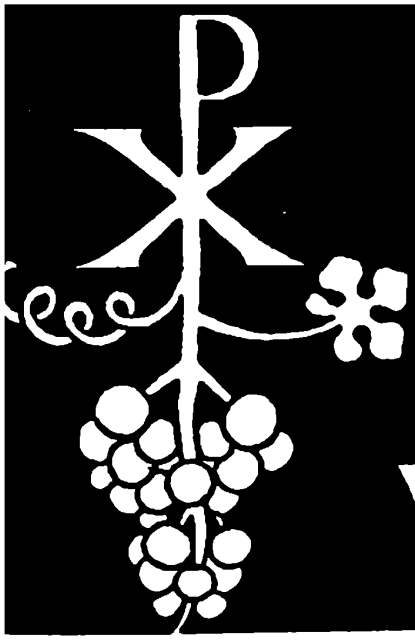

VINICE PÁNĚ

Věříme
Ve
Vítězství
Říše Boží.

Bl. Marie Dominika Mazzarellová, spoluzakladatelka kongregace sester Panny Marie Pomocnice. - Ctihodná Matka Marie Rafolsová. - A. Stříž: Lekce z asketiky. V čem záleží dokonalost. - Otto A. Tichý: Věčné mládí gregoriánského chorálu. - Vhodné a nevhodné „Zaplať Pán Bůh!" - Dopis trapisty ze Španělska.

Obrázky: Panna Maria Vyšehradská. Presbytář kollegiátního chrámu na Vyšehradě.

V PRAZE NA VYŠEHRADĚ 90
ROČNÍK JEDENÁCTÝ, ČÍSLO 2-3

Vinice Páně 1941

náboženský věstník

Řídí a vydává Dr. Antonín Stříž. Redakce a administrace v Praze VI. na Vyšehradě 90 (Štulcova 12). Telefon č. 47727.

Celoroční předplatné 10 K; jednotlivá čísla po 2 K
Platí se připojenou složenkou. Číslo šekového účtu 45.648.

V úpravě Bř. Štorma tisknou Jar. Goldman a spol. v Břevnově.

Poněvadž ve »Vinici Páně« vycházejí pojednání z oboru asketiky a mystiky, byli jsme žádáni, abychom zde podali stručný nástin asketiky, úvod do asketické theologie a duchovního života. Proto zde otiskujeme první část »Lekcí z asketiky«, další budou následovati. Odkazujeme čtenáře na článek »Askese v řecko-římském pohanstvu« ve 4. čísle minulého ročníku, kdež je vyložen pojem askese. Doporučujeme k studiu i k četbě soustavné dílo

A. M. Meynard:

DUCHOVNÍ ŽIVOT. Kompendium theologie asketické podle Summy sv. Tomáše Aquinského. Přeložil P. Emilián Soukup O. Pr. Vyšlo v knihovně Vinice Páně. Za 45 K.

Ctihodná matka Marie Rafolsová
1781—1883

Španělský jesuita P. Zurbitu uveřejnil roku 1931 a 1932 nalezené spisy matky Marie Rafolsové. Obsahují duchovní sdělení, dopisy a zlomky autobiografie. Spisy vzbudily nevšední zájem ve Španělsku i v celém světě. Jedni je čtli s nadšením, jiní je rozhodně zamítají, a je i dost nerozhodných čtenářů. Mgr. Angelo Mercati, správce vatikánských archivů a odborný znalec písma, který měl papíry sám v rukou, prohlásil v dopise ze dne 25. března 1932, že tyto spisy jsou skutečně rukopisy matky Rafolsové. Úsudek jeho nutno potvrdit, srovnáme-li nalezené rukopisy se zachovanými listy, o jejichž původnosti není sporu: existují tři dopisy matky Rafolsové, a to dva generálu Palafoxovi a jeden hraběti de Sobradiel, které byly nalezeny v soukromých archivech těchto rodin. Je zachováno i dost poukázek psaných, datovaných a podepsaných matkou Rafolsovou, jež tvořily finanční základ správy nemocnice v Zaragoze. Srovnáním těchto pozůstatků do-

kázal P. Zurbitu věrohodnost těchto spisů bez jakékoli pochybnosti.

S vědeckou tvářností bylo proneseno, jaké složité obtíže se vyskytují při zjišťování původnosti rukopisů. Tomu tak bývá v případě anonymních padělků. Právní dějiny nám poskytují dost zřejmých případů, kdy byly proneseny opačné úsudky znalců povolaných k posouzení téže listiny. Zde však nelze mluviti o něčem podobném. Máme zde datované a podepsané listiny a též několik lístků spojených podle vkusu začátku devatenáctého století. Problém za těchto podmínek je zcela jednoduchý. Domněnka o podvodu, třebaže jediný pohled na papíry stačí, abychom ji úplně zamítli, způsobila by hromadění neuvěřitelných zázraků. Místa, kde dokumenty byly nalezeny, a jejich přirozený obsah prozradily by samy jejich původ, kdybychom již pro rukopis matky Rafolsové nebyli bývali jisti, že pocházejí od ní.

Jakmile byla dokázána jejich věrohodnost, všechny námitky protivníků padají. Jsou mezi těmito stránkami proroctví, jejichž přesnost až zaráží, a jiné důkazy přízně nebes mnohem vyšší ceny. Avšak vzácné ctnosti Marie Rafolsové, potvrzené zřejmými prohlášeními dvou jejích zpovědníků, dotvrzují

věrohodnost těchto jejích darů, třebaže jsou mimořádné. S druhé strany hodně případů se již podivuhodně splnilo, takže nám zaručují, že tato svatá žena byla opravdu nebem osvícena pro budoucnost.

Někteří nedůvěřivci opírajíce se o výroky theologů prohlašují, že je třeba vzíti v úvahu, že svaté duše mohou k zjevením Spasitelovým přidati něco svého. Víme to. Svatý Ignác ve svých Exerciciích ihned nás upozorňuje na tyto možné kontaminace. Matka Rafolsová sama s prostotou a přímostí jí obvyklou praví, že neví, zda při své zcela dobré vůli podá věrně sdělení Srdce Ježíšova. Co se týká blahořečení, kanonické procesy jsou na dobré cestě. Církev pronese úsudek o těchto zjeveních. Již od nynějška zdají se celkem být projevem velikého milosrdenství Kristova pro hříšné lidstvo. Ozývá se v nich tón evangelia, který je činí hodnými pozornosti a víry. Není tedy nic nerozumného, použít těchto stránek pro vylíčení dějin oné duše a onoho údobí.

Dětství ve mlýně En Rovira.

Krajina Panades, jejímž hlavním městem je Villafranca, jest kraj proslavený vinicemi.

Střední moře mírně omývá její břehy; prochází jí trať z Barcelony do Valencie.

Theorie francouzských národohospodářů, předzvěsti velikého přesunu majetkového, který začal roku 1789, pronikly jen nepatrně za Pyreneje v době, kdy se narodila Marie Rafolsová. Bylo to 5. listopadu 1781. V žilách dítěte proudila krev spravedlivých, bohabojných venkovanů. Ve skromném mlýně En Rovira, asi kilometr na sever od Villafranky, uchovávali víru předků, úctu k přikázáním, lásku k náboženství a milosrdenství pro strádající. Nikdy neklepal žebrák nadarmo u jejich dveří. V přízemí domu vlevo u úzkého schodiště, které vedlo k prvnímu poschodí, jeden kout byl vyhrazen pocestným nemajícím přístřeší.

»Jak jsem vděčna Srdci Ježíšovu,« napsala později matka Rafolsová, »že jsem měla tak křesťanské rodiče, kteří mi vypravovali jen o Bohu, o přesvaté Panně a o chudých.«

Pokřtěna byla dva dni po narození 7. listopadu 1781, v krásném gotickém kostele ve Villafrance a od té doby duše Marie Josefy Rosy Rafolsové byla stálým chrámem Nejsvětější Trojice. Duch Svatý rozmnožoval každým dnem jeho krásu. Tato dívenka, které dosud nikdo neznal, byla zřejmě

určena pro mimořádný úděl. Od tří let se oddala celou duší Bohu a pociťovala vřelou odevzdanost k přesvaté Panně. Ve čtyřech letech přijala v kapli ve Villafrance svaté biřmování. V pozdním věku si ještě pamatovala výklady, které jí matka dala v ten den.

Se rtů této podivuhodné ženy naučila se již v dětství poznávat sladkost dojemných tajemství umučení Páně, která po celý život vroucně uctívala. Při smrti svého otce (10. července 1794) měla třináct let. V té době připravila ji na první sv. přijímání její matka a dominikáni z Hostal de Monjos, kam se přestěhovali její příbuzní pravděpodobně již před rokem 1790. Přijala Spasitele na svátek Božího Těla 4. června 1795. »Jaký radostný den«, praví ve svém životopise, »s jakou touhou jsem naň čekala! Darovala jsem své srdce a svou bytost navždy Ježíšovi, prosíc ho, aby je ráčil přijmouti, a byla jsem ochotna raději tisíckrát zemříti, než abych se třebas jen maličko od něho vzdálila. Ano, zdálo se mi, že zemru láskou! Není možno vypověděti, co se ve mně dálo ... To byla chvíle, kdy mi byla vlita odevzdanost Srdci Ježíšovu.«

Takto si připravoval Spasitel uprostřed

záplavy revoluce, která vrhala do žalářů a na popraviště kněze a řeholníky, ve Francii a ve Španělsku podle své vůle duše schopné udržeti naživu tradice křesťanství. Řád sv. Jana měl ve Villafrance kostel s klášterem. Jednoho dne šla Marie Rafolsová k sv. přijímání, a tu jí napadlo, aby šla tentokrát k sv. Janu. Ve zpovědi, kterou tam vykonala, odhalila svůj záměr, že se chce zasvětit Bohu a chudým. Zpovědník jí slíbil, že ji doporučí komandérovi Fray Manuel de Montoliu. Po díkůvzdání, které prodloužila o hodinu, komandér ji zavolal do sakristie a slíbil jí, že vše zařídí. Za týden jí řekl, že ji sám dovede do řádového kláštera do Barcelony. Svůj slib skutečně splnil.

V klášteře sv. Jana.

U těchto řeholnic ztrávila devět let, nejprve jako chovanka, pak jako řeholnice. »Jaké štěstí, jaký ráj! Tam se můj duch oddal zcela Bohu, upevňoval se v ctnosti příkladem dobrých řeholnic a zvláště naučeními, která jsem dostala od Mistra. Přes mou velikou nehodnost jaké útěchy a jaká požehnání mi ráčil uděliti!« Ale při všech těchto nebeských útěchách náklonnost k chudým na-

bývala převahy. Pro ně konala všechny své práce, jejich péči a pomoci se cele zasvětila při moru, který tehdy hubil Barcelonu.

Ve vřelosti své lásky pronášela tato neohrožená panna své vřelé přání trpěti pro Něho. A Ježíš jí odpověděl, že přijde její kalvarská hodina. Bůh ji vedl v dokonalém pokoji až do června roku 1803. Marie Rafolsová byla tehdy řeholnicí sv. Jana. Mossen Joan Bonal byl Bohem poslán na její dráhu. Tento katalánský kněz byl v plné síle věku. Narodil se v Torredas (provincie Gerona) 24. srpna 1769; byl výtečným žákem university v Huesce a žákem theologického učiliště dominikánů v Barceloně, pak profesorem gramatiky v Rues, farářem v Monroig v tarragonské diecesi, posléze kaplanem v Barceloně. Jan Bonal osvědčoval všude vysokou lásku, planoucí horlivost a neúnavnou účinnou lásku k chudým. Od prvního styku s tímto přítelem Božím byla Marie Rafolsová přesvědčena, že je »věrný následovník Kristův« a cítila se puzena otevřít mu své soukromé tužby. S druhé strany Bonal již dávno toužil založit kongregaci pečující o nemocné. Když poznali oba, že byli určeni k společnému dílu, očekávali klidně hodinu Bohem určenou.

Náhlé odloučení Marie Rafolsové z řádu sv. Jana jí působilo velkou bolest. Nebýti ujištění Spasitelova, že je to jeho vůle, nebyla by nikdy přinesla té oběti. Odloučení se však událo se vší mírností. Čtyři řeholnice v klášteře, které měly tutéž touhu sloužiti chudým, zvěděly o jejím tajném přání. Převorka kláštera sv. Jana byla spočátku velmi překvapena, ale poznala, že jsou to skutečně úmysly Boží. Od určité doby dělali si již plány s představenými nemocnice v Zaragoze. P. Joan Bonal chtěl tam zříditi novou kongregaci. Odcestoval do Vallsu a Cervery, aby přivedl kandidáty života křesťanské lásky, které si byl již sám připravoval. V klášteře Magdalenek dával měsíční exercicie malému stádci. V den ukončení exercicií otevřel klášter sv. Jana své dveře k hostině na rozloučenou. Dne 18. prosince 1804 za vedení Mossena Bonala opustilo dvanáct sester katalánských, budoucí to kongregace »Hermandad«, Barcelonu. Odcházely plny nadšení a horlivosti.

K Zaragoze.

Na cestě k Zaragoze v každé vesnici, kde přenocovali, Spasitel byl první, kterého na-

vštívili. Lid se scházel a modlil se společně s pocestnými růženec. A zatím co P. Bonal zpovídal po kázání četné kajícníky, kteří byli pohnuti jeho slovem, sestry chodily po domech, aby pečovaly o nemocné. To se opakovalo v každém městě až do hlavního města Aragon.

Správci nemocnice Naší Paní Milostné poslali k branám města své vyslance a uložili jim, aby odvedli cestující ke svatyni pilarské. Tam u nohou Matky Boží učinil P. Bonal a jeho čtyřiadvacet apoštolů křesťanské lásky (dvanáct mužů a dvanáct žen) slib, že se zcela zasvěcují obsluze nemocných v zaragozské nemocnici. U východu ze svatyně očekávali je správci nemocnice. Opakovali jim své rozhodnutí, že chtějí sloužit Bohu v osobě chudého s naprostou odevzdaností. Pomodlili se v kostele, vypili šálek čokolády ve velkém salonu nemocnice a pak se objevili v nemocničních sálech jako andělé lásky Boží. Bylo to 28. prosince 1804. Zaragoza spatřila podobný div jako Paříž za Ludvíka XIII., kdy přijala s nadšením dílo Louisy de Marillac a Vincence Paulánského.

Nemocnice Naší Paní v Zaragoze byla založena Alfonsem V. roku 1425. Aragonští králové a arcibiskupové zaragozští rozmno-

žili její důchody, zatím co papežové ji obdařovali výsadami a odpustky. Zdi oné ohromné budovy ve městě - které v sobě uzavíraly zástup nemocných, choromyslných a nalezenců - byly stálou připomínkou evangelních rad, které velebí péči o ubohé. Na počátku XIX. století nemocniční obsluha byla jaksi v úpadku. Vyjednávání s řeholnicemi sv. Jana a s dcerami sv. Vincence nemělo výsledku. P. Joan Bonal zdál se jim jako vysvoboditel, když jim nabídl svou osobnost a tvořící se kongregaci mužů a žen »Hermandad de Santa Anna.«

Královské výnosy je mohly obohatit po stránce finanční. Avšak jen srdce evangelického kněze mohlo prodchnouti Božím duchem toto dílo. Spolupráce bratří se nepodařila. Od roku 1806 horlivost služebných bratří ochabovala. Roku 1808 opustili nemocnici. A právě v tu dobu ženská větev kláštera pod vedením matky Rafolsové počala ukazovat všecku svou krásu křesťanské velkodušnosti.

Hrdinka křesťanské lásky.

Sen o veliké říši, která měla přesahovat přirozené hranice Francie a rozprostírat se od severního moře až k úžině Gibraltaru,

o říši složené z království, která měla být poddána rodu Napoleonovu, byl větší a odvážnější než plány Karla V. Bylo však počítáno jen politickou geometrií, která byla odsouzena dějinami, spravedlností a smyslem pro společné dobro. Dnes či později musily se tyto národy vzbouřit. První se zúčastnilo tohoto revolučního hnutí Španělsko. Obležení Zaragozy symbolisuje jeho vrozenou hrůzu před cizí mocí.

Když některý z obyvatel Zaragozy si připomene tyto dálosti, vzpřímí se, jeho zrak zazáří a jeho řeč se jeví procítěnou. Po stodvaceti letech hrdost a bojový duch se nezmenšily. Několik krátkých vět shrnuje jejich běžné názory. Francouzi byli prý zuřivci. Palafox zvítězil nad Napoleonem, třebaže musil kapitulovat. Podobné tradice jsou podávány lidovými písněmi, v promluvách slavných duchovních řečníků, v knihách dějepisců s pokolení na pokolení se závistivou věrností. Zaragoza byla dvakrát obležena. Nejprve od 25. června do 13. srpna 1808. Potom od 20. prosince 1808 do 20. února 1809. Po dobu těchto čtyř měsíců urputného boje byl Palafox duší odporu. Pro tohoto nezdolného velitele neplatil ani hlad ani žízeň, jako pro něho neplatily koule nepřátelských

děl. Jeho slavným činem je, že v nebezpečí probudil národní hrdost všech a že shromáždil kolem sebe lidi schopné všeho vyjma kapitulace. Jakmile se ujal vedení Lefebre, podařilo se Francouzům proniknouti do města, avšak po porážce u Baylen a po odchodu krále Josefa do Burgos a Vitoria nastal ústup dne 14. srpna. Gaskoněc Lannes měl větší štěstí než Pařížan Lefebre-Desnouettes. Vtáhl vítězně dne 5. března do poraženého města.

Na bojišti.

Nechci však vypravovat válečné dějiny. Stačí podotknout, že po ztečení hradeb bylo třeba dobývat dům za domem, neboť každý se změnil v pevnost. Tato válka zákopů a pouličních bitek poskytovala všem dosti příležitosti, aby ukázali znovu svou udatnost, ale množila zároveň scény hrůzy. Když za prvního obležení na počátku srpna roku 1808 počalo všech třiačtyřicet děl generála Verdiera bombardovati město, byla zanedlouho nemocnice Naší Paní plna děr jako síto. Dne 4. srpna zmocnily se jí útočné čety. Palafox dal spálit budovu, aby znemožnil Francouzům pobyt v ní. Hrozný požár trval několik

dní. A tak byla promněna v dýmající trosky budova, kterou učinil Alfons Veliký přístřeším pro nemocné každého věku. První starostí P. Bonala a matky Rafolsové bylo zachránit Nejsvětější svátost. Jsouc povzbuzena samotným Spasitelem, který jí poručil, aby nedbala úzkostlivosti, vzala tato svatá žena do svých čistých rukou ciborium z oratoře sester a zanesla je do nemocničního sálu. Tam svěřila P. Bonalovi své vzácné břímě a kněz vzal všechny svaté hostie a přenesl je do farního kostela svatého Michaela.

Po Bohu nemocní! Ani jeden nebyl zabit nebo zanechán požáru na pospas. Sestry plné horlivosti a síly, vzrušeny nebezpečím, zvedaly nemocné jako lehkou slámu. Žár jejich lásky rozmnožoval jejich síly a Bůh jim pomáhal. P. Bonal se odvážil až do středu plamenů pro ty, kteří leželi nebezpečí nejblíže. A matka Rafolsová závodila s ním v obětavosti. Za tuto neohroženost dal jí Spasitel zvláštní známku vyvolení. Skryl se v podobě nemocného, kterého již zachvacovaly plameny. Poslušna hlasu svého srdce vrhla se tam matka Rafolsová, aby jej zachránila. Když se přiblížila k nemocnému, zjevil se jí Pán a pravil mírně: »Věru sis zasloužila tuto odměnu.« Choromyslní chovanci ústavu

uprchli k francouzskému táboru. Matka Rafolsová se sestrou Teklou Canti pustila se za nimi. Ti, jakmile ji spatřili, přišli k ní jako poslušní beránci, žádajíce chleba a vody. Francouzští vojáci ohromeni tímto divadlem zahrnovali sestry vší pozorností a dávali jim svou potravu pro choromyslné a sestry mohly ze zbytků obsloužit ještě jiné nemocné. Za několik dní musily býti zřízeny zatímní nemocnice na Roal Audencia a na Lonja po soukromých domech. Neúnavné sestry bděly ve dne v noci a stačily na všechno s úsměvem na rtech a se slovem útěchy pro všechny.

Ale přece jim síly docházely. Jedna po druhé ulehla a konečně matka Rafolsová zůstala sama se dvěma sestrami, které se zotavovaly po nemoci, a musila zastati všechny služby. Nemocní, ranění, děti, choromyslní, rozložení na 20 místech, byli jeden po druhém ošetřováni. Chodila s P. Bonalem po ulicích prosíc o almužnu pro nemocné. Brzo potřeby byly větší než příjmy. A hrdinná ošetřovatelka ukázala generálu Palafoxovi svou bídu ve dvou pohnutých dopisech, v prvém dne 10. srpna, v druhém 19. prosince 1808. Uvedeme jen druhý. Ukazuje pouze, že bída se časem ještě zvětšovala.

»Mé sestry jsou nemocné z hladu a únavy,

kterou strádáme od hrozného požáru nemocnice. Bůh sám jen zná úzkosti a bolesti, které nám bylo vytrpěti v těchto dnech pohromy. Za bombardování, které Vaše Výsost viděla na vlastní oči, musili jsme vyprázdnit nemocnici a odnésti nemocné. Neodpočinuly jsme si ani ve dne ani v noci chodíce z domu do domu na rozličná místa, kde jsou zatím uchováni. To však by nebylo to nejhorší. Nemám, čím živit své sestry. Prosím Vaši Výsost, aby mi poslala několik liber čokolády, abych je měla čím živit. Trpím nevýslovně při myšlence, že zemrou hlady. Devět je těžce nemocných a šest jich bylo zaopatřeno. Avšak i při tomto velkém protivenství Spasitel mi pomáhá a těší mě, že zemrou jako oběti křesťanské lásky. Ty, které se již zotavují, pomáhají mi lépe než předtím obsluhovati nemocné na těle i na duši. Zde jest jasně vidět ochranu Boží této malé kongregace a sílu, kterou nám dává v trampotách, které nás potkávají.«

Vskutku devět sester zemřelo úplným vyčerpáním. První, která zemřela, odlétla k nebi jako seraf. Chtěla ještě jednou spatřit některé z dětí, které byly svěřeny její péči. Přišly, přivedeny matkou Rafolsovou. Umírající jim požehnala, pohladila je a promluvila

k nim několik vlídných slov. Maličtí plakali. A náhle bledý obličej sestry Terezie se rozohnil a rozjasnil. Bylo syšeti nebeskou hudbu a děti poslouchaly v úžasu. Nebeský král s celým dvorem sestoupil do chudého pokoje. Andělé zpívali chvalozpěvy křesťanské lásky a ukazovali věnce slávy. Svatá Anna a Matka Boží byly u umírající. Ježíš ji tiše zavolal do radosti věčné. A ona pronesla k matce Rafolsové: »Viděla jste? Ježíš mne vůbec nesoudil. Dal mi za soudce chudé, které jsem obsluhovala, a sv. Anna a Matka Boží mě přikryly svým pláštěm. Ježíši nejmilejší, již jdu. Pojď, přesvatá Panno! Anděle strážný, neopouštěj mne až do chvíle, kdy mě obejme Ježíš. Svatá Anno, děkuji Ti, že jsi mě vedla do této kongregace. Ježíši milostný, obětuji Ti svůj život za spásu hříšníků. Odpusť jim, Pane! Nemilují Tě, protože Tě neznají.«

A zemřela s úsměvem. Představená nemocnice zakoušela při smrti sester, které postupně odcházely do ráje, při patření na jejich slávu nejsladší útěchy. Avšak zároveň svírala úzkost srdce zakladatelčino: Nezmizí Hermandad, která byla založena, aby poslouchala vůle Boží, ve společné hrobce »Nemocnice pro rekonvalescenty«, kam se přidružovaly

jejich mrtvoly v několika týdnech, oděny v rubáš darovaný pro lásku Boží? Ve své chudobě nemohla jim matka Rafolsová dáti postaviti náhrobní desku se jmény těchto mučednic křesťanské lásky. Nebyla tato bezejmennost při smrti smutnou předzvěstí noci, která měla navždy zahaliti svými stíny jednoho dne celou kongregaci? Aby posílila svou bdělou duši, svěřila se s důvěrou svým zemřelým dcerám, napsala o nich velkolepý chvalozpěv a prohlásila, že se jim dostane cti oltáře - a důvěřovala věrnosti Boží Prozřetelnosti a ujištěním, která jí Spasitel několikrát učinil.

P. Jan Bonal a Marie Rafolsová byli lidé své krve. Oba dva Katalánci cítili od dětství odpor k Filipu V., onomu Burbonci z Francie, který dobýval Katalánska se zbraní v ruce. Napoleonovo napadení jejich otčiny je jistě rmoutilo. P. Bonald se jedenkráte odvážil jíti s křížem v ruce proti řadám nepřátel a zapřisahal je, aby nekřivdili městu přesvaté Panny. Avšak věrou osvícený zrak tohoto kněze a řeholnice viděl zvláště ve válce bič Boží, který trestá lid, aby jej přivedl zpět k Bohu. Mezi raněnými na bojišti, plni evangelního ducha, nečinili rozdílu mezi Španěly a Francouzi. Chodili po ulicích a

po místech vystavených palbě a obsluhovali a sbírali padlé. Bůh žehnal této hrdinné lásce. Ani P. Bonal ani matka Rafolsová nebyli raněni. A matka Rafolsová z vděčnosti ráda vypravovala o divech Boží dobroty. V komunitě svaté Anny mají ještě dnes džbán, který matka Rafolsová před sto lety proměnila vroucí modlitbou v nevysychající studánku.

Ve francouzském táboře.

V hodinách největší sklíčenosti vnukla Boží milost v srdce vznešené ženy myšlenku, aby se obrátila na velkomyslného vítěze. Tyto návštěvy se opakovaly za obou obležení a pokaždé s úspěchem. Podle tradice zaragozské, uchované ve vypravováních, v obrazech, sochách a kostelních oknech, šla matka Rafolsová se svou prosbou jak ke generálovi Lefebre-Desnouettes, tak i k maršálu Lannesovi.

Spisy velebné matky potvrzují tradici, ačkoli se zdá, že její návštěvy se opakovaly častěji. Oba válečníci byli přirozeně skromní. Jejich válečné štěstí neměnilo jejich povahy. Nezůstali zatvrzelí k prosbě této udatné a soucitné ženy, která šla prosit ve jménu náboženství za nešťastné.

Když byla matka Rafolsová u generála Lefebre-Desnouettes, požádala ho o milost pro čtyři španělské vězně.

Jednou při díkůčinění po sv. přijímání sdělilo jí Srdce Páně, že ti čtyři odsouzení jsou nevinni a že jim má vyprositi milost od francouzského generála. Boží sdělení bylo svaté řeholnici rozkazem. S jednou sestrou vydala se k francouzskému táboru. Bitevní oheň řádil. Řeholnice šly stále vpřed vedeny Svatou Pannou Pilarskou. Přišly bez nehody do tábora. Požádaly o audienci a ihned byly předvolány. V přítomnosti generálově vrhly se obě ženy na kolena nemohouce nalézti vhodného slova. Konečně zvolala matka Rafolsová: »Pane, víme, že čtyři Španělé byli odsouzeni k smrti. Jsme sestry křesťanské lásky. Ve jménu Pána našeho Ježíše Krista, který zemřel za spásu všech lidí, prosím vás pokorně o milost. Je-li nutna podle Vašeho přání nějaká náhrada za ně, pane, zde máte mou osobu! Nechť raději zemru já a oni zůstanou svobodni.« Generál tím byl tak dojat, že řekl: »Není srdce, které by mohlo odporovati takové lásce. Od nynějška jsou svobodni.« - »Poděkovaly jsme,« vypravuje matka Rafolsová, »jak nejlépe jsme dovedly, a když jsme povstaly, požádala jsem gene-

rála, aby neříkal nic odsouzencům, kdo jim zprostředkoval milost. Slíbil mi to ještě zcela dojat. Vrátily jsme se do nemocnice plny radosti a neříkaly jsme nikomu nic o tom, co se stalo. Svatá Panna mi poradila, abych tak jednala. Doporučovala mi, abych v tichosti vykonala dobro a skryla se před zraky tvorů.«

Ještě třikrát se odvážila matka Rafolsová k nepřátelům. Za obou obležení byla Zaragoza v hrozném stavu. Sestry sv. Anny ošetřovaly více než šest tisíc raněných nebo nemocných. A nebylo již téměř z čeho žíti. Představená nemocnice prosila na kolenou před svatostánkem o Boží osvícení a pomoc. Jakýsi hlas jí poradil, aby šla do francouzského tábora. Právě před týdnem rozložil maršál Moncey své přední čety před městem a chystal se dobýti hory Torrero. Zde část dopisu matky Rafolsové generálu Palafoxovi:

»S velkým nebezpečím života vydala jsem se na cestu se dvěma sestrami. Jen Spasitel byl s námi a dodával nám odvahy, abychom provedly obtížný podnik. Šly jsme celým Paseo des Dames za palby, která se podobala hustému dešti. Oblehatelé nám hrozili puškami. Avšak díky Bohu a ochraně přesvaté Panny pilarské šťastně jsme došly bez pora-

není až ke generálovi. Když nás spatřil, stěží zadržel slzy. S velikým pohnutím a s velkou laskavostí se nás otázal, kdo nás přivedl a jaký je účel naší návštěvy. Vrhly jsme se na kolena a já se slzami v očích jsem zvolala: »Vaše Excelence, mějte smilování s chudými Ježíše Krista. Zmírají hlady a vám je možno pomoci těm ubožákům, kteří jsou právě tak syny Božími, jako jsou i Vašimi syny.« Generál byl pohnut, pozvedl nás a pravil: »Netrapte se již, paní. Od nynějška se vám dostane všeho, čeho potřebujete pro své nemocné. S listinou, kterou vám dám, můžete si pro to přijíti, kdy budete chtít.« Poděkovaly jsme, jak jsme jen dovedly. A abychom využily své návštěvy, odešly jsme s nákladem masa a kuřat, z nichž jsme ihned uvařily polévku pro své nemocné.« A světice dodává ještě Palafoxovi: »Vaše Excelence praví, že se obdivuje důležitým službám, které konáme, a našemu duchu odříkání a oběti. Jsem pevně přesvědčena, že to není naše dílo, nýbrž že vše je od Pána Boha, který je s námi a kterému jsme odevzdaly své životy, ráčí-li je přijmout, na obranu víry a vlasti. Nestrachujte se nijak o nás. Jsme v Boží ochraně. Nic se nám nestane, co by nebylo v jeho vůli.«

Za nějakou dobu připadl Lannes na myšlenku, jak by zkrotil vzdorné město: přeťal potrubí, jež dodávalo vodu Zaragoze. Stav obležených se stával nesnesitelným. Ani za zlato si nemohl nikdo koupiti vody. Matce Rafolsové pukalo srdce při pohledu na nemocné ubožáky, kteří trpěli žízní. Tentokráte jí Bůh pomohl zázrakem, jak jsme již řekli. Hluboké víře této sestry křesťanské lásky se zdálo, že Pán může vykonati ještě mnohem víc. Úmrtnost v městě stále stoupala. Mrtvoly byly pohazovány na ulici, protože nikdo neměl kdy je pohřbít. Zápach na ulicích byl nesnesitelný. Objevovaly se příznaky moru. Všude bylo vidět vyzáblé obličeje. Plna soucitu s ubohými volala matka Rafolsová k Spasiteli o pomoc. Ten jí odpověděl, aby šla k maršálovi.

Neohroženou představenou doprovázely dvě sestry. Jakmile se sestry dostaly na francouzské pomezí, nastal pravý dešť střel a kulí. Obležení i obléhající pálili s obou stran. Sestry byly zahaleny dýmem a stále v nebezpečí, že zahynou. Prosily matku, aby se vrátily, kudy přišly. Marie Rafolsová spoléhala na věrnou ochranu Ježíšovu a stále je jen povzbuzovala, aby šly rychle k francouzskému táboru. Náhle jim osvětlilo cestu jas-

né světlo: ve vzduchu se ukázala svatá hostie obklopená množstvím andělů. Světice poklekla třikrát během cesty a klaněla se tak mocnému a dobrému Spasiteli. Vyděšené sestry nechápaly těch úkonů, které podle jejich názoru jen zvyšovaly nebezpečí. Konečně dospěla skupina k táboru a požádala o dovolení promluvit s nejvyšším generálem. Když Lannes spatřil řeholnice, podivil se, že se jim podařilo projít bez poranění bitevní čarou, a otázal se jich, kdo je převedl. Lannes byl syn bednáře z Letour a znal nářečí svého kraje, kterým se dorozuměl s katalánštinou matky Rafolsové. Tato mu odpověděla katalánsky: »Boží Prozřetelnost, která bdí stále nad námi, nás vedla,« a požádala, aby městu byla znovu dodána voda. Generál dojat dovolil jí ještě více než žádala, a velebná matka se vrátila do Zaragozy vedena jsouc jasnou svatou hostií, která jí byla zářila jako maják při nebezpečné cestě do tábora.

Světci ve své naprosté důvěře v Boha jsou odvážnější než ostatní lidé a odváží se často i něčeho nemožného. Město se vzdalo. Vítězný vjezd vojevůdcův byl ustanoven na den 5. března 1809. V paláci hraběte de Sastago byla vystrojena tabule asi pro sto hodovní-

ků. Šest občanů zaragozských bylo odsouzeno k smrti. Spasitel jí řekl, že ti lidé jsou bez viny a že jest třeba vyprositi jim milost. Vybídnutí Boží a vzpomínka na vlídné přijetí u generála Lannesa ji přiměly k novému pokusu vyžádati pro ně milosti. Představená nemocnice došla do paláce Sastago. Na maršálkův pokyn vstoupila do hodovní síně. Všichni umlkli. Tu se zdálo matce, že se jí nedostává sil, že není s to učiniti ani krok nebo pronésti slovo. Zmatena vrhla se k nohám vítězovým. Lannes s přirozenou laskavostí a pln ohledu se tázal, proč sem přichází v tak významný den. »Excelence,« pravila matka katalánsky, »prosím vás o milost pro odsouzence.« »Již je odpuštěno, paní, neznepokojujte se!« pravil maršál s dobrotou a vyzval návštěvnice, aby se posadily k tabuli. Matka Rafolsová se omluvila poukazem na svůj stav. Lannes podepsal milost a řekl: »Jděte, matko Marie, a doneste sama odsouzencům radostnou novinu.« Všichni přítomní projevili potleskem svůj souhlas.

Zakladatelka v nemilosti.

Podivné a rozmanité jsou záměry Páně. Ačkoli utrpení jest pro všechny svaté vý-

kupní cenou svatosti, jsou světci, kteří žijí ve vážnosti svého okolí. Sv. Františka de Chantal, Louisa de Marillac, Žofie Baratová stoupaly jako zářící světlo před očima vrstevníků. Zatím co denně jejich ctnosti vzrůstaly, stoupala neustále jejich autorita v řeholní komunitě, kterou založili. Naproti tomu život matky Rafolsové po dobu asi čtyřiceti let byl dobou neustálých zklamání. Trpěla víc od svých krajanů než od Francouzů - nepřátel. Byla v ústraní, lidé ji ignorovali, tupili ji a zapomínali na ni, jako by ji Bůh již před smrtí chtěl dáti do hrobu.

Správní výbor nemocnice - nazýval se Ilustrissima Sitiada - měl neustále své byrokratické požadavky. Po dobu francouzského obsazení, které trvalo od roku 1809 až do roku 1813, původní Sitiada byla nahrazena přáteli vítězovými. Mezi nimi vynikal předseda kapucín Santander, vlastním jménem Miguel Suarez, který přízní krále Josefa se stal biskupem v Huesce a církevním guvernérem pro Aragonii. Onen řeholník se pohoršoval, že Hermandad de Santa Anna nemá žádného formálního ustavení. Sepsal jim pravidla v deseti kapitolách. Sepsána jsou výtečným slohem, jaký přísluší tak výbornému řečníkovi, a není tam zapomenuto na hlavní bod:

řeholní ctnosti. Důrazně na ně naléhá, ačkoli tyto služebnice chudých nedělají řeholních slibů. Učinil tak pod vlivem tradicionální askese. Pořádek kapitol není právě vhodný. Je tam dost novot. Zvláště zdůraznil biskup velkou závislost sester na Ilustrissima Sitiada. Matce Rafolsové a P. Bonalovi se zdálo, že jejich původní dílo bylo bez důvodu změněno. Vyjádřili písemně své námitky. Námitky byly odmítnuty a bylo jim uloženo povinné zachovávání nařízení od 9. srpna 1812. Matka Rafolsová, aby povolila nárokům Sitiady, nabídla demisi, kterou Sitiada přijala. Představenou byla zvolena sestra Tekla Cantiová. Zakladatelka dostala úřad sakristánky. Zastávala jej se vší horlivostí své duše. Sestry plnily dále svou povinnost pod těžkým břemenem denní péče v nemocnici, v nalezinci, v hospici a v oddělení pro choromyslné. Avšak rozhodnutí Sitiady stran Hermandad se stále množila a týkala se již také životních prostředků a výdajů nemocnice. Pod tímto ostrým dohledem krvácelo srdce matky Rafolsové. Napsala kdysi velmi ostré řádky: »Utrpení celého obležení nejsou ničím proti těm, jež nám bylo vytrpěti až do odchodu Francouzů. Nejraději by nás zde byli neviděli, P. Joana a mne, aby měli více

volnosti a možná také aby zničil Hermandad.

Odchod Francouzů (9. července 1813) nezmírnil nijak osudu komunity, ba přivodil ještě těžší a horší požadavky. Sitiada s předsedou kapucínem Miguelem Suarezem de Santander odešla. Ale původní Sitiada znovu zavedená závodila s předešlou v nenávistné horlivosti, aby zvítězila nad »afrancesados«. Odvážili se toho, nač jejich předchůdci ani nepomyslili a čeho by se nikdy nebyli odvážili. Děkan Navarrete přišel s požadavkem, že je třeba odstranit z nemocnice P. Joana Bonala. Vykonal jistě veliké dílo a jeho ctnosti byly ještě větší. Než Sitiada nesměla mít soupeře. Její členové svorně odhlasovali již před obležením města, že má být P. Bonalovi zakázáno zpovídat jeptišky u svaté Anny. Bonal odpověděl tak, jak odpovídají svatí. Beze slova se podrobil a požádal jen o milost, aby směl být bratrem-almužníkem nemocnice. Od té doby po celý svůj život chodil po Španělsku, kázal a prosil o milodary pro ubohé nemocné. Bůh sám ví, co tento svatý muž vytrpěl na těchto cestách křesťanské lásky. Lidé mu nadávali jako drzému žebráku a někdy přidali i ran k nadávkám. Odmítali dát almužnu, jako by byl dryáčník a tulák, jemu, který pokorně pro-

sil za chudé. Jeho trpělivost nemohlo však nic oslabit a jeho horlivost byla bezmezná. Tento sluha Boží byl již dávno zvyklý jít po úzké cestě spásy a ohýbat svá ramena pod křížem. Když Sitiada odstranila P. Bonala, požádala ředitele semináře San Carlos a P. Františka Xav. de Landa, aby zpovídali řeholnice u sv. Anny. Po důkladném uvážení přijal tento úřad křesťanské lásky P. Narciso Olivas, ředitel semináře San Carlos. Matka Rafolsová chválí ve svých spisech tohoto nového ředitele. Než který duchovní rádce se mohl vyrovnati dřívějšímu, P. Bonalovi, otci její duše a její kongregace? Kdykoli se vrátil do Zaragozy, žádala ho o radu a posilu. Tajně se utíkala i k otcům jesuitům.

Starosti o budoucnost Hermandady.

Mezi sestrami sv. Anny nebylo již takové svornosti jako na počátku. Většina katalánských sester již zemřela. V konventu se ukazovaly jiné názory. Jedna sestra přestoupila do kláštera Školských sester. Některé měly zato, že by bylo lépe splynouti se sestrami sv. Vincence. Do Zaragozy přišla sestra Manuela Lecina z řádu »Dcer křesťanské lásky«, jejíž snaha rozšířiti vlastní kongregaci způ-

sobila bezpochyby tyto názory. Matka Rafolsová byla poučena shůry o těchto pletichách a trpělivě očekávala pomoc Boží. Tato se brzy projevila. Hrabě Sastago podal sestrám lichotnou nabídku, aby převzaly správu nemocnice v Madridě. Ilustrissima Sitiada to zamítla. Jako náhradu přivedl jí P. Bonal čtyři nové novicky z Katalánska.

Brzy poté se sestra Manuela těžce roznemohla. Sestry svaté Anny ji přijaly do nemocnice. A v tom ovzduší křesťanské lásky plné vlídnosti, v předtuše blízkosti věčných dnů poznala svůj omyl. Prosila za odpuštění své nerozvážnosti a vyznala, že Hermandad sv. Anny je Bohem určena pro budoucnost. Sestra Manuela a Marie Rafolsová se staly přítelkyněmi, pokládajíce se navzájem za světice. Při jejím smrtelném zápase se všechny sestry u ní shromáždily, P. Bonal ji zaopatřil a byla pohřbena mezi zemřelými sestrami komunity. Zanechala v nemocnici jako památku své ctnosti vzácný růženec, dar to biskupa leridského, který sestry matky Rafolsové podnes uchovávají. Tak byl zmařen zmatek, který by byl vznikl splynutím sester sv. Anny s ústavem Louisy de Marillac. Jest třeba dodati, že Dcery křesťanské lásky v Madridě nebyly spokojeny s přijetím, kte-

rého se dostalo sestře Lecině v Zaragoze, a učinily všechny možné pokusy u představených, aby zmařily Hermandad de Santa Anna. V roce 1815 ztrávila matka Rafolsová dva měsíce na samotě u Villafranky ve skrovném mlýně, kde se narodila. Tam se jí dostalo velevýznamných sdělení s jasnou jistotou, která charakterisuje sdělení s nebes. Když se vrátila do Zaragozy, požádala arcibiskupa o nová řeholní pravidla. Prelát je dal sepsati dvěma kanovníkům a určil jim za nástin primitivní reguli sepsanou P. Bonalem. Práce začala v roce 1820 a byla skončena za čtyři leta. Dne 18. července 1825 složilo všech třináct sester znovu řeholní sliby a matka Rafolsová vzala znovu do rukou správu komunity (16. dubna 1826).

V žaláři a ve vyhnanství.

Toto štěstí však netrvalo dlouho. Brzy začaly znovu bouře ještě prudší než ty, kterých neohrožená zakladatelka zakusila. Jest známo, jaké bouře otřásaly celým poloostrovem po smrti Ferdinanda VII. Karlovci a Kristianovci vedli mezi sebou neslýchané války. Vladařka, ovládaná Martinem de la Rosa, počala bezbožnou politiku. Byla to doba

ostrých pamfletů, přednášek plných nenávisti, doba zákonů omezujících svobodu a krvavých vzpour. »Matanza de los frayles«, zabírání statků, zákaz řeholních oděvů a slibů, zavírání klášterů jsou jasnými svědky této smutné doby. Ničivá zuřivost Konventu překročila Pyreneje.

Na matku Rafolsovou byla sepsána žaloba, jejíž obsah je nám podnes tajemstvím. V těch revolučních dnech každé udání budilo podezření, každé podezření bylo již vinou. Zakladatelka řehole sv. Anny vykonala takové služby a měla tak veliké ctnosti, že jí mohly zajistit úctu všech, i luzy. Přesto byla předvedena před vojenský soud a uvězněna na dva měsíce. Když nastoupila 11. května 1834 uprostřed čety vojáků cestu k žaláři, po ulicích, jejichž kameny téměř provolávaly její hrdinství z roku 1809, nikdo se jí nezastal. Hned druhého dne napsala ve své cele podivuhodný dopis, který by měl být uveřejněn celý. Jen několik řádků na svědectví o jeho vznešené inspiraci: »Především, drahé sestry, plňme vůli Boží! Mnoho radosti jsem zažila této noci, protože Spasitel mi dal pocítiti sladkost svého kříže. Jsem sama udivena silou, kterou mi dává ... Cítím v nitru nadpřirozený pocit, kterého si nemohu vy-

světliti a který převyšuje všechny radosti tohoto světa.«

Jak využila matka Rafolsová těchto dvou měsíců svého vězení? Pomáhala ze žaláře svým sestrám, pracovala pro ně, mluvila k nim o Bohu, vybízela je k modlitbě, rozjímala o umučení Páně. To byl užitek těchto dvou měsíců. Všechny pokusy sester o její vysvobození byly marné. Nikdo se neodvážil dáti záruku za uvězněnou, a ti, kteří to slíbili, nedodrželi slova. Spasitel jí řekl, že ji obhájí sám. Téhož dne, co obdržela toto ujištění s nebes, přišel rozkaz z Real Audencia, aby se vrátila do nemocnice a nevycházela z ní do příštího rozkazu. Konečně prohlásil soud, že je nevinna na spiknutí, jak vysvítá z prohlášení Sitiady. Přece však usoudili představení, že bude lépe, když opustí Zaragozu. Nejprve se pomýšlelo na relegaci do Villafranky (v dubnu 1835). Zvolila však raději Huesku, protože sestry sv. Anny tam měly nemocnici. Odjela 10. května do Huesky. Netušila, že se odtud vrátí až 13. června 1841. Otázka výdajů na její výživu se stávala stále naléhavější, protože nemocnice v Huesce byla dosti chudá. Při této příležitosti se zapředla mezi oběma správami nemocnice korespondence, kterou dnes čte člo-

věk jen se studem. První kroky správní rady v Zaragoze byly správné, ale po jednom roce obnos určený pro matku Rafolsovou byl prostě v rozpočtu škrtnut (26. května 1836). Na zdvořilé napomenutí správní rady v Huesce (20. září 1836), kde jim připomněli, jaké služby jim vykonala zakladatelka Sv. Anny, postoupila jim správní rada v Zaragoze »pro tentokrát« 500 reů. Dvacet let stačilo na úplné zapomenutí hrdinných činů velebné matky za obležení roku 1809.

Dne 13. dubna 1841 žádala matka Rafolsová o povolení návratu do Zaragozy. Správní rada v Zaragoze odpověděla 2. června, že proti tomu nic nenamítá. Když se vrátila 13. června do nemocnice Naší Milostné Paní, dostala jen podřadné úřady: řídila obsluhu v nalezinci, pak spravovala hospic až do své smrti.

Vstup do věčné slávy.

Ve vzácném dopise P. Joana Bonala zaragozskému kanovníku Vincentu Jimenezovi z r. 1826 čteme tyto řádky:

»Kdyby mne nevázalo zpovědní tajemství k mlčení, jak veliké věci bych mohl Vaší Milosti sděliti o této svaté matce Marii. Pravím svaté, protože ji pokládám za světici. Znám

její nitro již ode dávna. Odhalila mi je s neobyčejnou upřímností. A od té doby, co mám potěšení ji vésti v duchovním životě, mohu říci s plnou pravdou, že je to duše Bohu zcela oddaná, vroucně milující Srdce Ježíšovo, duše velikého vnitřního života, štědrého srdce a vždy ochotná ke všem obětem; má neobyčejnou křesťanskou lásku, velikou horlivost o spásu duší, a zvláště jest pravou matkou všech svých dcer. Mohu též říci, že dostala od Srdce Ježíšova veliké milosti a přízně, o kterých musím pomlčeti. Řeknu o ní toliko, že v tomto životě zakouší neustálé přítomnosti svého sladkého Ježíše, jak sama jej nazývá.«

Jaká veliká chvála v těchto několika řádcích přes zachování přísného mlčení! O tři léta později zemřel tento svatý kněz a již nepoznal, jakých výšin dal Spasitel dosáhnouti této svaté duši kalvárskou cestou, kterou ji chtěl dovésti k mimořádné slávě. Žalář v Zaragoze, vyhnanství v Huesce, nízké práce v nemocnici Naší Milostné Paní rozmnožovaly neustále její milosti. A jako její život, tak i její smrt byla smrtí světice. Ručí nám za to svědectví Dona Aug. Oliviera, jejího posledního zpovědníka.

Na svátek sv. Augustina 28. srpna 1863

poprosila matka o poslední pomazání: »Můj sladký Ježíš mě upozornil, že si mě brzy vezme.« Při této novině její zpovědník a všechny sestry nemocnice stěží zadrželi slzy, přece však se neodvážili něco namítnouti. Dohodli se, že dají nemocné posilu o páté hodině. Don Augustin byl zavolán ve tři hodiny, aby vyslechl její generální zpověď. Velebná matka pravila, že dříve než se objeví před Bohem, chce ukončiti svůj život se zkroušeností, jaká přísluší hříšnici. Vyslechl tuto zpověď s velikými rozpaky, neboť v ní nenalézal nic, co by bylo alespoň dobrovolným lehkým hříchem. V pět hodin vstoupil Spasitel nesen jsa knězem do prosté jizby. Po celé místnosti se náhle rozlilo jasné světlo: obličej umírající téměř zářil a její ruce se zdály průsvitné. Po celou hodinu po sv. přijímání hovořila matka Rafolsová v extasi se svým Spasitelem. Pak pohlédla na své věrné s nesmírnou něhou a zvolala: »Ach, jak veliké je Srdce Ježíšovo! S jakou dobrotou se mnou jedná! Jak nás miluje a jak žízní po našich duších! Pomozte mi, abych křesťanskou láskou milovala Ježíše! Ach, mé sestry, šťastny jste, že můžete pro něho trpěti. Užívejte této možnosti a ničeho mu neodpírejte! Má veliké záměry s touto kongregací.

Doporučuji vám, abyste měly vždy před očima tyto tři myšlenky, které mi připravily tolik dobrého: chudoba Ježíšova, pokora Ježíšova, láska Ježíšova.«

Po těchto slovech vzplanula v srdci zakladatelčině všechna její vysoká zbožnost, její evangelický duch a její diamantové ctnosti, a zavolala k loži plačící dcery. »Nač pláč a zármutek? Vždyť jest to urážka Boží! Milujte Srdce Ježíšovo a obětujte se mu po celý život, aby každá z vás byla Šimonem Cyrenským na jeho kalvarské cestě. To je pravý prostředek k zajištění nebeských radostí a zároveň největšího klidu srdce zde na zemi. Srdce Páně se nedá nikdy překonat ve štědrosti . . . To dostačí a já vám požehnám« - a světice požehnala své klečící dcery znamením kříže.

Pak uplynuly dva dni v mlčení a tichosti. Z tváře nemocné bylo lze vyčísti hluboký mír a radost. 30. srpna v 11 hodin promluvila znovu s mateřskou něžností bez jakéhokoli pohnutí: »Budu bdíti nad vámi všemi. Jsem klidna, protože vidím vaši velikou touhu po vlastním posvěcení.« Když byla sama s Donem Aug. Oliverem, požádala o poslední rozhřešení. Pak mu vypravovala o přízni, kterou jí Bůh projevil v těchto posledních dnech.

Okolo třetí hodiny zrána zjevilo se jí Srdce Ježíšovo a vyzvalo ji k cestě do věčnosti a zničilo v jejím těle všechny bolesti a potřeby. V okamžiku, kdy přijímala posilu na poslední cestu, všichni spatřili v pokoji zář, která vycházela z božského Srdce. Ježíš stál obklopen celým svým dvorem; Panna Maria a sv. Anna jí ukázaly s úsměvem všechny zesnulé sestry kongregace sv. Anny; zástup andělů a panen doprovázel duše, které byly zachráněny pro nebe sestrami nemocnice. Ježíš, uprostřed tohoto zástupu, řekl své věrné služebnici hlasem krále a milosrdného soudce: »Ano, má dcero, to, co jsi na světě nejvíce milovala, byl můj kříž«, a poté jí sdělil veliké přípovědi stran Hermandad v odměnu za heroickou věrnost.

V údivu nad těmito posvátnými sděleními otázal se Don Augustin Oliver, zda je smí říci sestrám. »Nikoli,« řekla světice, »Srdce Ježíšovo nechce nikterak, aby se to nyní dověděly.« A hodinu před smrtí řekla: »Otče, požehnejte mi, hodina se blíží. Jak jsem šťastna! Ať vám Bůh odplatí ... Obětuji svůj život za obrácení hříšníků, zvláště za obrácení nevěřících. Kéž láska Srdce Ježíšova kraluje vždy v této komunitě. Pomozte mi děkovati Bohu a milujte ho za mne.« Srd-

ce Ježíšovo bylo stále před zraky umírající matky. Dala zavolat své dcery a řekla: »Srdce Ježíšovo vám všem požehná, než ještě odejdu do nebes.«

Obličej nemocné zazářil nevylíčitelným leskem, na rtech se ukázal úsměv, jako by patřila na něco, co se před ní odehrává; na okamžik se její oči něžně obrátily k jejím dcerám a skonala v Pánu.

Tak umírají svatí. Don Aug. Oliver nenapsal nic přemrštěného, když se pokusil vylíčiti svou kajicnici: »Matka Marie žila pouze pro věci Boží. Byla stále obklopena Bohem a hleděla jen na jeho příkazy. Styk se světem jí nijak neuškodil, celý její život byl nadpřirozený. Od kolébky až ke hrobu žíti bez hříchu, nade vše ceniti zákon a lásku Boží, opustiti svět a zapomenouti na sebe pro slávu Boží a spásu duší; založiti řeholní ústav, býti nejvyšším a nejkrásnějším vzorem těch, které spravuje, obětovati se, neochabovati v práci a utrpení pro ubohé nemocné a pro opuštěné děti; zanechati práce jen pro modlitbu a kající skutky, vše odpustiti, vše snésti, učiniti kříž sladkostí života: to byl velkolepý ideál, který pojala matka Rafolsová, který milovala a uskutečňovala po všechny dni ži-

vota. Jest to ideál nejdokonalejších služebníků Božích.«

Tato duše, zcela oddaná Bohu, byla hojně odměněna. Odešla k nebi v průvodu nebešťanů. Její pohřeb pohnul celým městem Zaragozou. Kongregace, kterou znala jen jako símě neschopné života, rozšířila se rychle po všech dvaceti diecésích Španělska a překročila oceán. Závoj skromnosti, kterým byla zahalena vzpomínka na zakladatelku, se náhle roztrhl. Náhle se jí obdivovalo Španělsko a celý svět! Obyvatelé Zaragozy oslavovali hrdinku obležení; ulice, která běží podle nemocnice, je ozdobena jejím jménem. Na radnici ve Villafrance její portrét vévodí čestnému salonu vedle portrétů slavných profesorů university a prelátů, vedle obrazu sv. Raimunda z Peñafortu, chlouby Katalánska a řádu sv. Dominika.

Zatím co se nedávno obzor Církve zatemňoval, stoupala k nebi pověst o této ženě jako hvězda oslňující záře. Její nalezené spisy vycházely jeden po druhém z úkrytů, kde je uschovávala Prozřetelnost po tolik let, plné duchovních rad evangelického vzletu; v nich se stkví zázraky, oslňují nás proroctví svou jasnou přesností, vylévá se z nich milosrdenství Srdce Ježíšova jako líbezná vůně. Ne-

ohrožená jako Františka de Chantal, pokorná jako sv. Františka Římská, podnikavá a hrdinná jako Jana z Arku, plná důvěry v Srdce Ježíšovo jako sv. Marie Marketa Alacoque, plná zvláštního ducha modlitby jako sv. Terezie Avilská: tak se nám představuje tato žena, na kterou Katalánsko a Aragonsko téměř byly zapomněly.

Po naprostém mlčení se pověst o ní rychle rozšířila. Událo se mnoho zázraků po naprosté nečinnosti smrti. Spala a vstala zmrtvých a Spasitel ji ozdobil svým světlem. Její hrob v presbytáři bílé kaple novicek sester sv. Anny, postavený naproti hrobu P. Joana Bonala, se stal slavným. »Kristus opuštěný« a »Kristus útěchy« - kříže nalezené na základě jejích prorockých spisů a zavěšené v této kapli - jsou navštěvovány příchozími ze všech končin, jak byla předpověděla. Dojemný případ obou křížů je znám po celém Španělsku. Každý je chce spatřit, políbit je, modlit se a plakat před nimi, protože kromě vzpomínky na drama Vykoupení vyvolávají dvě dojemné vzpomínky: na ukrutné zneuctění a na matku Rafolsovou. »V den, kdy nastoupí cestu z Villafranky«, oznámil jí Spasitel, »povstane celé Aragonsko a katolické Katalánsko a uspořádají jim triumfální průvod.«

Skromný mlýn v En Rovire u Villafranky je dnes přeměněn ve svatyňku. Na čerstvě omítnutém průčelí je mramorová deska se zlatým nápisem: Domus sacratissimi Cordis Jesu. Nade dveřmi je postavena socha Krista ukazujícího na své otevřené Srdce. A dvě desky z kararského mramoru opakují návštěvníkovi prorocká slova matky Rafolsové o slavném údělu tohoto domu. Mříž uzavírá malý dvůr, kterým se vchází do skrovného obydlí Rafolsů, který se stal drahou památkou. Odtud až k silnici, která vede k Barceloně, mezi vinnými révami, zejí v zemi široké brázdy pro základy budov podle přání důvěrnice Srdce Ježíšova. Bude tam postaven kostel zasvěcený Panně Marii Pilarské, nemocnice zasvěcená sv. Josefu, škola pro misijní povolání z řad sester sv. Anny, bezplatná škola pro chlapce zasvěcená Ježíši dělníku, bezplatná škola pro dívky pod ochranou Matky Boží Monserratské.

Když jsme před deseti lety čtli v objevených spisech M. Marie Rafolsové o hrůzách, jež dolehnou na Španělsko, jevily se ony předpovědi jako fantastické přízraky. Ale netrvalo dlouho a vše se opravdu splnilo. A právě ony listy byly mocnou vzpruhou věr-

ným Španělům, trpícím pod příšerným útlakem zednářsko-bolševického pronásledování, zejména ve dnech, kdy se již zdálo všecko ztraceno. Byly mocným povzbuzením, neboť po krutých dnech vandalského běsnění slibovaly veliký rozkvět náboženského života, nový řád, založený na spravedlnosti podle tužeb Božského Srdce. A již dosavadní vývoj událostí dal M. Marii Rafolsové za pravdu.

Milostná Matka Boží na Vyšehradě. Z doby Karla IV.

Blahoslavená Marie Dominika Mazzarellová,

první generální představená kongregace sester Panny Marie Pomocnice křesťanů, založené sv. Janem Boskem.

Blahoslavená Marie Dominika Mazzarellová se narodila v Mornese v krajině Monferrato 9. května 1837, jako nejstarší ze sedmi dětí zbožných i prostých vesničanů, kteří považovali za první povinnost vychovávati své děti přísně v katolické víře a hluboce jim vštípiti do mladých srdcí lásku k Božím přikázáním. Největší vliv na život Mariin i na její duševní vývoj měl její zpovědník, horlivý kněz, Don Pestarino, přítel svatého Jana Boska, který ji vedl přísně k ctnostnému životu.

Nevěsta Kristova.

Marii bylo asi 19 let, když Don Pestarino založil v obci pro nejzbožnější dívky, které neměly v úmyslu změniti svůj stav, Spolek dcer neposkvrněné Panny Marie. Z tohoto spolku utvořil pak v létě roku 1872 Don Bosko kongregaci Dcer Panny Marie. Sliby složily v přítomnosti svatého Boska i biskupa

akvijského 5. srpna 1872 v ústavě v Mornese. Svatý Bosko podal členkám nové společnosti řeholní roucho i pravidla a měl proslov. Pravil: »Chci, aby nová řehole byla pomníkem mé věčné vděčnosti za mimořádná dobrodiní, jichž se mi dostalo od této dobré Matky.«

Svatý Bosko zeptal se pak Dona Pestarina, koho by navrhl za představenou nové kongregace. Don Pestarino považoval za nejvhodnější Marii Mazzarellovou. V jeho zápisech o dívkách, které mají býti přijaty, čteme toto: Marie Mazzarellová jevila vždy dobrého ducha a zbožné srdce, přistupovala často k svatému přijímání a velice ctí Matku Páně. Její ohnivá letora je zušlechtěna poslušností. Vždy se varovala změkčilosti, a kdyby ji poslušnost nebyla nutila k mírnosti, byla by se brzy zničila. Je lilií čistoty, prostá a upřímná, pronásleduje zlo, kde je vidí. Daleka jsouc vší lidské bázně, pracuje toliko pro Boha a pro spásu duší. Ač umí jen pracně čísti a vůbec ne psáti, mluví přece o náboženských věcech s výmluvností a hloubkou, že bychom ji považovali za inspirovanou. Je vždy naplněna úctou k svým představeným a má ducha pokorné poslušnosti. Co je v čele dívek, byla vždy spoko-

jena s mými nařízeními a raději by ztratila život, než aby pochybila proti poslušnosti. Vždy jedná podle rozumu, když něco nařizuje a přece v duchu pokory, prosíc své družky, aby ji upozornily na její omyly a chyby. - Don Bosko prohlásil, že je spokojen s volbou, nikoliv však Marie. Zapřisahala ho, aby poslal představenou jinou, lépe vyučenou, ježto ona nemá ani vědy, ani zkušeností. Don Bosko odpověděl, aby vše přenechala Boží Prozřetelnosti a považovala se za vikářku (náměstkyni). Sám biskup prohlásil v závěrečné řeči, že nová kongregace podle mnohých známek je pod zvláštní ochranou Boží Prozřetelnosti.

Dobré sestry namáhaly se nyní, jak jen mohly, aby své nářečí přeměnily v čistou italskou řeč spisovnou. To jim často vyneslo posměch sedláků. Také několikerá změna v šatě jejich byla příčinou řečí mezi lidem, jenž označil tuto změnu, vykonanou z poslušnosti, slovem maškaráda. Tyto změny povstaly takto: Na prosby a naléhání pokorné Marie, aby jim poslal představenou, poslal Don Bosko na krátkou dobu vdovu po svém příteli advokátu Blanginin, aby sestrám napomáhala radou i skutkem, nikoli však jako představenou. Marie, která myslila, že každá

poněkud vzdělaná žadatelka je nad ni povznesena, domnívala se, že Blanginiová je slíbenou představenou, přijala ji tedy s největší uctivostí, snažila se vyplniti všechna její přání a napomínala sestry, aby se podrobily jejím příkazům. Vdova chtěla však zaváděti samé novoty, jak v šatě, tak v modlitbách a zvyklostech, než jak byl je předepsal svatý Don Bosko. Všechny byly stísněny a cítily se nešťastny, jen Marie prosila, aby se mlčky podrobovaly a dala v tom nejlepší příklad. Blanginiová si přivedla sem i služebnou a jedla odděleně od sester, jejichž chudobě se sice obdivovala, ale kterou nechtěla napodobovati. Napsala dokonce Donu Boskovi, aby nařídil koupiti krávu. Kráva byla koupena, ale Marie ujišťovala, že sestrám nechybí nic a mléko dostávali nemocní a slabí. Na konec odjela domnělá představená do Turina, aby sama předložila svatému Boskovi své úmysly a navrhla změny. Sdělila mu, že základní pravidla řehole jsou příliš jednoduchá a že tvářnost řádu není dost klášterní; že sestry nemají též potřebné vzdělání, aby mohly vychovávati dívky.

Don Bosko vyslechl dámu klidně a přívětivě a později jí vzkázal Donem Caglierem, jenž byl tehdy ještě prostým knězem (poz-

ději se stal kardinálem), že jí děkuje za poskytnutou pomoc, že je však přesvědčen, že Marie Mazzarellová je sdostatek schopna říditi jeho prostou řeholní společnost, neboť nepotřebuje jeptišek učených, nýbrž pokorných a poslušných. Kterak byla by také tato řehole mohla zděditi ducha Boskova, kdyby nebyla stála v jejím čele žena, která se snažila v prostém pokorném podrobení s oddanou láskou a úplným sebezapřením provésti vše, co svatý Bosko chtěl? Tím stala se kongregace takovou, jakou se státi měla a nyní skutečně jest: dědictvím a stělesněním ducha svatého Boska, největšího vychovatele nové doby.

Moudrá představená.

Krátce po odjezdu paní Blanginiové přišel Don Cagliero do Mornese a sdělil, že tato dáma se již nevrátí. Nad tím plesaly sestry. Nyní nosila Marie skutečně jméno »matka«, podle něhož byla dosud jednala. Jen Marie nesdílela tuto radost. Don Cagliero, který se stal brzy potom generálním ředitelem nové ženské kongregace vypravuje, že v slzách klečíc prosila, aby dal na její místo důstojnější představenou. Don Bosko jí poručil, aby se uklidnila a nechala působiti Boží Pro-

zřetelnost. Pokorná dívka Páně uposlechla a Hospodin požehnal její poslušnost tím, že sebe samu i sestry sobě podřízené přivedla k veliké dokonalosti. Slovem i příkladem vládnouc, lehce přivedla své dcery k tomu, že se cvičily v ctnosti v hrdinném stupni. Svatý Bosko poslal na pomoc dvě jeptišky od sv. Anny z Turina, které ji učily modlitbě církevních hodinek a kterak rozjímati, také jim daly dobré rady, jak zacházeti s chovankami a jejich příbuznými. Marie byla vždy první, která uposlechla každého pokynu s pokorou a vděčností.

Blížilo se výročí prvních obláček. Don Bosko 5. srpna 1873 dal třem novickám složiti posvátné sliby na tři roky a oblékl devět žadatelek. Slavný obřad byl vykonán před obrazem bolestné Matky Boží. Mezi šťastnými byla Emilie Moscová. Přišla do Mornese jako učitelka franštiny. Byla dcerou architekta a byla stejně zbožná jako vzdělaná. Matka Mazzarellová často myslila, jak by mohla býti užitečna řeholní společnosti, kdyby vstoupila. Avšak Emilie neprojevila sklonu k řeholnímu životu, naopak ráda se elegantně šatila a ve společnosti hrála úlohu. Matka Mazzarellová ji s milou důvěrností upozornila, že je na venkově, kde velké toi-

letty jsou považovány za zbytečné a nepohodlné. Emilie začínala se šatiti jednoduše a k této oběti připial Pán své milosti. Bůh žehnal jejímu snažení v ctnosti, tak že zemřela r. 1900 jako generální asistentka kongregace. Osvícená moudrost představené ukázala se i u jiné žadatelky Terezie Laurentoniové, která pocházela z lepších stavů a pro velkou chudobu kláštera se zdála nejméně způsobilou. Jeptišky od sv. Anny ji na to upozornily, radíce vstoupiti do řehole méně přísné, zakázaly jí však o tom mluviti, také nikdo nebyl nablízku, který by byl slyšel jejich slov. Matka Mazzarellová potkavši ji jednou na chodbě, takto ji oslovila: »Terezie, co ti řekly sestry od sv. Anny?« Terezie mlčela. Matka Mazzarellová pokračovala vážným tonem: »Radily ti nás opustiti, ale Matka Boží chce tě míti ve své řeholi.« Postrašená žadatelka později pravila, že myslí, že matka dostává vyšší vnuknutí.

Když Don Cagliero r. 1874 před velikonocemi měl pro sestry po prvé třídenní duchovní cvičení, jak jsou obvyklá ve všech salesiánských domech, prosila pokorná představená, aby si vyžádal od Dona Boska jinou představenou, že je příliš nevědomá. Don Cagliero se jí zeptal: »Znáte články ví-

ry?« Matka odpověděla: »Velmi dobře.« »To stačí,« odvětil kněz, »Buďte tudíž poslušna a zůstaňte představenou.«

Poněvadž hudba je velmi užitečný výchovný prostředek, působil Don Cagliero, který byl sám velký hudebník, k tomu, aby sestry byly v ní podle možnosti vyučeny. Krátce potom však, co zpívaly první mši, byl Don Pestarino raněn mrtvicí. Jeho poslední slova platila duchovním dcerám, které plačíce stály kolem jeho smrtelného lože. Za nedlouho truchlila řeholní společnost opět nad úmrtím sestry Koriny Arriqottiové. Tato sestra od doby své obláčky vždy se snažila napraviti svou dřívější lehkomyslnost a ve všem se umrtvovati a se zapírati. Ač velmi milovala hudbu, hrála jen z poslušnosti a volila v jídle i v šatech vždy to nejprostší. Bohužel odvezl ji otec opět z noviciátu a chtěl ji nutiti, aby opět začala dřívější život. Statečná dívka pokračovala však ve svých duchovních cvičeních a zůstala hlucha ke všem svodům. Pravila, že chce vše trpěti za pokání za své hříchy. Její strýc ji konečně vysvobodil a přivezl zase do Mornese. Korina byla přešťastna, že byla opět v klášteře. Často ji bylo slyšeti v noci: »Ó, můj Bože, jak Ti děkuji!« Ale vytrpěné duševní útrapy zlomily její sí-

lu a vleklá horečka strávila její mladý život. Odešla do nebe dne 5. června 1874, až do posledního okamžiku zachovávajíc úplnou odevzdanost a nezkalenou veselost.

Opět se blížil den obláček a Don Bosko byl již v domě. Tentokráte měla býti oblečena i Terezie Laurentoniová. Zlý duch se pokusil odvrátiti ji od vstupu do kláštera prostřednictvím několika dam z kruhu jejích známých. Namlouvaly jí, jak jí bude těžko již od mládí vésti tak přísný život, radíce žádati ještě o rok odkladu. Také jí přinesly dary, které měly lahoditi její ješitnosti. V den před slavností řekla jí matka Mazzarellová: »Terezie, zítra dostaneš šat.« Postulantka koktala: »Matko, necítím se ještě dostatečně připravena.« »Budeš oblečena,« vážným hlasem řekla představená,« ale dříve pojď se mnou k Donu Boskovi a vypravuj mu vše, co ti dnes řekly dámy.« Terezie třesouc se vyznala sv. Boskovi vše, co byl jí svůdce našeptal prostřednictvím dam a co jí byla doslovně opakovala matka Mazzarellová. Sv. Bosko nařídil, aby dary v přítomnosti mnoha osob složila u oltáře říkajíc: »Světe, tobě nechci náležeti.« Terezie uposlechla, dala se obléci a stala se šťastnou ve stavu řeholnice. Následujícího dne byla volba představené.

Maria byla opět jednohlasně zvolena. Úplně zahanbena a nejvýš uleklá stála v kruhu svých plesajících dcer. Za vikářku (zástupkyni) zvolena sestra Petronila, přítelkyně velebné matky, za novicmistryni určil Don Bosko Felicitu Mazzarellovou, sestru představené. Také jim dal zřetelněji poznati svá přání moudrými stanovami a zavedením zbožných zvyklostí. V těchto dnech odjely první sestry do Turina, aby složily učitelskou zkoušku, což se jim podařilo k prospěchu řeholní společnosti. Již v prosinci byl založen nový ústav. Nová kongregace stále získává vážnosti a povolání množila se tou měrou, že sv. Bosko pomýšlel na založení nových ústavů. Současně se množily prosby se strany biskupů, kteří ho prosili, aby své dcery a syny poslal do jejich diecésí. Dne 8. prosince byla toho roku po druhé obláčka novicek. Mezi nimi byla Kateřina Dagherová, pozdější druhá generální představená. U ní se opět ukázalo, jak správně dovedla matka Mazzarellová rozeznati ducha jednotlivých postulantek. V první době stýskalo se Kateřině silně po domově a měla pokušení vrátiti se domů. Často ji bylo viděti v slzách a stále ji trýznily pochybnosti, je-li vůlí Boží, aby zůstala. Matka Mazzarellová jí do-

dávala mysli slovy: »Musíš vytrvati, poněvadž Bůh tě chce míti zde. Čím více nyní trpíš, tím více budeš později činiti dobrého a tím budeš šťastnější. Boje přestanou po tvé obláčce.«

V předvečer stoupla trýzeň ubohého děvčete tak, že sama novicmistryně věřila, že bude lépe neobléci ještě Kateřinu. Tázala se ředitele a ten se obrátil na matku Mazzarellovou. Tato odpověděla s touže jistotou i klidem: »Již vícekrát jsem opakovala, že je vůle Boží podržeti tuto pannu, poněvadž je povolána učiniti velmi mnoho pro blaho duší.« Kateřina dala se z poslušnosti obléci a v následující noci zmizely všechny pochybnosti na vždy.

Zakladatelka.

Svatý Don Bosko doporučil nové řeholi kromě velkého ochránce svatého Josefa a vzoru tichosti svatého Františka Saleského také svatou matku Terezii, jakožto učitelku vnitřního života i modlitby. Vidíme v životě matky Mazzarellové jistou podobnost s duchem velké svaté reformátorky. Jako sv. Terezie zachovávala nejvroucnější spojení s Bohem uprostřed svých nesčetných cest i podniků, tak nacházíme u matky Mazzarel-

lové život rozjímavý, spojený s neúnavnou činností. Byla duší nové společnosti, neúnavná ve službě sester a současně se pečlivě snažila, aby zachovala ducha pokory, poslušnosti, umrtvování a lásky. Stále a stále slyšíme její napomínání zachovati chudobu, i když se lépe utváří poměry, neuchylovati se ani o píď od řehole, kterou jim předepsal Don Bosko. Ve všech jejích dopisech i promluvách nacházíme nesmírnou úctu k Donu Boskovi a největší věrnost k jeho radám. »Tak to chce Don Bosko,« slyšíme ji mluviti a »vůle Dona Boska je pro nás vůle Boží.« Tím odrazila každou námitku a udržela své domy v původním duchu.

První založení událo se r. 1875 podle vůle Boskovy v Borgo San Martino, kde čtyry sestry, které s těžkým srdcem opustily dům v Mornese, ale potěšeny slovy matčinými převzaly péči o domácnost tamního salesiánského ústavu. Sestry tam zavedly hned též nedělní oratoř pro dívky a katechesi. Svatým Boskem zavedené nedělní a sváteční oratoře konají se takto: Sestry shromažďují dívky o nedělích a svátcích v síni nebo venku, aby si s nimi hrály, besedovaly, četly neb se modlily. Společné procházky, poutě v létě, zpěvy nebo divadelní představení a jiná vy-

ražení vyplňují program. Řeholnice tím docilují, že dívky tráví svou volnou dobu v nevinné radosti, svěřují se mateřským přítelkyním a zůstávají uchráněny nevěreckého a špatného prostředí. Odtud si přinesou potřebnou posilu pro nastávající týden, aby se neuchýlily od přikázání Božích. Konečně založily sestry P. Marie v Borgo San Martino ještě školu pro venkovské děti. Dříve než založil další ústavy různými biskupy požadované, žádal svatý Bosko o biskupské schválení ženské řehole. Biskup z Acqui prohlásil, že je velmi spokojen s předloženými stanovami a nazval řeholi »velmi užitečnou.« Také udělil své biskupské požehnání dcerám Panny Marie i všem, které by jich následovaly. Totéž učinili biskupové, v jejichž diecésích později působily sestry. Bůh dal Donu Boskovi i jeho pokorné služebnici matce Marii nový důkaz, jak milé Mu bylo jejich působení. Oba byli tím povzbuzeni založiti druhý ústav, což se událo v Bordigheře na jaře 1876. Toto místo, položené v nejkrásnější části Riviery, svým mírným podnebím přivábilo mnoho cizinců, zvláště Angličanů. Usměvavé mořské břehy se svým bujným rostlinstvem, které rozkoší naplní šťastné obyvatele i uprostřed zimy barevnou nádherou růží i občerstvuje

vůní nejlíbeznějších květů, láká cizince. Mezi těmi obyvatelstvu nejnebezpečnější byli valdenští, kteří současně chtěli uloupiti zbožnému lidu víru. Pro velké nebezpečí odpadu prosil Monsignore Biale, biskup ventimiglijský, svatého Boska, aby mu poslal své syny i dcery. Prosbě bylo vyhověno. Na blízku města měli bludaři velkou školu, kde zdarma vyučovali hochy i dívky a chudým zdarma poskytovali oděv i stravu. Salesiáni i sestry byli s počátku od sektářů, kteří nešetřili lží, slov i písma pronásledováni. Rozhlásili, že přišli novotáři, aby svedli děti a kazili jejich mravy. Ač sklízeli zprvu jen posměch, brzy se změnilo smýšlení lidu. Nově založený salesiánský dům způsobil velmi mnoho dobrého. Brzy salesiáni vystavěli kostel, farní budovu i vychovatelnu pro dívky. Blízko mateřince salesiánů v Turině byl jiný zlopověstný dům, který se stal pastí mnohým nezkušeným dívkám. Sv. Bosko koupil ten dům pro sestry, které tam pečovaly o prádlo salesiánů a jejich chovanců i o jejich kuchyni. Shromažďovaly sta dívek z ulice, aby je nedělní oratoří nadchly pro dobro a je vedly k Bohu. Ještě čtyři domy byly založeny toho roku. První byl v Sestri di Levante, jižně od Janova, kde sestry zařídily ozdravovnu pro

děti. Mořské lázně a posilující horský vzduch učinily ji hledaným místem pro slabé a rekonvalescenty. Nebylo lehkou prací přivésti k pořádku děti většinou zvyklé nečinnosti; sestrám se to však brzy podařilo a získaly vliv i na hochy jiného ústavu na blízku ležícího. Mnozí naslouchali u zahradní zdi, když řeholnice dávaly dívkám napomenutí. Jeden z těch hochů stal se později horlivým salesiánským knězem. Druhý byl dům v Bielle, kde biskup odevzdal sestrám péči o domácí hospodářství semináře. Když matka Mazzarellová při návštěvě zpozorovala, že jim tam nic neschází, dala jim hned napomenutí, aby nezapomínaly na svatou chudobu a aby se cvičily v umrtvování. Biskup, jemuž se matka Mazzarellová představila, byl k ní naplněn velkou úctou, zvláště velebil její pokoru a prostotu a napomínal sestry, aby ji následovaly, aby se staly svatými. Když se jí mezi jiným tázal, kolik má nyní dcer, odpověděla s obvyklou skromností: »Ó Monsignore, mám nyní mnoho sester.« Jiný požehnaný zvyk, který se později rozšířil po všech domech kongregace, byl zaveden toho roku v Mornese; totiž roční duchovní cvičení pro učitelky a dámy, které se chtějí po nějaký čas uchýliti do ústraní, aby pře-

mýšlely o spáse své duše. Při obláčkách sester měl řeč nezapomenutelný Don Rua, který se později stal prvním nástupcem Dona Boska. Při ní pravil tato pozoruhodná slova: »Nestačí říci, chci vstoupiti do kláštera, abych svou duši spasila, nýbrž slušno říkati, abych se stala světicí.« Po obláčkách musilo se zase několik sester chopiti poutnické hole, což jim vždy bylo v jistém smyslu za těžko, poněvadž všechny lpěly na Mornese, zvláště však na matce. Matka Mazzarellová to věděla a snažila se ulehčiti sestrám loučení vším způsobem. Sedm sester mělo býti posláno do Alassia a k úřadu ředitelky byla vyhlédnuta sestra Panottová, kterou poutala k představené zvláštní příchylnost. Moudrá matka věděla si však i zde rady. Když si jednoho večera v rekreaci hrály na schovávanou, řekla sestře: »Pojď se mnou, schovejme se spolu.« V úkrytu pokračovala: »Chceš mi prokázati velkou službu?« »Velmi ráda, nejmilejší matko,« odvětila sestra. »Bude ti to však trochu za těžko,« dodala usmívajíc se, »chci tě poslati za ředitelku do Alassia - ale hrejme nyní dále a buďme hodně veselé!« Tímto láskyplným a žertovným způsobem dávala vždy své rozkazy. Je vůbec v salesiánských domech obyčejem, že představe-

ný nikdy nerozkazuje, nýbrž prosí. Čtvrtý dům salesiánský byl založen r. 1876 v Lu Monferrato.

Mnoho svých dcer viděla již matka Mazzarellová odebrati se do ciziny, čtyři z nich tohoto roku doprovázela její modlitba do věčné vlasti. Mladá nevinná sestra Antonie Celliniová, jejíž bratr byl salesiánským misionářem v Americe, zemřela za nejvroucnějších úkonů lásky k Bohu a patrně v extasi. Druhá byla Marie Grossová, která od svého mládí žila u matky Mazzarellové. Když malá byla tázána, čím se chce státi, odpověděla plna prostoty: »Chci celá náležeti Bohu s matkou Mazzarellovou.« Její poslední slova byla: »Buď vůle Tvá!« Třetí byla sestra Giordanová, která se cvičívala v častém duchovním přijímání, při čemž blaženě skonala.

Následujícího roku 1877 převzala matka Mazzarellová na přání Dona Boska dva nové ústavy, a to v Nizze na Rivieře a v Lanzo Torinese; v obou otevřely sestry sváteční oratoř pro dívky. Biskup z Buenos Aires navštívil při zpáteční cestě z Říma Turin, aby Dona Boska prosil, aby mu poslal své syny i dcery pro ubohé divochy v Patagonii.

Sv. Bosko se svým dobrotivým soucitným srdcem vyslyšel ihned tuto prosbu a se sale-

siány odjelo šest sester. Patagonie, nejjižnější část jižní Ameriky, jest dvakrát tak velká jako Italie a jako obrovská rovina v terasách sestupuje k trati Magellanově. Kraj je řídce obydlen. Obyvatelé věřili ve dvoje božstvo, dobré a zlé. O dobré se málo starali, protože jim neškodilo, zlému však přinášeli oběti, aby si je naklonili. Divoši byli nedůvěřiví k cizincům a spočátku považovali salesiány za nepřátele, brzy však si dobyli salesiáni svým láskyplným působením důvěry i vděčnosti toho ubohého lidu.

Před vstupem na loď šla si malá misijní výprava, doprovázena jsouc matkou Mazzarellovou, do Říma pro požehnání svatého Otce. Při tom se zjevila všechna mateřská láska i pokora představené. Opětovně se tázala ředitele, zdaž neškodí kongregaci, když se objeví ona, generální představená, jako ubohá, nevědomá před zástupem Ježíše Krista. Po udělení papežského požehnání blahopřál Pius IX. řediteli, protože ctnost prozařuje na obličejích matky a jejích dcer. V Janově se sešly s Donem Boskem a když byli zakladatelé doprovodili malou misijní karavanu až na loď, nastalo dojemné loučení, které stálo mnoho horkých slz matku i dcery. Aby zmírnil bolest loučení, zapěl Don Cag-

liero hned při odjezdu chvalozpěv na Marii, hvězdu mořskou. Již za cesty začaly sestry svou činnost pod řízením misionářů. Dobyly si malými dary lásky spolucestujících dětí a konaly jim potom každého rána katechesi k radosti rodičů. První působiště měly sestry ve Villa Colon dne 3. února 1877, kde začaly svou velkou misii vjezdem božského Spasitele v Nejsvětější Svátosti. Zásluhou svátečního oratoria, které brzy zavedly, dostaly již za měsíc první americkou postulantku. Tohoto roku ztratila matka dvě dcery. O Anně Luccettiové se mohlo říci: Málo mluvila, mnoho pracovala, a neustále se modlila. Sestra Paolina Gualová byla nazývána ztělesněnou poslušností.

Začátkem nového roku 1878 potkala salesiánskou společnost velká ztráta smrtí jejího ochránce a podpůrce papeže Pia IX. Našla však v jeho nástupci Lvu XIII. taktéž otce i přítele.

Nový domov.

Ježto podnebí v Mornese bylo příliš drsné, mnoho mladých sester bylo již podlehlo souchotinám. I dům byl příliš úzký a škola malá, proto rádi se chopili zakladatelé příležitosti koupiti bývalý (nyní zrušený) kapucín-

ský klášter v Nizze Monferrato. Tam zřídil Don Bosko velkou vychovatelnu pro dívky a později se stal tento klášter mateřincem celé kongregace. Zatím co se dály stavební přeměny v Nizze Monferrato, uskutečnilo se založení v Chieri, kde Boskovi odkázali svůj dům zbožní manželé Bertinetti, ježto byli bezdětni. V Chieri byl konal Don Bosko svá gymnasijní studia. Sestry shromáždily tam ve své nedělní oratoři za krátkou dobu sedm set dívek. Brzy otevřely školu ručních prací a pensionát. Ký div, že zlý duch vynaložil vše, aby zrušil požehnání této práce. Ale jeho ďábelské plány zmařila trpělivost a vytrvalost řeholnic. V září tohoto roku šlo několik sester po skončení podzimních exercicií do Nizzy Monferrato, kde ihned zavedly oratoř v domě ještě nezařízeném. Současně Don Bosko založil první ústav v Provenci, kde v diecési Frejusské na pozvání tamního biskupa převzal dva sirotčince předtím řízené terciářkami svatého Františka. Časem však se zdálo, že tyto sirotčince zaniknou, poněvadž terciářky neměly dost postulantek. Za představenou byla určena ředitelka v Turině Kateřina Dagherová, později generální představená kongregace. Jejímu opatrnému a šetrnému jednání se podařilo zabrániti všem

mrzutostem mezi oběma stranami. Když po šesti měsících odešla, aby se stala generální vikářkou, dosáhla toho, že jedna z terciářek vstoupila k sestrám Panny Marie, kdežto ostatní terciářky v přátelství a vděčnosti odešly.

V této době připravila se druhá výprava do Ameriky s desíti sestrami. V předvečer odjezdu dne 29. prosince 1878 ředitel je ve své řeči na rozloučenou připodobnil desíti pannám v evangeliu s rozdílem, že ony jsou všechny moudré panny. Měly olej evangelia nésti do cizích zemí z lásky k Bohu a nesmrtelným duším. Zase doprovodila Matka Mazzarellová sestry až k lodi, a loučení bylo tak dojímavé, že jedna ze sester omdlela v náručí představené. Čtyry ze sester zůstaly ve Villa Colon až do dubna, kdy se přestěhovaly do Las Piedras, kde jim byl Don Lasagna zařídil krásný dům. Ostatních šest sester se nastěhovalo v únoru v Almagro do malého úzkého domu bez dvora i bez hovorny a s kaplí, jež pojala sotva deset osob. Prozřetelnost je však neopustila, vystavěla jim větší dům a brzy dostaly šest set chovanek, které vychovávaly v duchu Boskově.

Svatý Don Bosko si přál, aby generální představená budoucně bydlela v Nizze Mon-

ferrato, kde je vlastní mateřinec.*) Matce bylo těžkou obětí poslechnouti. Kolik drahých vzpomínek pojilo se k Mornese! Tam prožila své dětství i své mládí pod vedením svého nezapomenutelného Dona Pestarina; tam poprvé spatřila svatého Dona Boska a poddala se jeho vlivu; malá kaple v Mornese byla svědkyní jejího štěstí, když se byla při obláčce a profesi obětovala Bohu na věky. Všechny tyto myšlenky na ni dolehly a učinily loučení trpkým. Ona však neotálela ani okamžik, aby přinesla oběť a svým lkajícím dcerám pravila k útěše: »Též já jsem řeholnice a musím jíti, kam mne volá poslušnost.« Opustila Mornese v únoru 1879 a byla sestrami v Nizze v Monferrato s vítězoslávou přijata. Její malou nevzhlednou celu nechaly nezměněnou. Ona pokračovala ve svém činně rozjímavém životě, řídíc kongregaci v Italii a udržujíc písemné styky s domy ve Francii a v Americe. Na konci májové pobožnosti byly první obláčky v novém mateřinci. Při této příležitosti ukázala se moudrost Ducha Svatého, jež v představené sídlila. Dvě žadatelky chtěly odejíti pro nemoc; obě povzbudila představená, aby vytrvaly a za-

*) Mateřinec byl později přeložen do Turina.

čala s nimi novénu k Marii Pomocnici křesťanů s určitou přípovědí, že v čas obláček budou úplně vyléčeny. A vskutku k podivení všech byly obě ve zdraví oblečeny a zůstaly svému povolání věrny. V září téhož roku bylo milující srdce matky hluboce raněno smrtí jejího dobrého otce. Ježto právě byla v Mornese, mohla umírajícímu přispěti až do posledního okamžiku. Hluboký dojem učinilo na přítomné, když se matka Mazzarellová vrhla při smrti otcově na kolena volajíc: »Modleme se, neboť nyní stojí náš otec před soudnou stolicí Boží.« Ježto byl svatý Don Bosko žádán ze všech stran o sestry, založil s pomocí pokorné představené tohoto posledního roku ještě pět domů v Italii. - V Americe odebraly se tři sestry z Almagra do La Roca, kde bydlelo mnoho přistěhovalých Italů úplně opuštěných a odcizených náboženství. Žádný kněz nesměl se tam ukázati, sice byl v nebezpečí života. Přesto se odvážili salesiáni se sestrami Panny Marie Pomocnice ujímati se těchto ubohých zbloudilých a za několik let dosáhli toho, že byla tato celá část města opět získána náboženství a civilisaci.

V Nizze Monferrato zatím počet chovanek v pensionátu stoupl na šedesát a matka Mazzarellová zavedla s velkou radostí spolek mariánských dětí. Její láska k dětem stále rostla až do její smrti, všechny nazývala svými dceruškami a měla pro každou zvláštní zájem. Dlela-li na cestách, žádala při svém návratu přesný počet o jejich chování v době, kdy nebyla přítomna. Přála si jako svatý Don Bosko, aby k napomenutím byl připojen vždy nadpřirozený důvod. Útěk před hříchem měl se zakládati na lásce k Bohu a k svaté Panně. Zvláštní váhu kladla při výchově dívek na bojování proti ješitnosti. »Mějte na mysli,« pravila k sestrám, »že nikdy nebude vládnouti pravá zbožnost v duši dívky, když ukazuje ješitnost v chování neb v obleku.« Jedna z jejích neteří, která byla u ní vychována, chtěla kdysi obléci jinou zástěru, aby šla do hovorny. Matka Mazzarellová jí to zakázala slovy: »Myslíš, že jsi něco lepšího než ostatní, protože jsi neteř generální představené? Nevíš, že jsme chudí lidé?« Při výchově uměla spojiti pevnost s tichostí a dobrotou; proto byla její slova provázena velkým úspěchem a její osoba byla

předmětem nejněžnější lásky dětí. Chovanky ji ctily a milovaly jako matku. Ale ač byla zvána matkou, měla mužskou sílu charakteru. Nenajdeme na ní nic zženštilého; jak ve zbožnosti, tak ve všech jejích činech vládl rozum jejím dobrým srdcem. A ačkoli činila vše, aby sestrám i chovankám ušetřila každé bolesti a ulehčila kříž, žádala přece mužné duše ochotné trpěti. Především od řeholnic žádala dobrý příklad. Svou zásadu v této věci vyjadřovala těmito slovy: »Nejkrásnější misie jest dobrý příklad.« »Uvažte, že budete působiti mnohem víc mlčelivým jednáním, než prázdným kázáním.« Jako sama chodila cestou lásky k Bohu a utíkala před hříchem, poněvadž byl příčinou hořkého utrpení a smrti Ježíše Krista, tak si též přála, aby tuto pohnutku vštípila i jiným. Její zamilovanou pobožností byla křížová cesta a velká byla její radost, když r. 1880 dostala obrazy křížové cesty darem pro svůj kostel. Význačný jest způsob, jakým vysvětlovala svým dcerám spojení s Ukřižovaným, jehož se měly dopracovávati. Ukázala jim kříž, jejž profesky nosí na prsou, se slovy: »Zde jest Ježíš,« a obracejíc jej: »Tu jsme my.« Přišel rok 1880 s četnými zkouškami. První byla epidemie neštovic, která si jenom

v Nizze Monferratu vyžádala 300 obětí. Matka Mazzarellová skládala všechnu naději v Marii, Pomocnici křesťanů, a nezklamala se. Ač byly nemocí zasaženy dvě sestry a tři chovanky, nezemřela žádná. Jedna žadatelka byla podle mínění lékařů ztracena, ale matka Mazzarellová ujistila, že nezemře. Vskutku se uzdravila a žila ještě r. 1912. Táž žadatelka byla před svou obláčkou napadena prudkými pokušeními a žádala si vrátiti se domů. Se slzami prosila představenou, aby jí dala cestovné. Matka Mazzarellová ji ujistila, že tato touha po domově je lest zlého nepřítele a že ji Matka Boží chce míti mezi živými dcerami. Tichost a laskavost svaté představené udělaly hluboký dojem na ztrápenou duši, její truchlivost zmizela a ona se stala šťastnou řeholnicí.

Tohoto roku 1880 měla býti volba generální představené a matka Mazzarellová si naléhavě přála, aby nebyla zase zvolena. Jednak důstojnost odporovala její pokoře, jednak měla jistou předtuchu své smrti. Prosila svatého Dona Boska, aby ji zprostil úřadu, k jehož vedení se necítila více schopna a zvláště protože ohluchla na jedno ucho. Když ji svatý Bosko mlčky vyslechl, odpověděl jí s úsměvem: »Tím lépe, pak nesly-

šíte zbytečných řečí.« Prosila tedy sestry, aby zvolily jinou vzdělanější, a sestře Pacottové řekla: »Dej ty aspoň svůj hlas sestře Dagherové jako vikářce, abyste v případě mé smrti byly v dobrých rukou, neboť za půl roku budete musiti volit novou představenou.« Přes své prosby vyšla zase z volby jako představená a pospíšila si, aby opatřila sestrám nový klášter, který si svatý Don Bosko přál založiti. Přes své zdraví velmi otřesené navštěvovala podle příkladu Dona Boska jednotlivé řeholní domy. Na těchto cestách zvláště zářily její velké ctnosti a stala se všem sestrám zářivým vzorem. Pokud bylo možno, zůstala věrna řeholi i za jízdy po dráze, a na jejím obličeji spočívala vždy vážná sebranost. Ve zvláště chudém domě přenocovala na židli. V jiném nepřijala žádné občerstvení přes největší vedro, nýbrž darovala svou limonádu jiné. Ve třetím prorokovala sedmileté dívce, která jí odevzdala kytici, že po patnácti letech bude nositi řeholní šat. Předpověď se přesně splnila. - Dostala od svatého Dona Boska příkaz, aby získala pro Ameriku nové misionářky. Byla právě nemocna a upoutána na lůžko. Nechme mluviti sestru Pacottovou: »Matka si mne dala zavolati a pravila mi: »Chtěla bys mi

vyplniti prosbu?« »Také dvě nebo tři,« odpověděla jsem radostně.

»Dobře,« pokračovala nemocná, »připrav se jíti do Ameriky mně k vůli. Vím, jaká to bude pro tebe obět, kterou musíš přinésti, když mne opustíš, ale kdybys zde i zůstala, musily bychom se rozloučiti před koncem roku.« »Proč, milá matko, pravíte vždycky, že se nedožijete konce roku?« »Poněvadž to vím, Pán ve své dobrotě vyslyšel moji ubohou prosbu. Nabídla jsem svůj život za kongregaci. Přines nyní i ty oběť z lásky k Ježíši a budeš odměněna.« V této době byl svatý Don Bosko v Nizze Monferrato a sestra Pacottová opakujíc mu slova matčina ho prosila, zda by jeho modlitba nemohla překonati její oběť. »Oběť jest přijata,« pravil Don Bosko. »Nemohu za to nabídnouti svůj život?« »Je pozdě,« odvětil Don Bosko. Matka Mazzarellová ztratila tohoto roku (1880) smrtí dvanáct dcer. Uvádíme je zde, poněvadž ctnost dcer zpětně odráží se takřka jako záře slávy na hlavu matčinu.

1. Agostina Calcagnová vynikala v nejvyšším stupni cvičením se v klášterní chudobě, nenechala ani nepatrnější věc přijíti na zmar, ani zrnko rýže. Byla očištěna vnějšími i vnitřními utrpeními, ve kterých vždy velebila vůli

Boží a ve věku 24 let, dne 28. ledna 1880 s úsměvem vrátila Bohu svou čistou duši.

2. Sestra Anna Forrecová byla matkou Mazzarellovou získána pro Boha, když předtím milovala svět i jeho marnost. Všechny zásluhy darovala dušičkám v očistci a důvěřovala jedině v milosrdenství Boží. Zvláštní úctu měla k nejsvětější Svátosti a k vůli Boží. Zemřela dne 1. března 1880.

3. Sestra Marie Massolová zemřela téhož roku dne 21. dubna, když čtyři léta zachovávala řeholi s nejkrásnější přesností. Při nejnamáhavější činnosti setrvávala vždy v přítomnosti Boží a bylo ji všude viděti jen se sklopenýma očima v největší sebranosti.

4. Sestra Hortensie Negriniová ležela s bolestnou nemocí po čtyry roky. V této dlouhé době nepřešel přes její rty nikdy stesk, ač se obávala, že bude klášterní obci na obtíž. Když byl dům v Mornese zavřen, držela matka Mazzarellová nemocnou po celou cestu do Nizzy Monferrato v náručí, a tento čin mateřské lásky potkal se s nejdojemnější vděčností dcery. Všechen její život byl konáním zásady: jednati, mlčeti a trpěti.

5. Sestra Anna Morová, která znala jen jediné přání, a to žíti a zemříti jako dcera

Marie Panny, s úsměvem se loučila se životem dne 12. srpna.

6. Sestra Emanuela Bonorová zemřela jako vzor dobroty a trpělivosti ve věku 16 let v domě rodičů, kam se vrátila jako nemocná.

7. Sestra Rosa Gusmaroliová, příklad pravé pokory a radostné mysli, prosila Pána o rozmnožení svého utrpení, aby se mu stala podobnější. Svou smrt předpověděla přesně na hodinu. Zemřela, jak se zdá, oblažena zjevením v Turině, dne 16. září 1880.

8. Sestra Marie Caglierová vstoupila do kongregace ve věku 15 let a musila mnoho bojovati proti své nesmělosti, zvláště vůči dívkám v oratoři. Přece ji však zdolala z poslušnosti a z lásky k Bohu. Ve svých bolestech odpovídala vždy na útrpné otázky: »Daří se mi dobře. Netrpím nic.«

9. Sestra Virginia Magoneová přišla již ve dvanácti letech pod vedení svaté představené a byla jednou z těch šťastných, které první dostaly řeholní šat. Ve své pokoře divila se stále, že Pán vyvolil ji. Její zamilovaná modlitba byla: Jesus spes mea, Ježíš má naděje, a ráda by si byla tato slova vyryla do hrudi, kdyby se jí to bylo dovolilo. Na vlastní žádost zúčastnila se první misijní vý-

pravy do Ameriky, ač pro své mládí zvláště bolestně pociťovala odluku od svých známých. Také za oceánem dávala příklad pravé snoubenky Kristovy. Krátce před jejísmrti zastihl ji ředitel, jak zhotovovala umělé lilie, které určila na ozdobu své rakve. Zesnula bez smrtelného zápasu ve Villa Colon, dne 25. září 1880 jako první obět pro misie.

10. Sestra Angela Allarová vynikala slepou poslušností a zemřela v domě rodičů v Tonco ve věku 22 let. Při modlitbách za umírající hleděla k nebi usmívajíc se a na otázku kněze, proč se tak radostně usmívá, odvětila: »Protože jdu do ráje.«

11. Sestra Innocenza Gambová v 17 letech vstoupila do kláštera a již po třech letech zemřela. Matka Mazzarellová byla při její smrti právě v Turině, a sestra pravila s velkou vděčností: »Jak dobrý jest Bůh, že mne volal do tohoto svatého domu.« V den své smrti ve svátek Obětování Panny Marie pěla zlomeným hlasem ještě chválu Matce Boží. Často opakovala: »Vnitřní hlas mi pravil: Innocenzo, oddej se úplně Bohu, neboť tvůj život bude krátký.«

12. Sestra Karmela Aratová byla ředitelkou školy pro vyučování šití v Chieri. Pro její ohnivou letoru bylo se jí velice cvičiti

v sebezapírání a zářila svou neskonalou důvěrou k představené.

Ač matka Mazzarellová velmi churavěla, rozhodla se přece doprovoditi misionářky až do Marseille. K tomu účelu odjela v druhé polovici ledna roku 1881 do Turina, zanechavši v mateřinci umírající sestru, která na ní lpěla celým srdcem. Sestra Luigia Areccová již v 16 letech vstoupila do kláštera a vyznamenávala se překrásným hlasem, který často dojímal posloucháiící k slzám. Matka se vždy obávala, že by sestra podlehla pokušení k ješitnosti a jednala s ní tudíž velmi přísně. Těžce nemocna na lůžku děkovala sestra Luigia za to dobrodiní slovy: »Ve tváři smrti, milá matko, vypadají všechny věci jinak.« Matka Mazzarellová jí poradila slíbiti milému Bohu, že půjde do misií, uzdraví-li se, ne-li, že přijme smrt s odevzdaností do Jeho nejsvětější vůle. »Nyní,« pravila, »zbývá mi jen splniti druhou část slibu.« Když představená odjela, slíbivši ještě předtím, že jí bude přispívati k smrti, zhoršil se stav nemocné velice a v noci 24. ledna upadla do agonie. Její jediné přání bylo míti matku u sebe. Náhle se umírající radostně vzpřímila a zdála se rozmlouvati s milovanou osobou. Potom začala zpívati hymnus,

kterým byla tak často dojala jiné: »Recordare Jesu pie« (t. j. vzpomeň, ó dobrý Ježíši, že jsi se k vůli mně vtělil, nezatracuj mne v den soudu) a brzy po tom vydechla svou čistou duši. »Matka však,« tak vypravuje sestra Pacottová, která dlela s představenou v Turině, aby odjela do Ameriky, »vzbudila mne v noci a řekla mi: »Sestra Luigia právě zemřela.« Druhého rána přišla telegrafická zpráva o smrti. - Poslední sestra, která předešla svou zvěčnělou matku do věčné vlasti, byla Kateřina Nasiová, která žila v nejvroucnějším spojení s Bohem a jejíž poslední napomenutí může býti k prospěchu každé duši: »Uchovej své srdce prostě od příchylnosti ke všemu pozemskému. Tak budeš spokojen v životě a smrt ti bude lehká.«

Křížem ke korůně.

Z Turina, kde bylo shromáždiště misionářek, odebraly se do Marseille, v jejich čele nemocná, ale zmužilá matka Mazzarellová. V Marseilli bylo cestujícím čekati tři dny na odjezd lodi a to v domě, kde nebylo nic připraveno na jejich příchod. Přes svou churavost zařídila neúnavná představená vše, aby svým dcerám připravila nocleh. Osm slam-

níků bylo ušito a naplněno a ona byla první, která si ulehla v koutě pokoje na to chudičké lůžko, poněvadž byla trápena zimničním mrazením. Přes prudké bodání v bocích doprovázela sestry do přístavu, kde je očekával Don Bosko se salesiánskými misionáři. S mateřskou něžností políbila každou jednotlivou sestru neustávajíc napomínati k důvěře v božskou Prozřetelnost. Vždyť věděla, že není na světě shledání.

Po bolestném loučení jí radily, aby ihned odjela domů, ona však rozhodně chtěla splniti svůj slib a navštíviti klášter v St. Cyru. Hned po svém příchodu tam musila ulehnouti a přivolaný lékař prohlásil nemoc za těžký zánět pohrudnice. Jak velká byla bolest dcer, které si tak toužebně přály návštěvy matky a nyní se musily obávati o její život! Ve všech domech kongregace byly nařízeny novény a konány modlitby, aby byl život drahé generální představené zachován. Lékaři ji trýznili různými bolestnými prostředky, mezi nimiž byla náplasť, po níž se odloupaly celé kusy kůže. Jedna nemocná v St. Cyru vypravuje: »Cítila jsem se pro slabost blízka smrti, ale moje svatá představená mne potěšila slovy: »Ještě nezemřeš, ale dosáhneš vysokého věku.« A měla prav-

du, neboť ještě v roce 1913 těšila jsem se dobrému zdraví.« Matka Mazzarellová snášela bolesti s hrdinnou trpělivostí a s obvyklou laskavostí. Jen jedno ji bolelo, že nemůže zemříti v Nizze Monferratu. Obrátila se proto modlitbou na milou Matku Boží i svatého Josefa a Bůh ji vyslyšel. Za čtyři neděle byla tak dalece zotavena, že mohla odjeti; při příjezdu domů všechny obklopily drahou představenou a vedly ji za radostných výkřiků a slz pohnutí do chrámu, kde pak poděkovaly Bohu slavným Te Deum. - Ač matku stále ještě trápily bolesti, pomáhala při prádle a všude hleděla býti sestrám nápomocna. Brzy vypuklo však zlo s novou prudkostí. Zase byl zahájen útok modliteb za drahý život. Ona sama zůstala klidná a veselá, ujišťovala však, že bude ještě žíti nejdéle měsíc. Ježto bylo známo, že má zvláštní osvícení ve věcech týkajících se povolání, prosily všechny novicky a žadatelky o rozmluvu s ní. Všem dávala dobré rady a řekla jim, zda vytrvají nebo ne. V každém případě objevila se správnost předpovědi. Sestře ekonomce Ferrettinové řekla: »Neunavujte se přece tak a nechte pracovati mladší sestry, neboť ač se vám nyní daří ještě dost dobře, nedožijete se slavnosti svaté Anny.« A vskut-

ku onemocněla sestra brzy a zemřela 22. července, čtyři dny před označeným svátkem. Dne 20. cítila zlepšení a prohlásila k ošetřovatelce: »Tentokrát se zdá, že se naše matka zmýlila, neboť cítím, že se uzdravuji.« Dva dny později se proroctví vyplnilo.

Vraťme se k úmrtnímu loži představené. Čím více přibývalo bolesti, tím nádherněji zářily její trpělivost a odevzdanost do vůle Boží. Žádný stesk nepřešel přes její rty, naopak se modlila: »Pane, rozmnož má utrpení zde, abych po smrti mohla jíti k tobě do ráje.« Večer 27. dubna zhoršil se její stav tak, že jí bylo uděleno poslední pomazání. S radostným klidem děkovala knězi slovy: »Mám nyní zakoupeny všechny jízdní lístky pro věčnost a jsem připravena k odjezdu.« Slabým hlasem se snažila pěti píseň k Matce Boží a pravila zpovědníku Donu Lemoynovi: »Když již nebudu moci mluviti, dejte mi, prosím, poslední požehnání, až se dotknu štoly. Prokažte mi milosrdenství, že mne neopustíte.« Kněz hluboce dojat, to slíbil. Ještě jednou minulo bezprostřední nebezpečí a opět přijímala sestry. Doporučovala jim především tři potřebné ctnosti: lásku, pokoru a poslušnost. Žadatelkám radila upřímnost ve zpovědi i veselost, pak budou spokojeny v ži-

votě i ve smrti. - Dva dny před svou smrtí s Ukřižovaným v ruce ještě jednou prosila božského Spasitele, aby jí poslal muky očistce. Při tom nabyla její tvář nebeského výrazu. Delší dobu již s velkou toužeností očekávala Dona Cagliera a když konečně přišel, rozmlouvala s ním ještě tři čtvrti hodiny o záležitostech kongregace. Večer, dne 13. května - bylo to v pátek - přišla sestra z fortny nesoucí lék. Sestra ošetřovatelka, chtějíc zabrániti rušení, pokynula sestře, aby se vzdálila; ale matka Mazzarellová ji zavolala k sobě, vyptala se jí, jak se jí daří a vyzvala ji, aby s ní pěla chválu Matce Boží. Ošetřovatelka tomu bránila, ale matka odpověděla: »Ó, milá sestro, ty jsi vždy u mne, ale tato ubohá u fortny vidí mne jen na minuty.«

Nemocná často vyslovila přání zemříti v sobotu; 14. květen 1881 byl takovým dnem a stal se jejím dnem úmrtním. Bůh chtěl svou služebnici očistiti od každé skvrny, proto dovolil zlému duchu přiblížiti se k ní se strašným pokušením k zoufalství. A ona, kteráž tolik nemocných posílila a potěšila, začala se před věčným Soudcem třásti a pozbývati srdce. Slyšitelným hlasem řekla si: »Buď zmužilá, jak může být zavržena dcera Mariina - proč se bojíš?« Její dcery se jí ptaly,

s kým mluví. »Dobře vím, s kým mluvím,« odvětila s obvyklou pevností a doložila: »Nyní musím mysliti na sebe.« Po chvíli pokračovala: »Sestro Marie, proč se bojíš? Nejsi dítkem mariánským? Zítra začne novéna před slavností Panny Marie, Pomocnice křesťanů - ona bude oslavovati tvou Matku.« - A začala s napětím posledních sil zpívati: »Kdo miluje Marii, bude šťasten.« pak se uklidnila a zdálo se, že trochu dřímá. Ve tři čtvrtě na čtyři byl zavolán Don Cagliero, který se chystal sloužiti mši svatou, aby později odjel do Turina. Puls umírající velmi se zrychloval. Když spatřila dlouholetého vedoucího své duše, kterého tolik ctila, zvolala: »Ó můj otče, nyní odcházím«. Jedna sestra prosila Dona Cagliera, aby odložil svůj odjezd. Umírající odpověděla: »Don Cagliero neodejde přede mnou.« Potom prosila, aby ji lépe položily, obrátila se k Donu Caglierovi, kynula mu rukou na rozloučenou pravíc: »Na shledanou v ráji!« Ještě jednou upřela zrak pevně na Ukřižovaného modlíc se pomalu: »Ježíši, Maria, Josefe, vám poroučím svou duši.« Pak třikrát »Ježíši, Maria, Josefe« - a byla v Pánu.

Když její tělo oblečeno řeholním rouchem, zůstalo dva dny vystaveno, a její dcery se modlily víc o její přímluvu než za klid její

duše a mnohé ujišťovaly, že jejich prosby byly vyslyšeny. - Třetího dne se konalo slavné rekviem a za účasti velkého zástupu lidu konal se pohřeb na obecní hřbitov. Ani ve své smrti nechtěla pokorná služebnice Boží míti žádnou výjimku pro sebe. Na jejím hrobě byl tento nápis:

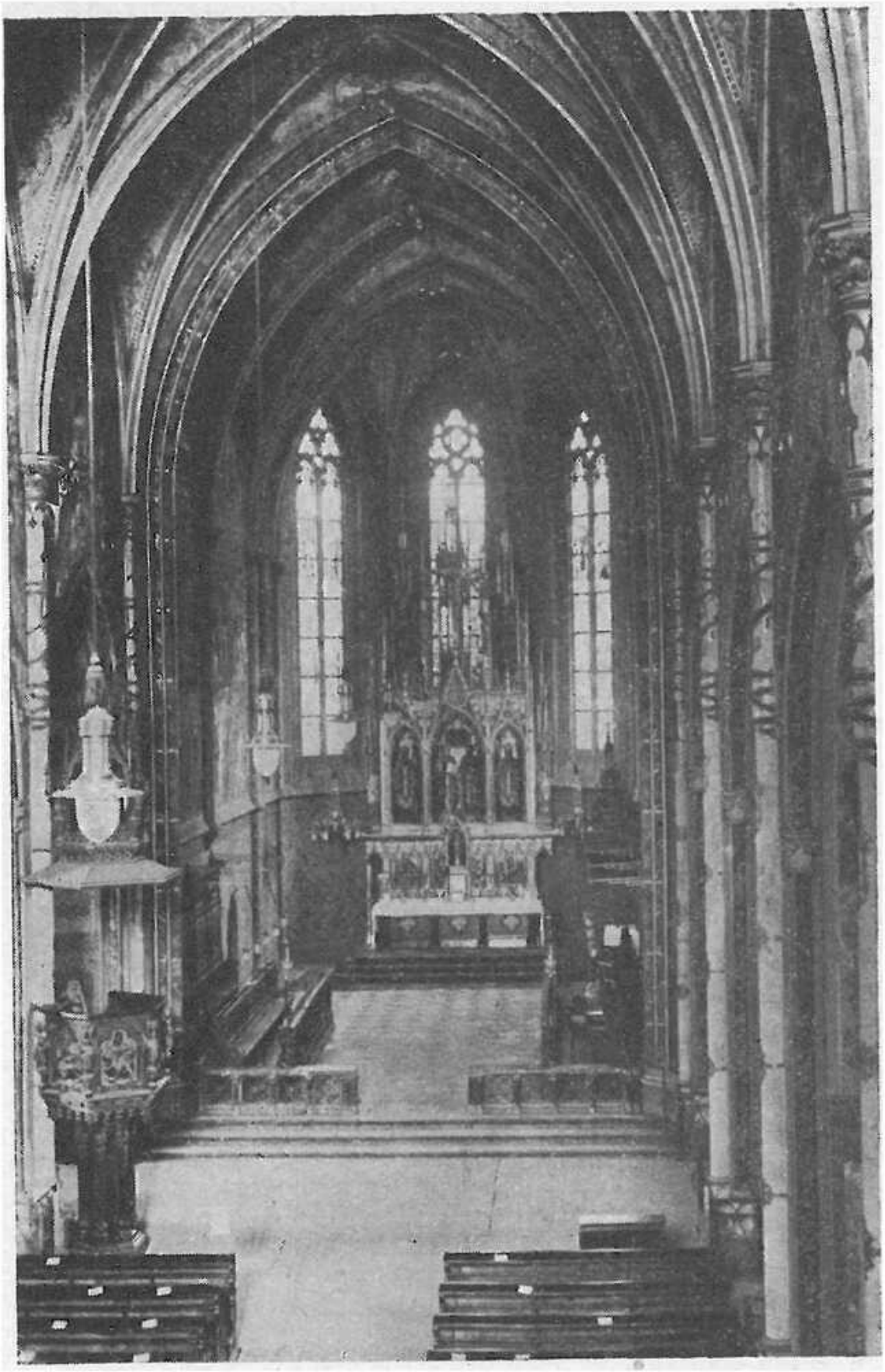
První generální představené, sestře Marii Mazzarellové, zemřelé ve 44 letech, dne 14. května 1881, truchlící sestry Panny Marie Pomocnice.
Ó nejmilejší duše, bdi s nebe nad svými dcerami, kterým dodává mysli a útěchy nejen tvůj příklad v životě, nýbrž i pouhá vzpomínka na tvou mateřskou péči až do dne, kdy Boží dobrota nechť všechny nás shromáždí v nebi.

Její hrob se stal cílem poutí jejích dcer, které se doporoučely své matce ve všech svých potřebách.

Po ukončení VII. generální kapitoly, dne 23. září 1913, když předtím učiněny potřebné kroky u duchovní i světské vrchnosti, byly její tělesné pozůstatky uloženy v kapli mateřince, a to vedle oltáře svatého Josefa. Dne 23. června 1911 ve svátek nejsvětějšího Srdce Ježíšova byl u kurie acquijské (Acqui) zahájen přípravný proces k blahořečení, který byl šťastně ukončen r. 1914.

Matka Marie Mazzarellová byla blahořečena 30. listopadu 1938.

Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice křesťanů není dosud u nás zavedena a nemá ještě ani českého noviciátu. A bylo by jí velmi potřebí, zvláště k péči o ohroženou a zanedbanou dívčí mládež. Po takových ústavech se u nás přímo volá. Je žádoucno, aby ušlechtilé dívky cítící v sobě řeholní povolání a toužící vstoupiti do služeb Spasitele, jenž »přišel hledat a spasit, co bylo zahynulo«, hlásily se, jakmile se poměry uklidní, do této kongregace. Vypučela-li česká větev Salesiánské kongregace sv. Jana Boska a vydala-li v několika letech tak požehnané ovoce, jistě neméně rychle by se u nás ujala a blahodárně by působila i ženská kongregace založená jím a jeho statečnou spolupracovnicí bl. Marií Mazzarellovou.

Presbytář kapitulního chrámu Páně na Vyšehradě.

V čem záleží dokonalost.

Dokonalost můžeme posuzovati podle několika hledisk: jakožto 1. plnost dobra, 2. připodobnění k Bohu, 3. plnění vůle Boží, 4. následování Krista nebo 5. následování svatých.

1. Dokonalost je plnost dobra.

Nejdříve jest určiti všeobecný pojem dokonalosti.

Podle slovního významu dokonalé je to, co dospělo konce svého vývoje, co bylo zúplna vykonáno (perfectum), co jest ve svém konečném stavu.

Filosofie definuje dokonalé jako to, čemu nic příslušného nechybí (Aristoteles: Metaph. 5, 16, De coelo 1, 1) nebo co má všecky příslušné vlastnosti, všecko příslušné dobro (Sv. Tom. IIa IIae q. 184 a. 1—3).

Praví se: »příslušné« vlastnosti, neboť k dokonalosti na př. sochy nenáleží, aby mluvila.

Jen přeneseně lze mluviti o dokonalém nedostatku nebo zlu (dokonalé slepotě, vraždě).

Rozeznáváme dokonalost:

a) absolutní, nekonečnou. Tu má jedině Bůh, dobro svrchované. Proto je též nezměnitelný, neboť nemůže již žádného dobra nabýti ani pozbýti.

b) relativní, konečnou. Vše, co je mimo Boha, je jen relativně dokonalé, totiž podle určité míry, a i tato míra se stále mění podle vývoje, proto je jiná dokonalost dítěte než dospělého, jiná dokonalost na zemi, jiná v nebi.

Aristoteles rozeznává v relativní dokonalosti ještě:

a) dokonalost co do bytí, kdy totiž bytost má vše, co k jejímu bytí náleží.

b) dokonalost co do konání, kdy totiž bytost bezvadně jedná.

c) dokonalost co do cíle, když dosáhne svého dobrého, vzorného cíle.

Dokonalost, kterou my máme na zřeteli, jest relativní dokonalost v konání, a to v mravním konání.

Kromě přirozené dokonalosti jest ještě dokonalost nadpřirozená, zakládající se na zjevení Božím a na milosti, jež dává člověku bytí nadpřirozené.

Tato nadpřirozená dokonalost neruší a nepotlačuje přirozenou, nýbrž zabírá ji v sebe a povznáší ji.

Nadpřirozená mravní dokonalost nebo zkrátka křesťanská dokonalost je nadpřirozená mravní síla, kterou křesťan vykonává všeliké možné dobro. Sv. Jakub doporučuje křesťanům zcela ve smyslu filosofického pojmu: »Abyste byli dokonalí a celí, v ničem nezůstávajíce pozadu.« (1, 4).

Theologové nejsou jednotni v názoru, jde-li spíše o vnitřní pohotovost (habitus) nebo o její činné uplatnění (actus) nebo o obojí. Suarez se rozhoduje pro první mínění, ovšem v předpokladu, že pohotovost je vskutku sdostatek vyvinuta, aby za dané okolnosti přešla v dokonalý akt; kdyby při subjektivní překážce nepřešla v čin, chyběla by. I u Suareze akty, třebas metafysicky nejsou podstatné, přece náležejí k dokonalosti 1. předpokladně (antecedenter), poněvadž podle běžného zákona bez nich nevznikne pohotovost, a 2. důsledkově (consequenter), poněvadž z pohotovosti nepochybně vzejdou. Naproti tomu bychom sotva nazvali dokonalým toho, kdo pokaždé potřebuje k určitému činu jistého napětí, bez trvalé pohotovosti.

Někteří míní, že dokonalost jest plné rozvinutí života milosti. Je pravda, že jak posvěcující, tak pomáhající milost mocně působí k dokonalosti. Také je pravda, že účast

milosti na uskutečnění dokonalosti je mnohem významnější než podíl našich lidských sil. Ale přece jen dokonalost je především mravní pojem. I když jde o spolupůsobení s milostí Boží, přec jen je to skutečné působení člověkovo, jeho vlastní úsilí. A právě toto úsilí působí k uplatnění a rozvinutí přijaté milosti. Konečně bohatství milostí a dokonalost nejdou vždy zcela paralelně, neboť může člověk, jenž mnoho let žil jen prostředně zbožným životem, nastřádati si více milostí než dokonalý, který měl k disposici jen málo času (Suarez: De statu perfectionis I, 10 n.)

Dokonalý - podle definice - koná všecko dobro. To znamená s veškerou silou a kdykoli se mu příležitost naskytne.

Možno mluviti o dvojí dokonalosti v pozemském životě:

1. ideální, jakou od nás vyžadují normy bez zřetele k naší slabosti. Po stránce negativní znamená to nedopouštěti se už žádného hříchu, po stránce positivní konati všechno dobro, jaké v tom onom postavení je možné.

Tuto ideální dokonalost nemůžeme na zemi uskutečniti. Církevní nauka praví, že žádný člověk bez zvláštního privilegia - jako měla Panna Maria - nemůže se trvale uchrá-

niti všech chyb, i polodobrovolných (koncil Vienský a Tridentský). 2. reální (uskutečnitelná) dokonalost záleží v co největším přiblížení k ideálu. Po stránce negativní záleží v tom, že se člověk chrání všech dobrovolných a co možno nejvíce i polodobrovolných hříchů. Po stránce positivní, že koná všecko dobré, jež Bůh přikazuje a jež radí.

Jak rozuměti všeobecně uznané formuli »Dokonalost záleží v lásce?« Je to též these sv. Tomáše (II-2, q. 184 a. 1.)

Tomu není rozuměti tak, že by ostatní ctnosti směly chyběti, nýbrž spíše že láska je motivem a podnětem ke konání ctností a že je vrcholnou ctností, podle slova sv. Pavla: »lásky pak kdybych neměl, nic nejsem« (1 Kor. 13). K slovu sv. Pavla »Nade vše pak mějte lásku, jež je svazem dokonalosti« (Kol. 3) podává výklad sám sv. Tomáš. Praví: »Láska je svazem dokonalosti, poněvadž všecky ostatní ctnosti jaksi svazuje v dokonalou jednotu« (II - II q. 184 a. 1) a vysvětluje, jak jiné ctnosti se láskou zdokonalují.

II. Připodobnění k Bohu.

V horském kázání vyslovuje Pán výzvu: »Buďte tedy dokonalí, jako Otec váš nebeský dokonalý jest« (Mat. 5, 48). Avšak již ve

Starém zákoně bylo řečeno: »Já jsem Hospodin, Bůh váš; buďte svatí, jako já svatý jsem« (Lv 11, 44).

Dobrota Boží, svatost Boží se kryjí s bytností Boží. Tedy bytnost Boží je nejvyšší normou mravní dobroty; možno tudíž říci: dokonalost lidská záleží v připodobnění k dokonalosti Boží, která je netoliko normou, nýbrž také vzorem (causa exemplaris) naší dokonalosti.

Výzva Páně k dokonalosti se opírá o naše přisvojení za dítky Boží. Je-li křesťan přijat za dítko Boží, protože »z Boha jest zrozen«, vyžaduje tato jeho důstojnost, aby v jeho bytí i jednání se co nejvíce obrážela podobnost s Bohem.

Vzorem jsou nám jednotlivé vlastnosti Boží netoliko morální, ale i fysické, tedy i jeho svébytnost, jednoduchost, všemohoucnost, nekonečnost. Názorně o tom poučuje knížečka »De divinis moribus« (inter opuscula S. Thomae Aq.) založená na myšlence úplného napodobení Boha:

Nezměnitelnost Boží má se v nás mravně obrážeti mravní stálostí, kdežto my býváme nezměnitelní skoro jen ve své měnlivosti. Bůh je nejvýš svatý: všecko dobré se mu líbí, všecko zlé se mu protiví, vždy a všude;

tak i my máme vše dobré milovati a pěstovati, zlé nenáviděti a mařiti. Ale jak často činíme pravý opak: závidíme-li jiným, neukazujeme tím, že se nám dobro nelíbí? Nebo pozorujeme-li se zálibou nebo i se spoluúčastí nedobré počínání jiných, neosvědčujeme tím, že nemáme zlo v nelibosti? - Bůh všecko předvídá; jak prozíravě máme mysliti na své jednání, na svá nebezpečí, na poslední věci! Boží trpělivost učí, jak máme jen hřích bližního nenáviděti, ale bližního samého vždy opravdově a činně milovati. Bůh neponechává výhradní vládu ani spravedlnosti ani milosrdenství. Je shovívavý, kdežto my voláme o pomstu a nemůžeme se dočkati pohřbu zlých. Bůh je věrný - vzor v plnění našich křestních slibů. Bůh setrvává v nerušeném klidu; pohroužíme-li se v něho, nabudeme podobného klidu a nebudeme též jiných rušiti. Bůh je činný neustále. Činí vše dokonale. Ještě jeden zvláštní obyčej Boží: u člověka ospravedlněného nevzpomíná minulých hříchů, ale má v patrnosti dobro, jež vykonal.

Pravidlo o připodobňování se Bohu lze vyjádřiti prostě takto: Jednej tak, jak by jednal Bůh, kdyby byl člověkem. Ale Bůh se skutečně stal člověkem a víme, jak jednal.

Proto snaha o připodobnění se Bohu uskutečňuje se důslednou poslušností výzvy Kristovy: »Následuj mne!«

III. Plnění vůle Boží.

Dokonalost jest také co nejvěrnější plnění vůle Boží.

Od času Hugona a St. Victore (Summa Sent. I, 13) a Petra Lombarda XI, 45) rozeznává se u theologů

voluntas beneplaciti = vlastní, vnitřní vůle Boží, a

voluntas signi = vůle projevená, vyznačená.

Toto rozlišení není u nás běžné a není u všech theologů stejné.

Kterými znameními projevuje Bůh svou vnitřní vůli?

a) svým slovem, jež k nám promluvil skrze patriarchy, proroky, Ježíše Krista a apoštoly, tedy výslovnými příkazy a radami.

b) svými činy: stvořením a pořádáním světa a všech bytostí. Když Bůh nějakou bytost stvořil a uvedl ji ve vztah s námi, přeje si, abychom ji, pokud na nás jest, vedli k jejímu cíli. Když nějakou událost způsobil nebo dopustil, přeje si, aby se při ní uplat-

nily ctnosti příslušné. Postaví-li nás do určitého stavu, ukládá nám s ním také stavovské povinnosti.

c) vnitřním vnuknutím. Toto vnitřní slovo Boží bývá obtížnější poznati jakožto božské nežli Boží slovo vnější, a je k tomu potřebí umění rozeznávání (discretio), ale toto umění se zdokonaluje k podivuhodné jasnosti, snaží-li se duše připodobniti se Bohu.

d) naším vlastním poznáním. Vůli Boží nám všeobecně známou musíme si sami z norem Božích vyčísti a aplikovati na jednotlivé životní příhody. Někdy zůstává nám vlastní poznání jediným vodítkem, ale máme možnost ověřiti si jeho správnost poradou s duchovním.

Voluntas signi a beneplaciti u některých novějších autorů asketických se vyskytuje v jiném pojetí než u dogmatiků. Tanquerey označuje jakožto voluntas beneplaciti vyslovené příkazy a rady, kdežto voluntas signi jsou události Prozřetelností Boží chtěné nebo dopuštěné. V tom smyslu též je pojímá sv. František Saleský (Theotimus 8, 3; 9, 1), Tissot (n. 235 mm).

Podle Haggeneye: voluntas signi by byla vůle Boží pro všecky = přikázání; voluntas

beneplaciti vůle Boží vzhledem k jednotlivcům = rady.

Jak se zdůvodní výměr, že dokonalost jest plnění vůle Boží?

Bůh je pranormou a pravzorem dokonalosti. Avšak to pro Boží svatost nejsou jen indiferentní skutečnosti, nýbrž tento svatý Bůh chce skutečně, abychom podle této pranormy a pravzoru jednali. Není jen existující, nýbrž také chtějící normou dokonalosti. »To jest vůle Boží - vaše posvěcení« (1 Thes. 4, 3).

Podle »Následování Krista« záleží pokrok a dokonalost člověka v tom, aby se celým srdcem obětoval vůli Boží (3, 25).

Vavřinec Scupoli v doplňku k »Duchovnímu boji« praví: »Křesťanská dokonalost není nic jiného než úplné zachovávání přikázání Božích a jeho zákona, aby ses mu líbil, neuchyluje se napravo ani nalevo a neobraceje se zpět, abys denně více sebe zapomínal, svou vlastní vůli zapíral, ve všem se dal jen vůlí Boží ovládati.«

Sv. Alfons Liguorský důsledně pojímá dokonalost jakožto lásku, a lásku pojímá jakožto plnění vůle Boží. Učí: »Buď vůle tvá! - toť slovo, jež vytvořilo všecky světce.«

Křesťanská dokonalost záleží též v následování Krista. To se děje po dvojí stránce: 1. poslouchati jeho učení, 2. napodobiti jeho život. Pro dokonalost v užším smyslu přicházejí v úvahu jeho rady a jeho činy přesahující zákonnou povinnost (opera supererogatoria). Slovo v Evangeliu »Následuj mne« obsahuje více než naše »následování«, neboť podle tehdejších obyčejů učednictví znamenalo úplné životní společenství s mistrem.

Že dokonalý je, kdo Krista následuje, vyplývá: 1. z dosavadních definicí dokonalosti.

Ježíš Kristus obrážel v sobě nadpřirozený mravní ideál jako nikdo jiný na zemi; v něm sídlila »absolutní plnost ctnosti« (doloženo ve spise Hilaria Feldera: Jesus Christus, II, 1, 3, Paderborn 1821 str. 215—285).

Kdo tedy jeho následuje, tomu nic nechybí.

Ježíš je zjevení Boha v lidské podobě; jedná ve všem tak, jak musí jednati Bůh, vystupuje-li jako člověk. Následování Krista je tedy připodobnění Bohu, t. j. dokonalost.

Vůle Boží se projevuje v Ježíši nejjistěji a nejjasněji. Jestiť vyslanec Boží a prostředník k založení Nového zákona. Právě privilegovaným učedníkům praví Otec, aby Ježíše,

milovaného Syna, poslouchali (Mt. 17, 5, Mk 9, 6, Lk 9, 25). A také poněvadž Ježíš je Bůh, plníme vůli Boha samého, jestliže plníme vůli jeho, kterou vyjadřuje svým životem a učením.

2. Tomu odpovídá obvyklá asketická formule. Je to jen odlišný vyjadřovací způsob, říká-li se někdy, že následování Krista je prostředkem dokonalosti. Přísně vzato, je to již cíl snažení; jako prostředek lze označiti studium Krista a předsevzetí následovati ho.

Sv. Basil: »Každý čin a každé slovo našeho Vykupitele Ježíše Krista je pravidlem zbožnosti a ctnosti« (Const. monast. 1.)

Řehoř Nyssenský výstižně praví ve spise »O dokonalosti«, jak každý je malířem svého života: umělcem tvořícím umělecké dílo je dobrá vůle, barvami jsou ctnosti, ale vzorem, jejž nutno co možná nejlépe vystihnouti, je Kristus.

3. Zkušenost potvrzuje: Kde je následování Krista, tam je dokonalost. Apoštolové poslechli výzvy »následuj mne« doslovně. Pavel mohl říci, že nežije již on, nýbrž Kristus v něm (Gal. 2, 20): »Následovníky mými buďte, jakožto já jsem následovníkem Kristovým« (Kor. 4, 16; 11, 1).

V hrdinných dobách křesťanství mučedníci byli ctěni jakožto dokonalí, protože byli po výtce následovníky Krista. Jediné slovo Kristovo strhlo Františka z Assisi k svatosti. Ignác z Loyoly obdržel první podněty skrze svaté, jejichž životopisy četl; ale brzy se obrátil k tomu, jemuž všichni svatí za vše děkovali, a následování Krista bylo jádrem jeho svatosti. Jen málo svatých má vnější stigmata Kristova, ale vnitřní mají všichni.

Jak se uskutečňuje následování Krista?

1. Na prvním místě potřebujeme milosti Boží. O tu musíme prositi.

2. S naší strany je prvním předpokladem poznávati Krista. Evangelium jakožto kodex svatosti musí se nám státi dokonale vnitřním majetkem. Ať nás potká cokoli, hned musíme věděti, co k tomu říká Kristův život a jeho nauka. Rádi naslouchámě každému, kdo nám může něco o Ježíši povědětí. V rozjímání se snažíme uceliti si v mysli i v srdci obraz Kristovy dokonalosti.

3. Z tohoto poznání roste zalíbení duše, neboť nachází v Kristu vše, po čem nitro touží.

4. Toto zalíbení přechází v snahu připodobniti se tomuto vzoru a v předsevzetí směřující k činům. Přitom se vychá-

zí buď ze života Kristova, pozorovaného v jeho velkých rysech nebo v jednotlivostech, a sestupuje se k pozorování vlastního smýšlení a jednání. Nebo se vychází z vlastního života a hledá se, jak se zdokonaliti podle vzoru Kristova. Tak sv. František Borja při všech svých zážitcích a stavech vzpomínal, nalézá-li se něco obdobného v životě Kristově, a tím usměrňoval své jednání.

5. Často si člověk vydává počet: Jednal jsem podle učení a vzoru Kristova? Byl jsem zplna křesťanem nebo zpola pyšným stoikem a požitkářským epikurejcem? Tedy zpytování svědomí.

V. Napodobení svatých.

Svatými v biblické mluvě jsou často nazýváni křesťané vůbec. V dogmatickém smyslu je svatý ten, kdo žije v posvěcující milosti. V lidovém pojetí se za svatého pokládá katolický křesťan mravně žijící, odpoutaný od sebe a přinášející velké oběti z lásky k Bohu a k bližnímu.

V kanonickém smyslu světec je katolický křesťan, jenž pro své hrdinné ctnosti a pro zázraky, které Bůh po jeho smrti k jeho oslavě způsobil, byl od Církve zapsán do seznamu přátel Božích, požívajících věčné slávy.

Mluvíme-li o napodobení svatých, nemíníme jen kanonisované světce, nýbrž i blahoslavené nebo služebníky Boží požívající pověsti svatosti, třebas jejich proces nebyl zaveden. Rozdíl je toliko, že pro jejich heroismus nemáme církevní záruky.

Co rozumíme hrdinstvím svatých? V Písmě svatém se tento výraz nevyskytuje, nýbrž je převzat od Řeků. Je to nejvyšší míra ctnosti; neliší se tedy od obyčejné ctnosti specificky, nýbrž stupněm, vysokou nadprůměrností. Zejména náležejí k hrdinství tyto znaky: Hrdinný křesťan podniká věci těžké, ať jsou samy o sobě těžké, jako péče Petra Clavera o černošské otroky v Cartageně, nebo věrnost v malém Jana Berchmanse, nebo pro okolnosti, jako sv. Alžběta, tedy věci těžké buď objektivně nebo subjektivně. A nejde o jeden hrdinný čin, ani o činy jediné ctnosti, nýbrž mnohonásobné činy všech důležitých ctností. Světec prokazuje své hrdinství a mistrovství tím, že koná veliké věci lehce, rychle, radostně a konečně vytrvale se drží na výši.

Zdůvodnění these, že napodobení svatých je dokonalost:

Svatí jsou dokonalí, a to podle úsudku Církve. Kdo se jim tedy vyrovná, je doko-

nalý. Svatí obrážejí na sobě živě normy dokonalosti a ukazují činy i životem, jak si má do posledních důsledků počínati dítko Boží a v čem záleží připodobnění k Bohu, plnění vůle Boží, následování Krista.

Mylné pojmy dokonalosti.

Mylné pojímání dokonalosti nutně vzniká všude tam, kde se jeví odklon od katolické věrouky a mravouky (Valdenští).

U katolíků dochází k mylnému pojetí dokonalosti tím, že se podlehne jednostrannosti a za dokonalost se pokládá jen určitý její úsek nebo prostředek k ní nebo nějaký ani ne nutný průvodní zjev a při tom všecko ostatní se přehlíží nebo i znehodnocuje.

Mnohé z takových mylných názorů byly i theoreticky propracovány v soustavu. Tak v době církevních Otců Klemens Alexandrinský pod vlivem řecké filosofie ulpěl na přílišném zdůrazňování poznání - gnósis - jakožto podstatě dokonalosti. V novověku kvietismus hlásal jednostranně působení Boha a jeho milosti a za ideál měl co nejúplnější potlačení vlastní činnosti. Naopak zase amerikanismus pod vlivem úspěšnosti cenil nade vše jen vnější aktivitu lidské energie, přezíraje ctnosti zvané pasivní. Jansenistický rigorism

zakládá vše na bázni, vlastně strachu z Boha, na úkor důvěřivé lásky.

Ale i mezi těmi, kteří by mohli theoreticky i dogmaticky správně souditi o dokonalosti, jsou rozšířeny praktické bludy. Ribet udává za nejvydatnější jejich zdroj toto: »Z povahy a temperamentu dělají si ctnost a dokonalost.«

Názorně to líčí sv. František Saleský v první kapitole své »Bohumily«.

Jest se zejména chrániti těchto omylů:

1. Podstata dokonalosti nezáleží v hromadění náboženských úkonů, pobožností, členství v různých nábožných družinách. Tyto chvályhodné a svaté úkony mají též své meze: na př. třeba bráti na zřetel vlastní síly, prostředí a stavovské povinnosti. Nejméně tkví dokonalost v pouze vnějších výkonech nábožnosti nebo v používání prostředků posvěcení. I sv. přijímání je prostředkem dokonalosti. Kristus Pán káral podobnou jednostrannost u fariseů; ale i to činil opatrně, nezavrhuje naprosto jejich úkony zbožnosti. Praviľ: Jedno třeba činiti a druhého neopomíjeti (Mt. 23, 23, Lk 11, 42).

2. V našem nitru není rozhodujícím činitelem cit, nýbrž upřímná vůle. Nesmí se zaměňovati cit s láskou a horlivostí, nesmíme

v bezútěšnosti viděti nedokonalost. Honba za libými city může býti velkou sebeláskou. To přehlíží dnes rozšířený sentimentalismus. Také záliba v mystických autorech může člověka jen obluzovati, aby v domnění, že už dospěl jejich výše, přezíral své chyby a nepořádek svého nitra.

Ani oslňující výkony a oběti, pokud jsou právě jen vnějšími výkony, nejsou ještě dokonalost. Vše záleží na duchu. Velká vnitřní láska s malým vnějším výkonem znamená více než malá láska s velkým výkonem, jako nepochybně prosté úkony Panny Marie převyšovaly velké činy jiných lidí co do záslužnosti.

Vavřinec Scupoli ve svém »Duchovním boji« varuje, abychom se nedali zmásti falešným pojmem dokonalosti, sice přinášíme všecky oběti nadarmo. A kdo si zvykl na takovou znetvořenou dokonalost, velmi ztěžka se dá odvésti z této bludné cesty. »Mnohem snáze se obrátí zjevný hříšník a vrátí se k dobru, než ten, kdo se skrývá a halí v pláštík zdánlivé ctnosti.« (kap. 1.)

Otto Albert Tichý:

Věčné mládí gregoriánského chorálu.

Předneseno v českém rozhlase 14. března 1941.

Je velikou chválou, možno-li říci o někom, že mu sice věku přibývá, duch jeho však že nestárne. Podle křesťanského nazírání je den smrti dnem našeho zrození pro věčnost, i není vlastně důvodu, proč bychom měli stárnouti. Ba právě naopak: lidská duše, obrozená smírnou obětí na kříži, zůstává věčně mladou, uchovává si dětinnou důvěru v lásku věčného Otce, věří v nehynoucí jaro zahrad věčnosti a takřka již na zemi okouší blaženosti vyvolených.

Jako s lidmi, jest tomu i s plody lidského ducha. Jsou umělecká díla, jejichž životnost nikdy neuvadá, a jedním takovým nehynoucím veledílem jest katolická liturgie. Opravdu, kdo by se opovážil říci, že se mu na příklad velikonoční obřady zdály staré? Jsou ovšem starobylé, to jest pocházejí z dob pradávných, ale nenesou na sobě žádných známek vetchosti a dekadence, jež charakterisují starobu; vždyť o každých Velikonocích můžeme v nich postřehnouti něco nového, in-

tensivněji pocítiti účinky díla Vykoupení na naši duši. Liturgie, dílo to vnuknuté Duchem svatým, je z uměleckých děl nejmladší, nejplnější života, překypující svěžestí a silou; gregoriánský chorál pak má rovný podíl na věčném mládí liturgie, neboť ji všude provází a jest jednou z jejích podstatných částek.

Mnoho současných hudebníků se dívá na chorál skepticky, nasazují si okuláry zestárlých lidí, lidí přezrálé hudební kultury, a tvrdí, že nepozorují nějakého zvláštního života v chorálu, který je jednohlasý a stylově neodpovídá naší době. Lidé ti v chorál nevěří a proto ho nechápou, ale jsou také mnozí lidé, kteří nachápou chorálu, protože ho neznají, a právě pro ně jsme se odhodlali k dnešní relaci, abychom názorně ukázali nadčasový význam gregoriánských melodií, jež jsou sice jen jednohlasé, ale mají do sebe více hudebnosti, než celé symfonie, poněvadž hodnota uměleckého díla nezáleží v jeho rozměrech, nýbrž v jeho obsahu. Lze dokonce říci, že dílo je tím cennější, čím méně prostředky vyjadřuje hodnotný obsah, jak je tomu právě u gregoriánského chorálu.

Vezměme si intonaci prvního Creda:

Tento nápěvek, končící vítězně na domi-

nantě, působí dojmem podivuhodné jistoty, má dva typické znaky katolické nauky: její přesnost a její radostnost. Kdo někdy uslyšel zanotit Credo, již nikdy na to nezapomene. O hudební obsažitosti tohoto thematu svědčí, že Jan Sebastian Bach — ač protestant — použil tohoto chorálního úryvku k vybudování nádherné polyfonie ve své velké mši H-moll.

A připomeňme si všem známé Ite missa est uvedené v Kyriale po mši číslo II.

Nám katolíkům je ta melodie spjata se sty vzpomínek na slavné chrámové obřady. Je nám tak blízká, jako nějaká národní píseň; kolikrát i mimo kostel se nám vynoří a ovane nás z ní dech domova; ale i s hlediska čistě hudebního je to melodie pozoruhodné ceny pro zajímavé střídání dvoudobého rytmu s třídobým a pak i tím opakováním první fráze, které přece nijak neunavuje.

Takových typických melodií je v chorálu hojně, třeba si toho ani neuvědomujeme. Připomínám jich jen několik: Lumen ad revelationem gentium, zpívané na Hromnice, Pueri Hebraeorum z Květné neděle, velkopáteční Ecce lignum Crucis, Alleluja na Bílou sobotu, velikonoční Ite missa est, jež pěti notami vyjadřuje veškeru slávu velikonoc, atd.

Všecky ty melodie mají svůj vzlet, až dramaticky líčí zpívaný děj a při tom je v nich cosi velebného, jakoby přicházejícího z věčnosti.

Nejmladistvější jsou snad chorální melodie velikonoční. Vyvolejme sekvenci Victimae paschali: Co tu radosti v té prostinké melodii, jež však není nijak líbivá! Je to radost z dobytého vítězství, z něhož se smí radovati jen ten, kdo sám spolu s Kristem zvítězil nad hříchem a vyvrhl pýchu ze svého srdce. Technicky mluveno, působí tu živelnou silou starocírkevní tonina, podobná sice našemu D moll, ale bez změkčilého alterování 7. stupně c v cis. Převaha dominantního 5. stupně dává skladbě triumfální ráz.

Jinou takovou svěží malbou je hymnus zpívaný o svátcích Panny Marie: Ave maris stella. Lze si pomysliti něco smavějšího, než tento hymnus na Pannu Marii, přijímající v rozpuku své krásy pozdravení archanděla Gabriela? Co tu pružnosti v melodii, jež se již na počátku neleká rozletu celé oktávy!

Neméně svěží je melodie svatodušního hymnu Veni Creátor Spiritus. Zpěv ten je složen v 8. tónu, kde naše tonika odpovídá dominantě a dominanta tónice. Není to krásné upozornění na to, že v Absolutnu jsou

hodnoty obrácené? Co je pro svět životem, je pro věčnost smrtí, a co se zdá smrtí zde na zemi, bude nám zdrojem života věčného.

Táž prostinká, ale jak hluboká a pravdivá filosofie vyvěrá z melodie zpívané v introitu mše za zemřelé: Requiem aeternam dona eis Domine. Není tu nic pompesního, žádný laciný bombast pokryteckých truchlilů. Církev svatá opěvá v den pohřbu splynutí duše s Bohem a v chorálu použito k tomu tóniny nejlahodnější a nejvyrovnanější, to jest šestého tónu.

Chorál je mladistvý i v tom smyslu, že hudební poklady, jež v sobě chová, jsou hudbou budoucnosti. Je známo, že soudobá hudba, vedena jsouc potřebou změny a novosti, zamítá dosavadní zákony tonality a nahražuje je theorií o skladbě atonální čili o skladbě bez určité tóniny. Osměluji se tvrditi, že k této tonalitní revoluci došlo jen z neznalosti antických tonorodů, jak se zachovaly v gregoriánském chorálu. Kdyby byl zakladatel atonálního systému poznal úžasné bohatství starocírkevních tonin jak ve smyslu melodickém a rytmickém, tak i co do harmonie, jež z těchto melodií vyplývá, jistě by byl ani nepomyslil na vymýcení principu tonality, jež je děj se co děj páteří každé lo-

gicky stavěné skladby. Návrat čelných modernistů k diatonice nasvědčuje, že se asi nemýlím.

Ukázkou veliké zajímavosti chorálních tonin zazpíváme Communio II. neděle v postě Intellige clamorem meum.

Bystrý posluchač si všiml, že tu jde o skutečnou bitonalitu, čili o soužití dvou tonin zároveň, jak jsme to již viděli u 1. tónu a jak se to vyskytuje i v tónu 8. Rád bych věděl, co je skladateli užitečnější, zda tato originální a syntetická diatonika či nekonečné dělení stupňů ve škále a rozmělňování vyjadřovacích prostředků!

Shrňme nyní poznatky, k nimž jsme dospěli: Gregoriánský chorál je hudba hodnotná a tím hodnotnější, že skladbami celkem krátkými vyjadřuje velmi bohatý obsah ideový. Je to hudba plná života, věčně mladá a věčně kvetoucí. Je to hudba vítězství ducha nad hmotou, je to však i hudba věčného míru, jíž už předem můžeme okusiti, čím bude věčná blaženost slíbená spravedlivým a pokorným.

Vhodné a nevhodné „Zaplať Pán Bůh!“

Děkovati za dary a služby, třeba sebe menší, slovy »Zaplať Pán Bůh!« je krásný a spasitelný zvyk. I když se sami chceme za dobrodiní odvděčiti a službu splatiti, vyjadřujeme těmi slovy prosbu, aby Bůh prokázané dobro ještě zvláště odměnil a dárci je přičtl jako zásluhu pro věčnost. Je to i výraz křesťanské zdvořilosti a skromnosti: vyznáváme tím, že naše odplata neb vzájemná služba není tak hodnotná, aby vyvážila prokázané dobro. A věru často nelze splatiti služby plně, když se hodnotí podle běžné sazby. Platí-li boháč za nějakou práci, dává z přebytku, kdežto dělník, živící četnou rodinu, dává svou prací to jediné, co má, a tu je hoden, aby mu bylo doplaceno od Boha.

Mnohdy však nejsme vůbec s to, abychom prokázané dobrodiní splatili, a tu nezbývá než prositi Otce nebeského, aby za nás zaplatil. V těch případech naše »Pán Bůh zaplať!« je zároveň příslibem, že svými modlitbami chceme vyprositi od Boha odplatu svému dobrodinci.

Tento zbožný výraz vděčnosti, vyplývající z ducha křesťanského, zasluhuje, aby se udržel a aby se vyslovoval s plným uvědomením jako vroucí prosba k věčnému Odplatiteli.

Ale zatím co tento křesťanský projev díků ponenáhlu mizí, slýcháme napořád rčení »Zaplať Pán Bůh« v případech, kde se vůbec nehodí. A říkají je napořád věřící i nevěřící.

»Už jste zdráv, pane rado?« »Zaplať Pán Bůh, už je zase dobře!« a neopomine to zaklepat, aby nepřišla jiná nehoda.

»Byla u vás dobrá úroda?« »Nebyla zvláštní, ale zaplať Pán Bůh za to, co se sklidilo.«

»Učí se synáček dobře?« »Zaplať Pán Bůh, má samé jedničky.«

»Zaplať Pán Bůh, že jsem při té hádce nebyl; musil bych jít svědčit!«

»Frantík je ještě svobodný?« »Už se, zaplať Pán Bůh, oženil.«

»Zaplať Pán Bůh, že už jsi doma!« vítá nedočkavá žena manžela.

»Zaplať Pán Bůh, že už neprší,« libuje si dívka strojící se na procházku.

»Zaplať Pán Bůh, že už je konec!« oddychnou si posluchači únavné přednášky.

Nehledě k tomu, že v četných případech to bývá neuctivé vměšování jména Božího do prázdných výlevů, ve všech uvedených rčeních - i když mluvčí chce projeviti Bohu vděčnost - je »Zaplať Pán Bůh« nemístné, nelogické.

Komu má Bůh v těchto případech zaplatit? Může přec odplatiti jen svým tvorům, ale zde nejde o dobrodiní, jež nám prokázali lidé, nýbrž o pomoc, kterou přičítáme Bohu. Jak má Pán Bůh sám sobě platit, sám sebe odměňovat?

Jistě je na místě v takových případech - ovšem vážných - projeviti Pánu Bohu díky, vzdáti mu chválu, ale nikoli slovy »Zaplať Pán Bůh!«, nýbrž »Díky Pánu Bohu!« nebo jak na Moravě se říká »Chvála Pánu Bohu!«

Tedy správně se řekne:

»Díky Bohu, už jsem zdráv.« »Obilí, chvála Bohu, pěkně roste.« »Syn se, chvála Pánu Bohu, již umoudřil.« »Babička se, Bohu díky, dobře drží.« »Dosud nám, chvála Bohu, nic nechybělo.«

Takto se budete vyjadřovati rozumně, křesťansky, spasitelně. A nemusíte přitom ani přiklepávat, leda že byste chtěli zapálit svíčičku čertu. Ale doufáme, že i v tom se umoudříte a brzy řeknete: »To hloupé zaklepávání jsem si, Bohu díky, také již odvykl.« A. Stříž.

Dopis z kláštera trapistů ve Španělsku.

Cóbreces, 6. března 1941.

V srpnu byl jsem přijat ve španělském klášteře trapistů v Cóbreces u Santanderu. Chtěje se ještě důkladně vyzkoušeti žádal jsem, aby se s obláčkou počkalo; a když můj zdravotní stav tímto novým způsobem života zvlášť netrpěl, byl jsem na Štědrý den oděn řeholním hábitem. Jsem tedy nyní novicem. Trapisté jsou, jak Vám známo, reformovaní cisterciáci, nikdy nemluví - vyjma s představeným - nikdy nejedí masa, žijí v přísné klausuře, spí v kutně a vstávají v noci, začínajíce již o 2. hodině hodinky v chóru. Celé hodinky se u nás zpívají. Náš denní rozvrh: o 1.45 h se vstává, od 2. do 4. hod. hodinky v chóru, potom kněží celebrují. O 5.30 Prima a Hodinky za zemřelé, o 7. hod. snídaně (káva s mlékem a kousek suchého chleba), o 8. hod. Terce a konventní mše svatá. Potom studium. O 11. hod. hodinky

a po nich oběd (denně fazolová polévka a ryba - nic víc). Potom chvíle občerstvení v přísném mlčení. O 2. hod. odpol. duchovní četba a studium, o 3. hod. práce v zahradě nebo v domě. Každý, opat, kněží, klerici i bratří, musí denně konat nějakou tělesnou práci. O 5. hod. nešpory a po nich večeře (fazolová polévka, káva s chlebem), o 6.15 hod. kompletář a o 7. hod. se jde spat. Spíme všichni v jediné prostorné síni; zvláštní ložnice mají jen nemocní.

Za španělské bratrovražedné války zemřelo 19 členů našeho domu mučednickou smrtí. Někteří byli se spoutanýma rukama a nohama zaživa vrženi do moře, jež je od nás vzdáleno 2 minuty. Dva Otcové byli v křížové chodbě sťati od bolševiků a rozsekáni. V domě bylo všecko rozbito. Opat zemřel hořem. Nyní má naše opatství ještě jen 8 kněží, 4 kleriky a 5 noviců. Náš nynější opat je ještě mladý, velmi milý pán. Dnes mám narozeniny, proto mi dovolil napsati dopis. Daroval jsem mu Pražské Jezulátko, z něhož měl velkou radost. Prosím, abyste mi ještě 2 obrázky poslali. Obrázky Panny Marie La Saletské mám v breviáři a modlitbu se denně modlím v noci před 2. hodinou, takže si denně na Vás vzpomínám. Také obrázek Staroboleslavské Panny Marie.

Doufám, že za 5—6 roků přijedu do Prahy. Účel této cesty nechci ještě sdělovat.

Na Vše svaté dlel jsem vzpomínkami na Vyšehradě. Srdečně zdravím . . . modlím se za všecky.

Váš Fr. Jan B. M-r.

Přátelům, jimž se zalíbily v 5. čísle minulého ročníku »Vinice Páně« životopisy sv. Pavla a Malcha od sv. Jeronýma, doporučujeme spis
ŽIVOT SV. ANTONÍNA VELIKÉHO, *poustevníka a opata, jejž napsal sv. Athanasios, arcibiskup alexandrijský.* Z řečtiny přeložil Antonín Stříž. Za 10 K.
Spis tento podnítil veliké asketické hnutí v Evropě na počátku středověku a způsobil též obrat v životě sv. Augustina a sv. Terezie.

Antonín Špale:
BIBLE. *Její postavy a děje.*
Vydal Jan Lebeda, kaplan u sv. Štěpána v Praze II., Štěpánská ul. 10.
S reprodukcemi barokních rytin a 5 mapami. Kniha 500 stran v plátně vázaná za 60 K.
»Neznalost Písem je neznalost Krista«, praví sv. Jeronym. Spousty knih se chrlí do světa, křísí se zapomenuté postavy dějin a literatury, ale ústřední postavě světových dějin, Ježíši Kristu, se nedostává ani miliontiny zájmu, jehož zasluhuje. A přece prvotiny tiskařského umění byly zasvěceny Písmu svatému a překlady Bible nám vytvořily a uchovaly spisovnou mluvu.
Dnešní člověk vlastně ani nedovede čísti Písmo svaté. Pitvá věty nožíkem vypůjčeným ze školních kabinetů a zabíjeje ducha, bývá zabit literou. P. Antonín Špale, jenž svůj celý kněžský život věnoval Písmu svatému a biblickým vědám, při-

pravil knihu, jež má dnešnímu člověku zpřístupniti děje, uložené v knize knih. Předkládá biblické děje zčásti v doslovném znění podle původních textů, zčásti ve zkrácených parafrasích, takže z knihy dýše duch Bible a čtenář nachází události, jež v Starém zákoně bývají odděleny rodokmeny, výpočty a rekapitulacemi, v blízké spojitosti. Téměř neznatelně proplétá text výklady nutnými pro neinformovaného čtenáře. Děje Nového zákona jsou podány v konkordanci všech evangelistů, i máme zde činy a řeči Páně předloženy v časovém postupu, jak jej odhadli nejnovější biblisté. Vydání knihy se ujal P. Jan Lebeda, vydavatel písemného odkazu zvěčnělého biskupa Dra Antonína Podlahy. Je vydána pěkným tiskem, v důstojné úpravě a za cenu velmi přístupnou. Zaslouhuje, aby ležela v rodinách na stole jako denní chléb.

ŽIVOT SVATÉHO FRANTIŠKA Z ASSISI od sv. Bonaventury. Přeložil Ant. Stříž. S dřevoryty Ferd. Duši. Cena 15 K.

ŽIVOT BL. HROZNATY, mučedníka, zakladatele klášterů premonstrátských. Nejstarší text z latiny přeložil P. Arnošt Voves. Za 10 K.

VINICE PÁNĚ. Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Dr. Antonín Stříž. Vychází pětkrát do roka v Praze na Vyšehradě 90. Tiskne knihtiskárna Jaroslav Goldman a spol. v Praze-Břevnově. Novinová sazba povolena ředitelstvím pošt a tel. v Praze č. 91.529-VII. 1935. Podávací a dohíédací poštovní úřad Praha 13. — Toto dvojčíslo vyšlo 20. září t. r.

VINICE PÁNĚ

Dr. R. W. Hynek: Rehabilitace posvátného rubáše turinského. - Dr. Ant. Stříž: Kázání v Nelahozevsi o stém výročí narozenin Mistra Antonína Dvořáka. - Lekce asketiky II. Stupně dokonalosti. - Václav Štulc: V Nazaretě. Básně z pozůstalých rukopisů. - Z taneční síně na Karmel.

Obrázky: Snímek posvátného rubáše turinského. Kaple sv. Martina na Vyšehradě. Oltář Krista Krále v kapitulním chrámu Páně na Vyšehradě. (Štočky z archivu Vinice Páně.)

V PRAZE NA VYŠEHRADĚ 90

ROČNÍK JEDENÁCTÝ, ČÍSLO 4

Vinice Páně 1941

náboženský věstník

Řídí a vydává Dr. Antonín Stříž. Redakce a administrace v Praze VI. na Vyšehradě 90 (Štulcova 12). Telefon č. 47727.

Celoroční předplatné 10 K; jednotlivá čísla po 2 K
Platí se připojenou složenkou. Číslo šekového účtu 45.648.

V úpravě Bř. Štorma tisknou Jar. Goldman a spol. v Břevnově.

Měsíčník »Voz da Fátima« podává v letošním říjnovém čísle protokol sepsaný u diecésního soudu v Porto, kdež se vyšetřovalo náhlé a úplné uzdravení paní Dolce Moreira de Sá. Nemocná trpěla po léta komplikací těžkých chorob, byla operována a ošetřována na několika klinikách, ale bezvýsledně. Přes hrozné bolesti byla na své přání dopravena do Fatimy a když o výročí zjevení dne 13. května 1940 byla požehnána Nejsvětější svátostí, zmizely všecky bolesti, mohla vstáti a od té doby je úplně zdráva.

V každém čísle tohoto fatimského měsíčníku bývá sloupec »Graças de Nostra Senhora da Fátima« - milosti obdržené působením Naší Paní Fatimské - kdež bývají otisknuta četná poděkování za uzdravení a vyslyšení proseb. Otiskují se toliko zprávy ověřené příslušným duchovním správcem, a pokud jde o uzdravení, potvrzené lékařem.

Rehabilitace svatého rubáše turinského.

Dr. R. W. Hynek.

Od dob svého návratu v lůno Církve katolické po řadu let jsem se intensivně zabýval umučením Páně, jakož i problémem pravosti jedinečné památnosti křesťanstva, otisky posvátného hrobního plátna, do něhož bylo zabaleno bezduché tělo Spasitelovo a uloženo do nového hrobu Josefa z Arimatie. Napsal jsem o tom řadu knih, které vyšly v mnoha jazycích zde i v jiných světadílech. Již roku 1936 spisem »Golgotha, Wissenschaft und Mystik« a roku 1937 českým »Kristova tvář a muka« předvedl jsem otázku pravosti této relikvie z oboru neplodných debat historických a pod. na jediné konkrétní pole věd přírodních, najmě lékařských, které jsou schopny o této záhadě promluviti slovo poslední a definitivní. Lékařství patří k vědám exaktním, u nichž jedině přesné pozorování a experiment rozhoduje co důkaz místo sebeučenějších rozhovorů. Tvrzení badatele jednoho může druhý lehce přezkoušeti, po něm třetí a kdokoli jiný, čímž pozna-

tek původní dostává se do souboru pravd uznaných a všeobecně platných. A tímto způsobem vždy jsem i v této otázce postupoval a dopracoval se překvapujících výsledků.

Proto cítím povinnost pronésti poslední a definitivní slovo o dosavadních námitkách odpůrců, zejména o historické námitce kanovníka Chevaliera, která byla před 40 lety pronesena a bohužel velkou většinou katolických vědců uznávána. Neboť psáno jest v Lexikon für Theologie und Kirche v souborné stati pojednávající o rubáši turinském (Bd IV, 1932, str. 636) prof. G. Schumannem: »Ulysses Chevalier dokázal jeho nepravost. Četné spisy protichůdné nezeslabily jeho důkazu.« I Analecta Bollandiana ve svazku XIX/1900 str. 350 dovolávajíce se v této věci publikací Chevalierových, které považují za definitivní slovo, prohlašuií souhlasně se vzdoropapežem Klementem VII: »Haec figura ... non est verum sudarium Domini nostri Jesu Christi.« Totéž odsouzení převzal od nich P. Jos. Braun S. J., Kraus F. X., Kaufmann F. M. a j.

V čem spočívá vlastně jádro věci? Ve sporech kanovníků v Lirey v Champagni s jejich nadřízenými biskupy v Poitiers: Jindřichem Poitiersem a Petrem d'Arcis o uctívá-

ní tohoto nyní turinského plátna. Prý bylo zjištěno prvým z biskupů: »reperrit fraudem et artificem, qui eundem pannum (Sindonem) pinxisse confessus est.« Odkryt byl podvod i umělec, kterýžto se přiznal, že ono plátno namaloval. Proto prohlášen byl svatý rubás za padělek, apokryf. Tak to stojí psáno na onom pergameně.

A odpovídá to skutečnosti? Odpovídá to pravdě? Jest pramen to zvěstující naprosto spolehlivý? Bylo přezkoušeno na objektu samém toto zdrcující odhalení? Pakliže týž potvrzuje sám ono historické sdělení, žádný rozumný člověk nebude přec bojovati za jeho rehabilitaci či pravost. Proč tedy stále se množí hlasy domáhající se revise úsudku tvrdě příkrého a nespravedlivého? Jak to, že půl století téměř dále zuří boj vzdělanců o jeho pravost a nepodvrženost? . . .

Za prvé: Prostě proto, že po stránce faktické, nikoli pouze historické, n i k d o dosud jeho podvrženost n e p r o k á z a l, aniž je toho schopen! Odpůrci posvátného kmentu prostě ani sebe ani jiné nepřesvědčili na rubáši samém, že týž je skutečně onou ubohou malbou francouzského primitiva, před 600 lety zhotovenou. Tak si byli jisti oním zažloutlým pergamenem, že se jim zdálo zby-

tečností, co dnes se stalo kamenem úrazu, vědeckým nedostatkem, prohrou.

Tedy Chevalier a spol. dopustili se hlavní a základní chyby ve svém historickém zjišťování, že se nepřesvědčili kriticky na předmětě samém, který tu jest, dokonce byl přístupen jejich zraku (týž den, kdy Secondo Pia roku 1898 svatý rubáš fotografoval po prvé vůbec, byl Chevalier v Turině), zda potvrzuje či odmítá jejich dějepisný »objev«. Tím historický pramen jejich nebyl podroben kritice věrohodnosti na objektu samém, což je *nejzávažnější, zdrcující protinámitkou.*

Za druhé: Žádný z učených odpůrců si dostatečně neuvědomil zásadní rozdíl mezi uměním a chemicko-fysikální reprodukcí a nevěnoval tomu náležitou pozornost. Neboť umění, zde malířství, a to i u nejprostších primitivů - a právě u nich - jest vždy a pouze tvůrčím aktem podmíněným jejich schopnostmi duševními a fysickými prostředky výrazovými. Jest přetvořenou skutečností, nikdy realitou, skutečností samou. Naproti tomu fysikálněchemická reprodukce (otisky, fotografická deska) jest jen otrockou kopií skutečnosti, naprosto přesnou a věrnou, takže namnoze při studiu může nám ji nahrazovati, substituovati, což se děje zejména ve vědách

Hlava Kristova na rubáši turinském.

Otisk se svolením Cavv. Enrie.

přírodních (mikrofotografie lékařská, astronomie atd.) Proto nelze tyto dvě věci, umění a reprodukci, spolu zaměňovati aneb jednu s druhou směšovati. Buď je předmět, t. j. obraz, dílem duše lidské, aneb reprodukcí, dílem fysikálně chemické zákonitosti, v nejmenších podrobnostech zcela přesné a věrné.

Za třetí: Jest naprostou nemožností na tak hrubém a drsném plátně vytvořiti malířsky tak dokonalý obraz, jakým se jeví ony otisky postavy muže ukřižovaného, zde zepředu a zezadu zachycené. Nemá žádného podkladu, ani kontur, ani obrysů, žádných stop barev, žádných tahů štětce, jak i sebe větší zvětšeniny fotografií odborníka Cavv. G. Enrie z roku 1931 prokazují. Tato památnost prodělala dva požáry, jejichž nesmazatelné stopy na sobě nese, a to v Besançonu roku 1349 a v Chamberách roku 1532, při čemž tamtéž byla promočena zúplna vodou, což prostě nevydrží žádná malba. Dále byla po 19 století svinována, skládána, rozprostírána, zavěšována bezpočtukráte.

Za čtvrté: Nikdo z učených odpůrců a následovníků Chevalierových neprokázal dosud, aniž je s to tak učiniti, že by se bylo kterémukoli ať živému či mrtvému malíři podařilo vytvořiti jen poněkud slušnou ko-

pii obrysů otisků tohoto svatého rubáše. Sám jeden z nejznamenitějších malířů renesance, Albrecht Dürer, když roku 1516 v belgickém Lirrey tuto památnost kopíroval, přes to, že jinak perfektně ovládá anatomii a proporce těla lidského, zde - což fotem jeho kopie možno doložiti - žalostně ztroskotal. Stejně nepodařilo se totéž ani mistru Reffovi roku 1868, ani Guzettimu, profesoru malířské akademie, roku 1898, přes to, že týž již věděl o fotonegativním charakteru otisků. V archivech, knihách, soukromých a veřejných sbírkách nalézá se bezpočtu podobných kopií více méně uměleckých, vyjadřujících naprostou bezradnost, ba chaos, pokud obličeje se týče, s jehož fotonegativitou nikdo naprosto si nevěděl rady. Nedovedl-li však nikdo ani napodobiti tyto otisky tak, jak se jeví našemu prostému oku, jak by je byl kdo vytvořil v charakterech fotografické desky, tehdy ještě as půl tisíciletí neznámé to věci! Dokonce na pěti čtverečních metrech!

Za páté: Podnes žádnému, sebe originálnějšímu (ani hypermodernistovi, ani schizophreniku) malíři ani nenapadlo malovati portréty či obrazy ve fotonegativu. Aniž jakýkoli malíř dneska se všemi svými znalostmi a technickými pomůckami je schopen vy-

tvořiti dnes upotřebitelný fotonegativ, byť se namáhal sebe více. Neboť jednoduchým překopírováním na fotografickou desku okamžitě by se jeho práce ukázala nepodařeným kýčem. To dokázal jasně Cavv. G. Enrie s hlavou Kristovou na výtvoru Cuzettiho. Ostatně vyplývá z předem řečeného, že do nejpodrobnějších detailů přesná reprodukce přesahuje nejen schopnosti a možnosti umělcovy, nýbrž je přímo v rozporu s jeho uměleckou činností vůbec.

Za šesté: O člověku, kterému se byla tato nadlidská práce s otisky tak dokonale podařila, že oklamal řadu odborníků lékařů, ani ti, kdož se ho dovolávají, nemohou nic určitějšího říci. Nikdo neví, kdy se narodil, kdy žil a umřel a co vytvořil tento pohádkový umělec, když dokonalostí své malby úplně vybočil ze svého prostředí, v němž se malovaly jen miniatury a kostelní okna. Než mlčení nejzarytější obestírá tohoto výtečníka, o němž není známo vůbec nic, takže vážná věda, pokud s jeho existencí při popírání pravosti svatého rubáše operuje, musí se utíkati k něčemu zcela nedoloženému, čili k mythologii. A při tom bychom děsně rádi zvěděli co nejvíce bližších dat o tomto člověku, který byl úžasným vynálezcem foto-

procesu, a to pět století před jeho objevením. Snad byl ještě geniálnějším biologem a lékařem, který tři sta let dříve věděl to, co teprve roku 1627 po dlouholetých pokusech a vivisekcích byl objasnil Harwey, t. j. správný oběh krevní a jiné lékařské věci, které teprve nyní delšími studiemi a pokusy odhalujeme.

Za sedmé: Vždy sem byl unesen majestátem oné tváře, jež se objevuje z otisků posvátného hrobního plátna na positivu a jež podle úsudku mého i jiných překonávala vše, co kdy bylo vytvořeno. Abych pak toto tvrzení doložil, pořídil jsem fotomontáží příslušné srovnání s 28 nejznamenitějšími malíři genii všech věků a národů. Byl tu především Giotto, vrstevník a vrcholný malíř doby falsifikátorovy, Rafael Sanzio (tvář Kristova z Disputy o Nejsvětější svátosti), Leonardo da Vinci (Kristus z jeho Poslední večeře), Velasquez, Gabriel šl. Max, Sodoma, domnělý falsifikátor po požáru z roku 1532, Michel Angelo, Tizian, Van Dyck, Rembrandt, Goya, Grecco, Murillo, Rubens, Quido Reni, Dürer, Holbein ml., Charondon, Matthias Grünewald a j. Zatím co tvář Kristova těchto posledních jeví vzhled naprosto mrtvolný a působí příslušným dojmem, tvář svatého

rubáše uchvacuje svým majestátným klidem, vznešeností, ušlechtilostí i ve svém strašlivém utrpení. Vpravdě je to tvář Bohočlověka, věčného Života, který na okamžik zdříml v náručí smrti!

Za osmé: Otisky tohoto svatého plátna, tak lékařsky přesvědčivé, byly zkoumány anthropologickými methodami (že při malbě to není možno, je snad každému zjevno); zkoumal je universitní profesor lékařské fakulty v Římě Dr. Luigi Gedda a univ. profesor soudního lékařství v Miláně Dr. G. Judica-Cordiglia, při čemž oba konstatovali naprostou dokonalost, souměrnost a krásu po každé stránce. Dále shodně prohlásili, že tyto otisky náleží jedinečné osobnosti, jež se nedá zařaditi do žádného známého ethnického či rasového vzorce. Je tedy naprosto vyloučeno, aby tak anticky krásné tělo (hlava měří 22'5 cm k 181 cm těla, čili zaujímá osminu délky, jak to požadoval kánon čili pravidlo antické krásy) bylo namalováno nějakým středověkým primitivem, kdy o anatomii a souladu neměli vůbec ponětí.

Za deváté: Učení pánové Chevalier a spol., klasifikujíce otisky jako malbu padělanou před šesti sty lety, opírají se o svůj vlastní úsudek, nekompetentní v těchto věcech. A na

jeho podkladě pronesli svůj odmítavý verdikt zfalšování. Nuže, sám jsem slyšel dne 2. května 1939 na kongrese badatelů o svatém rubáši, shromážděných v Turině, jak znalec a odborník univ. profesor dějin umění z Říma Cecchelli kategoricky o svatém rubáši prohlásil: »*Nulla di pittura qui!* Toto nemá naprosto nic společného s malířstvím!« Totéž prohlásil znalec univ. profesor téže discipliny Cognasso, i potvrdili ředitelé muzeí v Turině Dott. Vitale i Conte di Lovera. Nuže, těmito znaleckými výroky námitka podvrženosti malbou náleží nenávratné minulosti. Podobné výroky naprostého vyloučení otisků hlavy Ukřižovaného ze svatého rubáše jakožto malby nashromáždil jsem u našich domácích odborníků.

Za desáté: Výše uvedené okolnosti samy úplně dostačují vyříditi fantastická tvrzení o malíři a podvodném zhotovení otisků. Jelikož pak nyní přírodopisci a lékaři si přivlastnili další bádání a odborné rozhodování v tomto problému, nutno slyšeti i jejich hlas. Nutno se seznámiti s výsledky jejich badatelské práce. Především práce pařížského chirurga Dra Barbetta nás obeznámily s přesnou technikou ukřižování - probodení rukou v zápěstí, v místě skuliny Destotovy pod lig.

carpi transversum volare, přibití jedním hřebem obou nohou, levé napřed, potom pravé v celé délce na svislé břevno kříže. Ještě větší zásluhu však si získal Dr. Barbet konečným vysvětlením zjevu nám lékařům dřív nepochopitelného o krvi a vodě vyřinuvších se z boku Spasitelova (Jan 19, 34, 35), a to serosním výpotkem pericarditickým. Já sám jsem se pokusil, vycházeje z markantně vyznačené posmrtné ztuhlosti svalstva Ukřižovaného, dedukovati z toho na křeče, dušení, které pokládám za příčinu smrti ukřižovaných. Taková smrt byla značně pomalá, za strašných bolestí, při maximálně rozpjatém hrudníku i otevřených jinak cest dýchacích, což potvrzují základní pokusy univ. prof. Babora i Honse.

Ve svrchu zmíněných publikacích postoupil jsem však dále. Z otisků jsem vyčetl přesný lékařský nález a z něho vyvodil příslušný posudek. Jelikož otisky muže ukřižovaného, do tohoto plátna zabaleného a v něm do hrobu uloženého, do nejmenších podrobností se shodují (nic není přidáno ani ubráno) s přesným vylíčením umučení Páně podle evangelií, proroků i žalmů, přistoupil jsem k soudněl lékařské identifikaci této mrtvoly, co bezduchého těla Pána našeho Ježíše Krista. Právě

vyšlou knihou univ. prof. soudního lékařství Dra Judicy-Cordiglie »L'Uomo della Sindone è il Cristo?« dostalo se nejskvělejšího potvrzení a universitní pečetě těmto mým objevům a úsudkům. Týž odborník, jakož i šef soudně-lékařského ústavu v Miláně univ. prof. Cazzaniga prohlašují tyto otisky - obdoba to soudně-lékařských otisků prstů - za *soudně-lékařský dokument* smrti ukřižováním, do nejmenších detailů shodné se smrtí Kristovou. Proto i po této stránce je spor o pravost, nepodvrženost a nepodvržitelnost *definitivně a positivně lékařsky rozhodnut v prospěch pravosti!!*

Za jedenácté: Nehledě k tomu, že podle těchto otisků mohli jsme prof. Judica i já podati přesné, soudně-lékařské parere o ranách, mučení i smrti ukřižovaného muže zde otisknutého, lze z dalšího hlediska čistě lékařského na svatém rubáši turinském konstatovati čtyři naprosto odborně lékařské věci, které nelékaři absolutně nemohly ani na mysl připadnouti dnes, neřku-li před více než půl tisíciletím, kdy nikdo o takových věcech neměl ani potuchy. Každá pak z nich sama o sobě je s hlediska lékařského způsobilá za dostačující důkaz pravosti téhož posvátného plátna, t. j. nemožnosti jeho vzniku uměním

či dílem rukou lidských. Především je to přesný a lékařsky správný rozdíl krve za živa z ran mrtvoly zde otisknuté se vyřinuvší, prosakující jednolitě a otiskující se v plátně, proti krvácení posmrtnému, hlavně na bedrách a na ploskách nohou, zachycenému v plátně, kdež se jedině vytváří pro posmrtnou krev charakteristická centrální sraženina a prosáknutí kol kolem serem krevním. Dále, jak prohlašuje prof. Judica, je to ono pomalé venosní krvácení nad levou očnicí ve tvaru trojky, kterého žádný malíř nedovede si vymysliti a které nám nezvratně svědčí o křečovitých stazích svalstva čelního, jimiž právě krev pomalu se řinoucí ve své dráze byla takto ovlivněna. Dále týmž soudním znalcem konstatovaná hyperextense všech prstů pravé ruky vznikla tím, že hřeb zápěstím pronikající rozrušil šlachy flexorů, ohybačů prstů, takže napinači ještě za živa nabyli naprosté převahy. Vrcholem však lékařské průkaznosti je objev a pitevně roentgenologické konstatování doktora Barbeta. Na otiscích obou rukou zepředu spatřujeme pouze čtyři prsty. Otisky obou palců chybí. Proč? Protože pokusy i následné sekce ukázaly tomuto badateli, že hřeb pronikající skulinou Destotovou a stoprocentně jistě ruku ba i tělo odsou-

zence fixující na kříž, vždy poškozuje hybně-citlivý nerv medianus, jehož poškození se právě projevuje posunutím palců proti malíkům, takže shora se úplně skrývají v dlaních. K tomu všemu připomínám, že v těchto otiscích vše se shoduje s našimi poznatky lékařskými, že v nich nelze nalézti nejmenší lékařské protimyslnosti, v uměleckých výtvorech i nejslavnějších malířů tak zhusta se vyskytující.

Za dvanácté: Zjišťování totožnosti těchto otisků je zcela snadné a uskutečnitelné, proto netřeba o něm dále šířiti slov. Vyplývá prostě z toho, co bylo řečeno vpředu.

K tomu možno dodati, že pro toto zjišťování totožnosti otisků jakožto Kristových korunním a nesporným svědectvím identity jest a zůstává trnová koruna Spasitelova, zde tak nádherně vyznačená a v evangeliích obšírně popsaná. Žádný skutečný zajatý král nebyl od Římanů ukřižován, což byla smrt a poprava čistě otrocká či zbojnická, nýbrž jinak se světa sprovozen; žádný otrok pak nebyl trním korunován, nýbrž trnová koruna byla výhradně a zvláštně pohanou a výsměchem jeho mesiášství, úmyslně způsobenou Kristu co králi, vykupiteli od kohorty syrské na nádvoří hradu Antonia. Další pak

bezpečnou známkou totožnosti je naprosté vyplnění požadavku »kostí mu nezlámete«, jenž tu byl dodržen.

Za třinácté: Než lékařství je věda nejen exaktní, to jest přesná, ale též experimentální. Přes četné theorie, jež se s větším či menším zdarem pokusily vyložiti vznik těchto podivuhodných otisků, univ. prof. Romanese a Judica pokusili se jíti věci na kloub experimentálně. Probierem geht über Studieren. Měli k tomu příležitost ve svých pitevnách. Prof. Judica posypal prostě hlavu mrtvoly směsí aloe a myrhy a na ni lehce přitlačil roušku skropenou silicí terpentinovou a olivovým olejem. Po delší řadě pokusů se mu podařilo obdržeti otisky v stejném fotonegativu, jako jsou ony turinské, které promítal již v květnu 1939 na kongresu badatelů v Turině, při čemž každé slovo přednášky bylo kabelováno do U.S.A. Badatel sám pak zjišťuje, že těchto otisků bylo dosaženo per contactum, a to oxydací: reakcí biochemickou druhu reakce Shoerovy, kterážto v soudním lékařství zjišťuje nejmenší stopy krve. Náš chemik prof. R. Gilbert pak vykládá případně tyto otisky rozkladem krve, potu nebo uvolněním organických kyselin vzniklou oxydací pryskyřic oněch vonných směsí, resp.

perixydací jejich produktů, jimž přináleží krátkovlnné, studené záření. Poznatky tyto jsou z doby nejnovější a vysoce zajímavé.

Tímto experimentálně potvrzeným původem otisků je kruh našich bádání přírodovědecky uzavřen a přímý důkaz podle method této exaktní vědy proveden. Jeho přezkoumání je každému nasnadě. Pročež lze pronésti následující resumé:

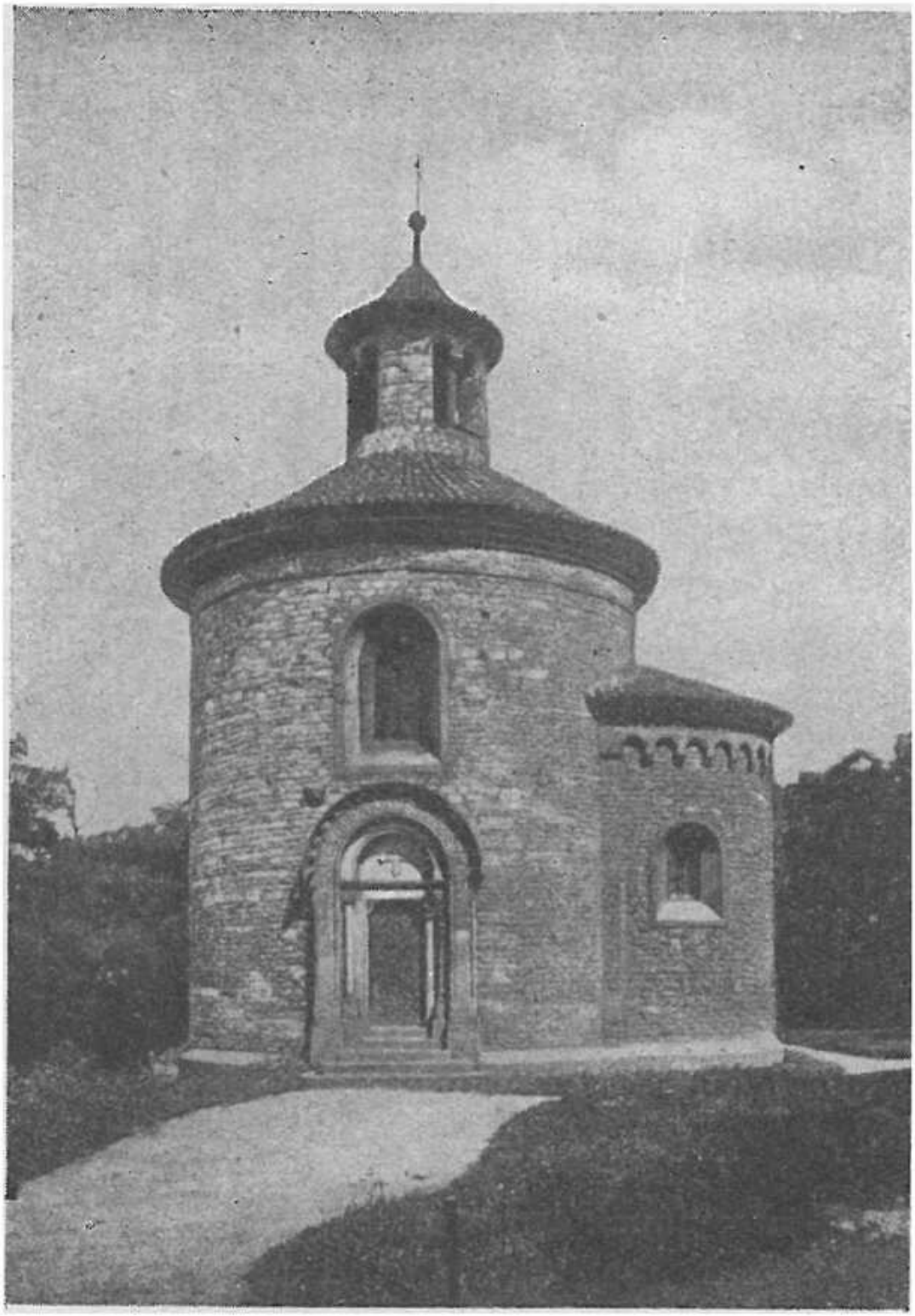
Z vyloženého vyplývá, že při otiscích svatého rubáše turinského je se vší jistotou vyloučena možnost jakékoli malby, a to vpředu uvedenými odbornými důkazy přímými i nepřímými. Pročež mythus jejich podvrženosti nějakým neznámým malířem ze Champagne zapadá navždy do propadliště seriosní vědy jakožto nedoložený skutečností. Naproti tomu odborným posudkem instancí universitních byly tyto otisky potvrzeny jakožto dokument soudně lékařský (obdoba otisků prstů) , tedy jsou *lékařskou skutečností.* Jsou nám v nich tedy dochovány otisky muže ukřižovaného, do nejmenších podrobností shodně umučeného, jako byl utracen náš Pán Ježíš Kristus na Golgotě, a to podle líčení evangelií, proroctví a žalmů. *Toto poznání dnes stojí skálopevně a mimo jakoukoli diskusi!!!*

Pročež jak theologům, tak i věřícím se otevřela studnice nových, doložených a jednoznačných vědomostí o umučení Páně, vědomostí lékařských o Golgotě. Nejsou to žádné učené dohady, ani disputy, ani zbožná fantasie, ale skutečnost přesahující veškeré naše představy. Zároveň profánní vědou dostává se nejskvělejšího potvrzení úsudkům asi 34 pravých římských papežů, kteří se vyslovili, třebas ne ex cathedra, co nejpříznivěji a nejuctivěji o těchto podivuhodných otiscích jakožto přináležejících Spasiteli, mezi nimiž zejména poslední, zesnulý papež Pius XI., archeolog světového jména, 6. září 1936 se o nich vyslovil se vší určitostí, že nevznikly rukou lidskou.

Přírodovědecky se potvrzuje čím dál tím jasněji a určitěji pravost otisků tohoto svatého rubáše turinského jakožto fysikálněchemické registrace obrysů i způsobu smrti muže křížem popraveného. Pročež padá v trosky i tvrdé a odmítavé odsouzení svatého rubáše turinského jakožto středověkého padělku. Errare humanum est. Ani nejučenější člověk není vyňat z tohoto nedostatku lidské přirozenosti. Ale samozřejmou křesťanskou povinností jest chybu potom loyálně napraviti.

Svatý rubáš turinský musí býti úplně rehabilitován a křivda na něm spáchána napravena. *To se stalo dnes prostě požadavkem vědecké cti a poctivosti.*

Tento článek byl v plném znění otisknut v překladu prof. dra Julia Hewery v oficiálním orgánu bavorského kněžstva »Klerusblatt«, vyšlém dne 10. září 1941 v Eichstättu.

Kaple sv. Martina na Vyšehradě.

Kázání

při slavných službách Božích v Nelahozevsi v neděli 7. září 1941 o stém výročí narozenin Mistra Antonína Dvořáka.

(Mše svátku svatých Andělů strážných.)

Aj, já pošlu anděla svého .....
poslouchej hlasu jeho. Exod. 23, 20.

Jak povznášející je vědomí, že každému z nás, kteří putujeme pozemským údolím, přidělil dobrotivý Bůh s nebe zvláštního ochránce, aby nás vedl, střežil, osvěcoval a nabádal k dobrému! Není těžko uvěřiti, že existují stvořené bytosti čistě duchové, vyšší než člověk. Již pouhý rozum nám to dává tušiti, neboť pozorujeme-li stupně bytostí v tvorstvu od nerostů přes rostliny a živočichy k člověku, v němž se snoubí hmota a duch, chyběl by v této stupnici nejvyšší článek, totiž bytosti čistě duchové, nezávislé na hmotě. Existuje-li hmota bez ducha, proč by neměl i mezi tvorstvem existovati duch bez hmoty? A také i mezi pohanskými národy se udržovalo vědomí o jsoucnosti duchů, kteří

jsou strážci rodinných krbů, měst a zemí, ochraňují jednotlivé lidi a jsou prostředníky božské inspirace. Staří Římané jim říkali g e n i o v é. Proto také nazýváme geniálním nebo geniem toho, kdo v oboru umění neb věd předstihl schopnosti nejnadanějších vrstevníků a jehož vlohy se jeví mimořádným darem nebes. A Bůh skutečně uděluje některým smrtelníkům mimořádné vlohy, aby povznášeli, zušlechťovali a těšili současné i budoucí generace. Andělé pak, tito nebeští geniové, mají za úkol nejen chrániti své svěřence na jejich životní pouti a vésti je k cíli, nýbrž také napomáhati k rozvinutí oněch vloh, jež Bůh vložil do duše.

Duchové nebeští sami jsou obdařeni uměním podivuhodného zpěvu a hudby, jímž oslavují trojjediného Boha v nebesích. I lidem bylo časem dopřáno slyšeti zvuky těch rajských hymnů. Při narození Spasitele slyšeli pastýři na luzích betlemských chvalozpěvy duchů nebeských a svatý Jan ve svém Zjevení často hovoří o zpěvech andělů, kteří za zvuků citar a louten oslavují Boha (sr. Zjev. 5, 11; 14, 2 a nn.) a k nim se druží hlasy těch, kdož byli povoláni k hostině Beránkově. Také svatí ve svých vytrženích již zde na zemi slýchali hudbu nebeských duchů.

Hudba má vskutku moc zušlechtiti srdce, povznésti duši k výšinám a naladiti ji, aby chválila Boha v štěstí i v neštěstí. Proto také zpěvu a hudby používá Církev v liturgii jako výrazu úcty k Bohu a jako prostředku k povznesení věřících.

Dnes si připomínáme zrození geniálního mistra, jenž svým uměním dovedl až čarovně působiti na srdce lidská a jehož darů se s nadšením zmocnil celý kulturní svět. Právě před sto lety spatřil zde v Nelahozevsi světlo světa Antonín Dvořák. Nikdo netušil, jak bohaté vlohy se skrývají v duši nemluvněte. Sem do tohoto kostelíčka vedla první jeho cesta z rodného domku, zde u této křtitelnice nebeský genius se s láskou schýlil k dítěti Božímu a vzal v ochranu vlohy, jež spolu s duší byly křtem svatým posvěceny.

Smíme zajisté zde, na místě určeném k zvěstování slova Božího, mluviti o tomto zvěčnělém, neboť na něm se nejen obdivujeme jeho genialitě, ale také v něm vidíme příklad křesťana věrného svému věčnému povolání.

Jako by svou vnímavou duší byl zde ve chrámu Páně zaslechl při křtu slova: »Aj, já posílám Anděla svého před tváří tvou! Poslouchej hlasu jeho!«, věrně zachovával od

dětství až do smrti vlitý dar svaté víry Kristovy. Touto vírou byl proniknut a usměrněn celý jeho život, a čistota, jasnost a logika víry měla blahodárný vliv i na jeho uměleckou tvorbu. Svatá víra vnáší do duše klid, soulad a sílu a je zdrojem čistých radostí. A právě tyto znaky charakterisují hudbu Dvořákovu. Nenaleznete v ní rozpoltěnosti, rozháranosti, rmutu. Jaká radost tryská z každé jeho skladby a jaký klid vlévá do duše!

I Dvořák míval těžké chvíle v životě! V mládí bylo mu těžce se probíjeti a zápasiti, bolestné rány ho i později zasahovaly - ale v utrpení ho sílila právě víra a důvěra v dobrotivého Boha, jemuž byl vždy oddán s upřímnou zbožností. Utrpení mu bylo podnětem, aby se pohroužil do bolu Matky Boží, sdílející muky svého ukřižovaného Syna. Takto zapomíná na vlastní rány a maje pochopení pro tento bol svrchovaný, vyzpívává jej v nádherném »Stabat Mater«. Jeho vztah k Panně Marii byl ostatně vyznačen mezníky jeho života: narodil se ve svátek Narození Panny Marie a zemřel v první den mariánského měsíce května.

Dvořákovo náboženství nebylo podvědomým citem bez věroučného podkladu. V tom

se lišil od četných svých vzdělaných vrstevníků a zejména od většiny pozdější generace, která se odpoutala od zjeveného náboženství Kristova.

O zbožnosti Dvořákově bylo napsáno - a bývá to často opakováno - že to byla »zbožnost srdce, z přesvědčení oddaného Bohu a ne nějaké určité náboženské společnosti« (Jos. Zubatý). Ale celá životní praxe Dvořákova vyvrací toto tvrzení jako nepravdu. Antonín Dvořák viděl působení Boží v přírodě, velebil je svou hudbou, ale nebyl sváděn k jakémusi pantheismu, jemuž bohužel právě básníci a umělci často podléhají. Ctil Boha v přírodě, ale klaněl se mu zvláště na místech zasvěcených k bohoslužbě, ve chrámech, neboť byl upřímný katolický křesťan, oddaný Církvi Kristově. Věděl, co znamená oběť Mše svaté, a proto nejen každou neděli, ale i ve všední dny chodil na Mši svatou a zbožně se modlil. Rád chodíval do Emauz na bohoslužby s liturgickým chorálním zpěvem a v čas adventní denně chodil na roráty k svatému Ignáci na Karlově náměstí; někteří dosud si tam pamatují místo v lavici, kde ho vídali sedávat. Za pobytu ve Vysoké chodíval i ve všední dny na Mši svatou do Třebska, daroval tam nové varhany a rád

hrával při službách Božích. Za pobytu v Americe prodléval v létě v české osadě Spilville a píše o tom v dopise při návratu do N. Yorku: »Chodil jsem rád mezi ten lid a oni mne měli také všichni rádi, zvláště dědečkové a babičky měli radost, když jsem jim v kostele hrál Bože, před Tvou velebností nebo Tisíckrát pozdravujeme Tebe.«

Chodíval též rád na kázání a se zájmem sledoval výklady náboženské. Hloubal o věcech náboženských, ale ne tak, aby vyvozoval libovolné závěry. Úsudek Církve mu byl směrodatný. Nedávno se zmínil Mistr Vítězslav Novák, jeho nejlepší žák, jenž ho navštěvoval v rodinném kruhu, že když za rozmluvy došlo na sporné otázky, Mistr zavolal na svou choť: »Přines Didona!« Byla to obsažná kniha učeného dominikána Paula Didona »Ježíš Kristus«, v níž Dvořák se zálibou čítal. Tímto autoritativním dokladem Dvořák rázně ukončil debatu. V posledních letech svého života studoval ještě latinu, aby mohl čísti theologickou Summu svatého Tomáše Akvinského.

Nelze tedy říci, že zbožnost Dvořákova neznamenala oddanost »nějaké náboženské společnosti«. Dvořák přijímal vděčně a oddaně vše, co poskytuje člověku Církev katolická,

a plnil ochotně vše, co od věřícího požaduje.

Onehdy za hovoru o zvěčnělém mistru vyvolal pan opat strahovský dr. Method Zavoral vzpomínku, jež svědčí o nadšené víře a zbožnosti Dvořákově. Před odjezdem do Ameriky Mistr dával koncerty v četných městech Čech a Moravy. Byl pozván též do Jihlavy přičiněním P. Zavorala, jenž tam byl tehdy kaplanem. Po koncertě, k němuž se sjelo celé okolí, druhý den ráno navštívil Mistr P. Zavorala a za chvíli druhý kaplan vyjížděl od kostela zaopatřit nemocného v přifařené osadě. Když kočár jel náměstím, tu všichni lidé, kterých tam bylo četně, jakmile zaslechli zvuk zvonku, vesměs po celém náměstí zmlkli, poklekli a tak setrvali, až kněz s Nejsvětějším přejel, kromě několika liberálů, kteří zašli do průjezdů. Dvořák, též napřed se pokloniv, zvolal pak v radostném údivu nad vírou a úctou zbožného lidu: »Oh, to je krásné, to je krásné!«

K myšlence na Pána Boha Dvořák bezděčně vedl i jiné, v jejichž společnosti se octl. Přišla-li řeč na podivuhodné jevy v přírodě, ve vesmíru, zasáhl Dvořák otázkou: »A kdo to tak zařídil?« K zbožnosti vedl i své žáky na konservatoři. Absolventu, jenž se s ním

loučil, dal doutník a podotkl: »A nezapomínejte na Pána Boha!«

Zbožnost se mu jeví nutným předpokladem k pravé umělecké tvorbě. V dopise Josefu Hlávkovi, na jehož podnět složil slavnostní Mši D dur, vysvětluje vroucnost, jíž přátelé vycítili z této skladby: »Nedivte se mi, že jsem tak nábožný« - píše - »ale umělec, který to není, nic takového nedokáže. Což nemáme příklady na Beethovenovi, Bachovi, Rafaelovi a mnoho jiných?«

Bohu také přičítal Antonín Dvořák zdar svého tvoření, byl si vědom, že bez Božího vnuknutí a přispění by nic nezmohl. Proto v každé partituře na začátku píše »S Bohem!« a každou skladbu končí přípisem »Bohu díky!«

Leckdo se snad pozastaví nad tím, že Dvořák při své hluboké zbožnosti nepsal vlastně skladeb pro účely chrámové, leč jen téměř výjimečně. Ale lze to pochopiti. Dvořák si byl vědom, že hudba ve chrámu Páně, i když má býti co nejdokonalejší, je toliko pomocnou složkou a nepřipouští rozpětí, jaké vyžadoval jeho živelný tmperament. Avšak věděl také, že zbožnost nenáleží jen do chrámu, nýbrž že má pronikati i společenský život. Prokázal tedy vzácné služby náboženství

tím, že v koncertních síních vede posluchače, aby se pohrouzili v rozjímání tajemství Vykoupení při úchvatném Requiem a Stabat Mater, a ladí jejich srdce k chválám a díkům při velebném Te Deum a Žalmu 149. Naše národní světce oslavil před celým světem svým oratoriem »Svatá Ludmila«. Avšak i z děl, jež nemají ráz vysloveně náboženský, vane duch zbožnosti. Kdo nevytuší zbožné výlevy Dvořákovy duše z jeho symfonie »Z Nového světa«? - Dokonce i v tragické záhadě, jíž se zabývá v opeře »Rusalka«, možno vytušiti problém v jádře náboženský; předvádí se tu tragický nesoulad mezi člověkem a přírodou. Příroda se toužebně vzpíná k člověku, očekávajíc od něho vysvobození z kletby, ale člověk místo toho svými vášněmi ji vrhá v kletbu ještě smutnější. Toť vlastně tajemství, k němuž nám podává klíč svatý Pavel slovy: »Veškeré stvoření spolu stená a trpí bolest až dosud ... i tvorstvo očekává s touženbností zjevení synů Božích« (Řím 8, 22 a 19).

V posledních letech svého života se Mistr Dvořák vracel k myšlence vytvořiti nové veliké dílo oratorní. »Svým posluchačům v konservatoři vyprávěl alespoň roku 1901, že má v plánu dvě rozměrné skladby pro sola, sbor

a orchestr, z nichž jedna by se jmenovala »Nazaret«, druhá »Golgota«. Tedy díla, jejichž obsahem by bylo Kristovo narození a smrt. I podrobný program k těmto oratoriím měl již tehdy v hlavě a sliboval si, jaký že to bude krásný, vznešený, ale ovšem také nesmírně obtížný úkol.« (Ot. Šourek, Ant. Dvořák.) - Bohužel těchto děl, jež by byla korunovala jeho životní dílo, nebylo již Mistru dopřáno vytvořiti. Ale dal nám i tak žeň přebohatou, za niž jsme mu povinni vděčností. A také dnešní vzpomínkou projevujeme vděčnost Pánu Bohu, jenž nám skrze jeho genia skýtá tolik čistých radostí a útěch, jakožto předtuch onoho blaha, jež má býti naším údělem v ráji věčném.

Myslím, že ze všech poct, jichž se zvěčnělému Mistru dostalo v tomto jubilejním roce, zvláště je mu milá pocta, k níž jsme se zde shromáždili. On z věčnosti vděčně shlíží na toto místo, kde by na křtu svatém přijat za dítě Boží a vybaven milostmi na cestu životní, a znaje cenu oběti Mše svaté ještě plněji, než zde na zemi, spojuje se s námi a raduje se z toho, že společně s ním vzdáváme Bohu chválu a díky za dobro, jež mu popřál za pozemského života a za život věčný, k němuž ho povolal.

Prosme Pána, aby v tomto rodném kraji Antonína Dvořáka a v celé naší vlasti znovu ožila úcta k Bohu, živá víra, pravá zbožnost, poslušnost Božích zákonů, aby náš život zde byl jasným, souladným chvalozpěvem. Dopřej nám Bůh, abychom osvědčujíce činně dobrou vůli, požívali pokoje na zemi a jednou s andělskými duchu pěli slávu Bohu na nebi.

Dr. Ant. Stříž.

Stupně dokonalosti.

K dokonalosti se spěje postupně. Proto se mluví o cestě k dokonalosti — via perfectionis — a podle pokroku se odhaduje, jak daleko nebo vlastně jak vysoko kdo dospěl. Asketičtí spisovatelé pojednávají o trojí cestě, avšak míněna jest jedna cesta v trojím úseku. Vhodnější je rozlišovati tři stupně v postupu k dokonalosti.

Již Písmo svaté zná stupně křesťanského života, aniž vymezuje jejich počet. Sv. Pavel mluví o zdokonalení jakožto růstu: »On (Kristus) dal jedny za apoštoly, jiné za ... pastýře a učitele , aby za účelem zdokonalení věřících konali službu, aby vzdělávali tělo Kristovo, až bychom se sešli všichni v jednotu víry a poznání Syna Božího, v muže dospělého, v míru věku plnosti Kristovy. Abychom již nebyli nedospělci kolísavými a zmítanými každým větrem učení ..., nýbrž abychom vyznávajíce pravdu, v lásce rostli ve všem k němu, ke Kristu, jenž jest hlavou« (Efez. 4, 13 nn.) V listě k Filipským

vyznává, že nedosáhl ani sám ještě dokonalosti, nýbrž usiluje o ni (3, 12 a j.) a snahu o dokonalost přirovnává k běhu o závod.

Brzy však se již označují stupně ve snažení o dokonalost. Když byli Klement Alexandrijský, Kassian a Augustin vyslovili své rozlišení, nejobvyklejším se stalo rozčlenění na začátečníky, pokročilé a dokonalé — incipientes, proficientes, perfecti (S .Thom. 2, 2, 24, 9; 183, 4).

Z nauky Platonovy a Plotinovy přes Dionysia vniklo do křesťanského učení roztřídění: o č i s t a (katharsis, via purgativa), o s v í c e n í (ellampsis nebo fótismos, via illuminativa), s j e d n o c e n í (henósis nebo teleiósis, via unitiva). Původně ovšem byly tím míněny stupně k m y s t i c k é m u poznání a sklon k tomuto pojímání setrvával ještě v 13. století, kdy se začaly tyto názvy přenášeti na začátečníky, pokročilé a dokonalé v duchovním životě. Teprve sv. Bonaventura (De triplici via) jich použil plně na označení stupňů a s k e t i c k é h o života.

Církev vzala tyto tři stupně v ochranu proti Molinosovi (věta 26). Ony odpovídají též zcela povaze každého vývoje a možno je pozorovati jak při snaze o dokonalost v celku, tak i jednotlivě při každé ctnosti.

Toto rozčlenění se uplatňuje v životě asketickém i ve vyšším životě mystickém.

Mystickou formuli vyjadřuje bl. Jindřich Suso slovy: »Ein gelassener Mensch muss entbildet werden von der Kreatur, gebildet werden mit Christus und überbildet werden in der Gottheit.«

Pro praksi je nejvhodnější rozčlenění zakládající se na rozdílu mezi těžce zavazujícími příkazy Božími, lehce zavazujícími příkazy a radami. To nacházíme též často u asketických autorů: Zimmermann, Le Gaudier, Naval, Tanquerey, Vives, Suarez. Podle toho mluvíme o cestě neboli stupni těžce zavazujících příkazů, lehce zavazujících a o stupni evangelických rad.

Říká se obyčejně »stupně dokonalosti«, ale správnější je »stupně *k* dokonalosti«, neboť ani začátečník, ani pokročilý není ještě dokonalý. Nejsou to tedy tři »stavy dokonalosti«, nýbrž stavy křesťana snažícího se o dokonalost.

L. Sempé S. J. ve svém spisku »La vie spirituelle, sa nature, ses degrés, ses trois voies« (Toulouse) rozeznává stupně a cesty. Čítá čtyři stupně: plnění těžkých příkazů, lehkých příkazů, rad, hrdinství; cesty: očistu, osvíce-

ní, sjednocení pojímá jako tři funkce uplatňující se na každém stupni.

Stupně v praksi, v životě. Tři po sobě jdoucí stupně jsou základní schema, jež se v životě často trhá a ruší. Přirozené vlohy a milost Boží dávají často podněty k snahám, jež podle schematu přísluší vyšším stupňům, a bylo by na škodu srážeti toho, kdo prudkým rozmachem se dostal vysoko, zpět na nižší stupeň. Ale je třeba opatrnosti, aby to nebylo jen chvilkové vzrušení bez hlubokého a trvalého upevnění. Naopak zase vyskytují se na vyšších stupních potíže odpovídající nižším stupňům; netřeba však se jich příliš obávati, jsou-li způsobeny jen vnějšími a nahodilými příčinami. Nastávají i na vyšších stupních ojedinělé smyky, jež srazí na nižší stupeň, ale jestliže vážná snaha o zdokonalení nepovolila, nepadá tím duše zpět do nižšího stavu.

Někdo se cvičí v ctnostech , které náležejí k vyššímu stupni, aniž si dosud osvojil ctnosti, které jsou předpokladem vyšších, a vykořenil chyby, s nimiž nemůže dospěti k vyšší ctnosti. V tom třeba se chrániti pokrytectví, ale duchovní rádce musí jednati mírně, nejsou-li rozpory příkré.

I na vyšších stupních dlužno se upevňovati v tom, co se získalo na nižších, a usilovati, aby se to uchovalo.

Na nižších pak se s prospěchem používá podnětů a prostředků příslušných teprve pro vyšší stupně. Tak i začátečníci s prospěchem zachovají některé rady nebo čtou pojednání vztahující se k via unitiva. Tím se vzpružují ve své snaze. Vůbec dlužno říci, že stupně neznačí výlučnou snahu, nýbrž hlavní snahu — studium principale.

Tohoto postupu podle stupňů třeba se přidržovati, jak v theorii tak v praksi. Přechod od cvičení nižšího stupně k vyššímu má se díti teprve po vlastní zralé úvaze a po poradě s duchovním rádcem. Nikoli z ješitnosti, rozmaru a nestálosti, nedočkavosti. Bývá často chybou, že předčasně se člověk vzdaluje úvahám o hříchu, o věčném zavržení, o spravedlnosti Boží a čerpá podněty jen z lásky, a potom při nejbližší urážce nebo zkoušce poslušnosti se shroutí celá stavba dokonalosti. Duchovní spisovatelé vážně varují, aby se neodbývala cvičba prvního stupně ve snaze dostati se rychle na stupeň vyšší.

Jest třeba také vydávati si počet z toho, kde stojíme, co jest na tom stupni naším úkolem a jak jej plníme.

1. Cesta očistná - plnění těžce zavazujících příkazů.

Na stupni začátečníků zachovává křesťan těžce zavazující příkazy a zákazy, jinými slovy: chrání se smrtelného hříchu.

Vstupem na tuto cestu, »prahem asketického cvičení« je probuzení snahy o opravdově křesťanský život, o dokonalost, a to vážné, rozhodné snahy. Nepřekročil tohoto prahu vlažný člověk, který jen jakžtakž hledí zachovati to nejnutnější. Koncem, výsledkem snažení této cesty jest, že se již zachovávají těžce zavazující příkazy, a to všecky, vytrvale, energicky, čile (bez váhavého naslouchání pokušením), lehce a radostně. Mezi začátkem a koncem tohoto údobí jsou prostřední stupně: náprava starých těžkých provinění, přemožení hříšných návyků, osvojení dobrých návyků a získání zmíněných již vlastností v boji proti hříchu: síly, čilosti, snadnosti, radostnosti. Jen ve zvláště šťastných případech může vrozená vloha a milost způsobiti rychlý skok od prahu ke konečnému stupni tohoto údobí očisty.

Někteří učitelé kladou do tohoto údobí i boj proti všednímu hříchu (Alvare de Paz, Morotius, Vallgonera). Saudreau sem čítá

kromě dobrých věřících i horlivější »dobré duše« a připouští možnost pádu do těžkého hříchu jen zvláštním překvapením nebo těžkým pokušením.

Kdo pevně stojí na tomto stupni, je už velmi vysoko. Žije v milosti Boží a zasluhuje si věčného blaha. Plní vůli Boží a vzdává podstatnou chválu Bohu. Kéž by všichni křesťané neb aspoň valná část křesťanů stála na tomto stupni! A kéž bychom všichni aspoň na tomto stupni setrvali až do smrti! Tento pokrok »začátečníků« předčí všecky pokroky světa.

Negativní stránka tohoto údobí očistného záleží ve vyhlazení smrtelného hříchu z našeho života, což jest osvobození od nejvyššího zla. Kéž by to každý křesťan pochopil a dovedl oceniti! Kromě živého poznání Boha stěží jest, co by bylo tak užitečné znáti, jako neobyčejnou zlobu hříchu. Poznati hřích je druhá stránka poznání Boha, proto je to jeden z největších darů Božích (F. W. Faber: »Drahocenná krev«.)

Smrtelný hřích je nesmírné zlo pro Boha, pro člověka samého i pro bližního.

Zlo pro Boha. Ničí totiž božské dobro, vnější slávu Boží. Jeho vnitřních dober ne-

může zničit, ale to jen proto, že Bůh stojí příliš vysoko, aby ho útok mohl zasáhnouti. Sám sebou je však hřích schopen Boha neskonale uraziti a zarmoutiti. A Bůh právem tak na hřích pohlíží a vyjadřuje se v Písmě svatém po lidsku jako Pán a Otec zarmoucený. Ostatně když se Bůh zjevil v lidské přirozenosti, hřích mu způsobil i vnitřní zlo: bičoval jej, ukřižoval jej, a to činí hříšník nanovo, pokud na něm jest.

Smrtelný hřích je vůči Bohu proto tak nesmírné zlo, že Bůh, na něhož útočí, je Nekonečnost sama. Hřích tudíž uráží Boha po mnoha stránkách, ve všech jeho vlastnostech. Hříchem pohrdá nevědomý tvor věčnou moudrostí, která se uvolila svými zákony nám ukázati cestu. Vzpírá se skloniti před mocí a velebností, vůči níž jsme prach a nicota. Upírá Bohu povinnou službu a poctu, na niž má Bůh právo svrchované. Dobrotě Boží odpovídá hříšník nevděkem, ano zneužívá jeho dobroty proti ní samé. Pohrdá Bohem jakožto cílem a oblažovatelem. Upírá svatosti Boží lásku, ano působí jí zlo. Urážka a pohrdání se stupňuje tím, že hříšník hromadí kal svých hříchů před očima Boží vševědoucnosti, ba dokonce v jeho bezprostřední přítomnosti. Také pouta všech našich vztahů a po-

vinností vůči Bohu se trhají: pouto úcty, poslušnosti, lásky, důvěry.

Smrtelný hřích je také největší zlo pro nás. Znetvořuje krásu duše a připodobňuje ji šerednosti ďáblově. Zbavuje duši zářivého lesku milosti a vrhá ji ve stav smrti. Maří všecky zásluhy dosavadního života a zbavuje schopnosti získati sebemenší zásluhu pro nebe a pozvednouti se z bídy. Hřích činí nehodným milostí, které dítkám Božím téměř samy sebou plynou, a tím také duši oslabuje v boji; nezřídka ji vrhá v hroznou porobu, v zaslepenost, v zatvrzelost. Duše vyrvaná z náručí Božího stává se nepřítelkou Boha a hodnou věčného zavržení.

A co škodí bližnímu více než smrtelný hřích? Jak by se stala země opět rájem, kdyby hříchy proti druhé desce Desatera byly vyhoštěny! A jak by se lidská rodina stala společenstvím svatých a přitahovala by na sebe zalíbení Boží!

Prostředky k dosažení pokroku na tomto stupni jsou jednak negativní: pokání, boj proti pokušením a j., jednak positivní: rozjímání, zpytování svědomí, četba, modlitba.

Pohnutky jsou většinou ty, které vyžadují méně dokonalosti: bázeň, nedokonalá láska.

II. Cesta osvícení - cesta pokroku - plnění lehce zavazujících příkazů.

Křesťané druhého stupně slují proficientes (postupující), ne že by pokrok nebyl nutný také na jiných stupních, nýbrž jako se mluví o vzestupu proti stavu počátečnímu a vrcholnému a míní se tím střední stupeň. Pokrok se vyžaduje i na cestě začátečníků a na třetím stupni je ještě pronikavější.

Jak na prvním stupni, tak i na tomto se uplatňuje dvojí stránka cvičení: positivní a negativní.

Positivní úkol záleží v tom, aby se plnila všecka zavazující vůle Boží, až do posledního a nejmenšího příkazu a zákazu. Východiskem této cesty je upoutání pozornosti a vůle na lehce zavazující příkazy a konečným stadiem je podobná pohotovost a lehkost vůči nim, jako v konečném stadiu cesty očistné vůči těžce zavazujícím příkazům. Mezistupně jsou obdobné jako na cestě očistné; pro praksi jsou nejdůležitější dva, o nichž pojednáme zvláště, vyplývající z rozdílu mezi všedními hříchy dobrovolnými a polodobrovolnými. Saudreau rozeznává opět dva stupně na via illuminativa: »duše prostě

zbožné« a »duše horlivé«, ale není tak snadno je rozlišiti.

Význam tohoto stupně je nabíledni. Křesťan, který žije do všech podrobností, pokud lidská křehkost připouští, podle příkazů Božích, stojí velmi vysoko a připodobňuje se ke Kristu, Slunci spravedlnosti, blíží se už k poledni, proto je odůvodněno nazývati tuto cestu »osvěcovací«.

P r o s t ř e d k ů musí používati hojně a energicky, kdo se chce povznésti vysoko nad průměr.

Jakožto p o h n u t k a silně se uplatňuje kromě jiných dokonalá láska.

Negativní úkol záleží ve vykořenění všedního hříchu. Sice ony hříchy, které se stávají lehkými jen z nedostatku úplného svolení, ač běží o věc důležitou, odpadají již rozhodností vůle, kterou vrcholí první stupeň; tam už není váhání a kolísání, nýbrž jen nepozornost a rozptýlenost ne zcela zaviněná, která je téměř neodlučitelná od lidské slabosti. Ale na druhém stupni se bojuje proti všedním hříchům, které jsou všední proto, že jde o věc méně závažnou, a tu se rozeznávají dva druhy všedních hříchů.

a) *Dobrovolné všední hříchy.*

Míněno jest jednání proti vůli Boží s jasným poznáním a svobodnou vůlí, poněvadž člověk v jednotlivém případě se nedovede přemoci nebo v sobě udržuje trvalou špatnou náklonnost nebo si z všedního hříchu vůbec nic nedělá.

I lehký hřích je v příkrém rozporu s dokonalostí, třebas se podstatně liší od smrtelného hříchu. Jistým větám theologů, jako »peccatum veniale non est contra legem, sed praeter legem«, nebo »non est contra caritatem«, dlužno náležitě rozuměti jako technickým rčením, jimiž se nemíní zlo všedního hříchu bráti na lehkou váhu.

I lehký hřích je neposlušnost proti prohlášené vůli Boží, urážka, jež Boha více mrzí, než kdyby celý svět se rozpadl v niveč. Je to neuctivost k Boží velebnosti a svatosti, neuctivost, jaké si člověk nedovoluje vůči pozemským pánům. Kde je vděčnost a láska, když služebník koná právě jen tolik, kolik jest potřebí, aby nebyl propuštěn ze služby? Nelze mluviti o dokonalém přátelství, neboť to vyžaduje »totéž chtíti a totéž nechtíti,« eadem velle et eadem nolle. Tento stav je tedy dalek dokonalosti.

V člověku samotném zatemňují všední hříchy krásu duše, ruší mír a radost. Zkalený poměr k Bohu nedopřává naději, aby zůstala radostná a dětinná, a tím zeslabuje moc modliteb. Hřích zaujímá místo ctnostných činů nebo je zatěžuje chybami, brzdí rozmach vůle k dokonalosti. Láska přestává býti pohnutkou jednání a pomalu se dostavuje vlažnost. Ztrácí se nárok na nové milosti, zásluhy a odměny. Nenapravované všední hříchy vedou k dalším a připravují i cestu k hříchům smrtelným, zejména tím, že se navyká zlu, povolování návnadám a zanedbávání milostí. Hradby duše se drolí a trhají a zlé příležitosti a nebezpečí si získávají snadný přístup k duši, zatím co ochrana Boží a andělů strážných se vzdaluje. Citelné tresty časné na zemi a v očistci dosvědčují, že všední hřích není maličkost.

Spolužití lidí trpí všedními hříchy, jako by mezi duše bylo naházeno bodláčí, jež při každém hnutí píchá. Dobrým působí zármutek, slabým pohoršení.

Shrneme-li tyto úvahy, pak pochopíme výroky, jež se mnohým zdají upřílišené: že každý hřích, i lehký, je horší než tělesná smrt; že v sobě chová v jistém smyslu ne-

konečnou zlobu; že nikdo nechápe plně jeho zlobu, leč Bůh sám.

Tak smýšlejí o všedním hříchu svatí, osvícení světlem pravdy Boží. Když stařičkému svatému Robertu Bellarminovi vyprávěli, že jeho mladistvý spolubratr Jan Berchmans se nikdy nedopustil zcela dobrovolného všedního hříchu, prohodil: »Vážím si toho jinocha. Ale co na tom vidíte divného? Kdo pak by chtěl takhle se prohřešovat?«

Jsme tudíž povinni používati všech očistných prostředků proti tomuto zlu, jež v očích světa jest tak nicotné, v očích Boha a jeho přátel tak veliké. Dlužno neúnavně bojovati proti nedbalostem v plnění stavovských povinností, proti maření času, drobným smyslnostem, neupřímnosti v řečech i projevech, proti tajné, přetvářlivé a pletichářské ctižádosti a ješitnosti, proti nečistému úmyslu, závisti, opovážlivému vnitřnímu posuzování, malomyslnosti a všem ostatním chybám.

Udávají se též pravidla, jak si počínati. abychom postupně vymýtili hříchy:

1. hříchy jako hříchy uznávati, neobhajovati jich a nevydávati jich za ctnosti (hněv za horlivost, roztržitost za činnost);

2. nejdříve odkládati těžší chyby, jejichž vážnost se poznává z důležitosti předmětu a

z blízkosti smrtelného hříchu nebo z okolností: rozmyslnosti, prudkosti, trvání, pohoršení;

3. dříve vymycovati vnější chyby (působící zlo navenek), potom vnitřní;

4. ve všech chybách přemáhati příchylnost ke hříchu, tuto velikou překážku lásky (sv. František Sal. Bohumila I, 22);

5. vykořeňovati návyky;

6. zmenšovati druhy hříchu, v nichž se chybuje;

7. rovněž v každém druhu zmenšovati stále počet poklesků;

8. upevňovati vůli, aby za nic nepřivolila k všednímu hříchu a v tomto rozhodnutí pevně setrvala, aby už se ani nerozmýšlela a nikdy nebo skoro nikdy v nich neklesala.

Není jiné stezky, jež by vedla k dokonalosti. Je to ovšem práce vyžadující úmorné bdělosti, houževnatosti, důslednosti, trpělivosti, ale nikdo z těch, kdo tuto práci podstoupili, nelitoval svého úsilí.

b) *Polodobrovolné všední hříchy.*

Jsou to všední hříchy, kterých se dopouštíme s nejasnou pozorností nebo s neúplnou svobodou. Stává se to tím, že jsme překvapeni a jednáme, aniž náležitě postřehneme

hříšnost jednání (hříchy z ukvapení); nervosní tlak nebo náhlé rozpaky pudí člověka jednati, ač vlastně nechce; v rozhovoru si pomáhá omluvami a v rozpačitosti zajde příliš daleko. až je pozdě a dopustil se chyby (peccatum subreptionis).

Poměr těchto chyb k dokonalosti je jiný než u dobrovolných všedních hříchů. Ovšem i polodobrovolný hřích zůstává hříchem a zasluhuje plně našeho odsouzení. Ale vzhledem k té skutečnosti, že podle dogmatické nauky nikdy se ho zcela neuvarujeme, nemohou ani svatí navždy a rozhodně s ním zúčtovati. Proto osvícení učitelé duchovního života připomínají, že s bojem proti těmto chybám dlužno spojovati trpělivost.

Na vrcholu této cesty je ten, kdo počet polodobrovolných poklesků a opominutí srazil na nejmenší míru. Avšak i ti, kdo už dospěli značné výše dokonalosti, budou míti co činiti po celý život neb dlouhou dobu s těmito znovu se vtírajícími chybami.

Pravidla k překonání těchto chyb:

1. Nesmíme ani polodobrovolné chyby pokládati za malichernosti, neboť hřích je vždycky Bohu odporný. Malé děti jistě chybují většinou také z nedostatečného uvědomení a s neúplnou svobodou, a přece je rodiče ká-

rají, aby si to děti nenavykly, a chyby dětí jsou jim nemilé.

2. stala-li se chyba, dlužno jí vážně litovati,

3. a také ji napraviti tím, že ochotně snášíme nemilé její následky a sami si uložíme pokání;

4. při tom se nerozrušovati zbytečně, nýbrž uchovati si mírnost a klid. Někteří se rozjitřují proti podnětům a podněcovatelům i proti sobě, jiní se poddávají skleslosti a nejraději by se vzdali všeho boje o dokonalost. Lepší je těžiti z takových chyb, jak tomu chce Bůh. Tyto chyby nás učí sebepoznání, pokoře, závislosti na Bohu, porozumění a soucitu k bližním. Nabádají nás vzbuzovati lítost, činiti pokání, obnovovati dobré úmysly, upevňovati vůli k boji proti zlu. Tím se zdokonaluje čistota a pevnost a získává se mnoho zásluh. Člověk se stává věrným v malém a vzdaluje se nebezpečí těžkého hříchu. Nabude zkušenosti, že nejvýš svatý Bůh je blahovolný a dobrotivý pán a otec. (O umění těžiti ze svých chyb pojednává J. Tissot v knížce: L'art d'utiliser ses fautes d'après S. François de Sales.)

5. zde na tomto rozhraní, kde končí naše síly, je tím více nutno prositi o milost Boží;

6. s použitím všech lidských i božských prostředků zmenšovati co nejvíce počet těchto poklesků, jako při dobrovolných chybách.

III. Cesta sjednocení - život dokonalých - plnění rad.

Snížení i polodobrovolných chyb na míru co nejmenší je už počátek dokonalosti v užším smyslu. Ale plně do ní uvádí zásadní zachovávání rad (positivní stránka) a oproštění od nedokonalostí (negativní stránka). Kdo již úspěšně prošel předchozími cestami, ten již více méně zachovával rady. Ale z á s a d a zachovávání rad je východiskem k nejvyššímu stupni. Kroky čili mezistupně této třetí cesty záleží v postupném, stále horlivějším konání toho, co je nad povinnost, podobně jako na předchozích stupních. Vrcholem této cesty je dokonalost sama.

Pojem a význam rad.

Radou v nejširším smyslu je božské doporučení dobrovolného většího dobra. Jest to jen doporučení - v opak příkazu zavazujícího pod hříchem. Dobro raděné se nám neukládá, nýbrž jen předkládá, navrhuje. Rada není výzva, nýbrž pozvání. Neuposlechne-

me-li, nestáváme se horšími, nýbrž méně chvályhodnými; neuvalujeme tím na sebe nelibost Boží.

1. Četné rady jsou nám předloženy božským zjevením a církevním podáním. Církevní podání nám výslovně vykládá mnohé předpisy zjevené jakožto rady, třebas by podle přímého slovního znění se nerozlišovaly od příkazů. Již ve Starém zákoně se vyskytují rady. Jakožto evangelické rady po výtce se uvádějí dobrovolná chudoba, ustavičná čistota a dokonalá poslušnost (CJC can. 487). Avšak Kristus Pán dal i mnoho jiných rad. Všeobecně praví: »Sluší se, abychom naplnili všelikou spravedlnost (Mt 3, 15).

Mezi jeho radami některé se vztahují k našemu poměru k Bohu, jiné se týkají nás samých, jiné poměru k bližnímu:

a) k Bohu: Maria svým nazíráním vyvolila nejlepší stránku (Luk. 10, 42). Nemáme nikoho nazývati na zemi otcem ani mistrem, neboť jeden jest otec náš v nebesích a učitel Kristus. Mt. 23, 8). Těšiti se z toho, že dobré skutky naše jsou skryty lidem a známy toliko Bohu (Mt. 6, 1). Radovati se z pronásledování pro Krista (Mt. 5, 12);

b) odříci se všech tvorů, aby Bůh a jeho království byli jedinou naší láskou; neohlí-

žeti se za pluhem; zaujímati poslední místo; nepečovati, co bychom jedli a j.;

c) bližnímu činiti, co chceme, aby nám jiní činili; půjčovati ničeho se nenadějíc; dobře činiti těm, kdož nás nenávidí; nastaviti líce levé tomu, kdo nás bije v pravé; neodpírati zlému.

2. Jiné rady vyplývají z povahy věcí, ukazujíce v oboru dobra buď c o činiti nebo j a k nebo p r o č to či ono činiti.

a) Jak při tom, co se přikazuje, tak při tom, co se radí, možno často voliti, co podstatou nebo způsobem je lepší, na př. lásku místo spravedlnosti nebo totéž dobro ze vznešenějšího úmyslu. Také zvoliti dobré místo něčeho lhostejného, odřeknutí místo indifirentního požitku, každý nepřikázaný dobrý čin, který by bez viny bylo možno opominouti. Jsou také ctnosti, které již předem náležejí více do oboru rady než příkazu, na př. štědrost, rozličné způsoby pozornosti, tím více pak láska k utrpení.

b) Možno též podle o k o l n o s t í voliti lepší, na př. co podle místa nebo času více člověka pokořuje.

c) K v a n t i t a t i v n ě možno konati dobro častěji, obsažněji (na př. získati pro náboženskou přednášku více účastníků), usměrňovati

dobro k vyššímu cíli, mocněji se zajišťovati proti zlu, odstraňovati podněty ke zlu a překážky k dobru (vzdáti se na př. přátelských schůzek, jež jsou samy sebou dobré, ale ubírají čas k většímu dobru), odvykati si návyky nezávadné, ale na které se časem přece přichytí něco závadného.

d) Možno konati dobro a chrániti se zla kvalitativně s všelikou mistrností výkonu, bdělostí ducha a s uplatněním všech dokonalých vlastností vůle: s obratnou pohotovostí, úplnou rozhodností, čilostí, usilovností, vytrvalostí, radostí, dokonce hravě, takže konání dobra se stává »druhou přirozeností«-, čehož znakem je nezdolnost z nitra i zvenčí. Ctnost je zde již virtus solida, pevně založená.

Božských rad, které jsou míněny pro všcky a proto slují všeobecné na rozdíl od zvláštních rad pro řeholníky, je nesčetně, a to ve všech oborech dobra.

Starší asketičtí spisovatelé pojednávají o t. zv. negotiato spiritualis, na př. Grombetius, Družbicky (De negotiationis spiritualis industriis), a míní tím umění duchovní těžby, t. j. praktiky (lidově fortele), jak s malým úsilím možno mnoho vyzískati k zdokonalení a rozmnožení zásluch. Z novějších Frasinetti ve

spisku »Le industrie spirituali«. Jejich rady jsou na př.:

konati tolik dobra, co můžeme; opomineme-li něco, ať to není z nechuti a vlažnosti, nýbrž z nedostatku sil; všech příležitostí použíti;

pečlivě a přesně konati všední a drobné povinnosti a úkoly;

ve všech úkonech dbáti umrtvování;

chyby své i jiných před Bohem odvolávati, usmiřovati, nahražovati;

těžiti z dobra jiných tím, že je schvalujeme, Bohu obětujeme, zejména zásluhy svatých, Panny Marie a Spasitelovy;

i minulá pokoření a utrpení schvalovati;

k pokoření a utrpení jeviti pohotovost;

dobrý úmysl co nejčastěji obnovovati;

rozhodovati se pro dobro větší - ex objecto, circumstantiis, fine;

konati dobré s plnou intensitou vůle a z motivů co nejčistších;

přesně v pravý čas a při tom úkoly obtížnější raději dříve začínati a později končiti, příjemné raději zkracovati;

snadnější přenechávati jiným, voliti obtížnější, méně čestné a okázalé.

Co požaduje dokonalost.

Plnění rad božských je nezbytné, neboť jinak nekonáme všecko dobro, jež je přiměřeno člověku obdařenému milostí a vlohami ctností a jež nás má připodobniti Bohu a jež si Bůh od nás přeje. Nečiníme-li tak, nepřipodobňujeme se Kristu ani svatým.

I na nižších stupních - stupních těžce a lehce zavazujících příkazů - je nutno poslouchati aspoň některých rad, neboť plnění je cílem, k němuž snaha o dokonalost musí směřovati již na prvních stupních, a také psychologicky je to zdůvodněno: kdo má v úctě rady, bude ctíti i příkazy.

Povinnost plniti rady nastává ovšem jen v té míře, pokud se nám k nim dostává výzvy nebo pobídky; nenaléhají na nás všechny rady současně. Je jich tolik, že by zdrtily sílu jednotlivé duše. Také by si leckdy odporovaly rady, jež jsou dány pro různé předpoklady a okolnosti, na př. odloučiti se od příbuzných, kteří však právě pro těžkou nemoc potřebují pomoci. Také se nehodí všecky rady pro všecky osoby a stavy. Pokud tedy není přímé pobídky, stačí všeobecná pohotovost. Jen zásadní odmítání nějaké uznané rady je nepřípustné, poněvadž dokonalost je v zásadě souhrn všech ctností.

Nedokonalosti.

1. P o j e m. Nedokonalostí rozumíme zpravidla opak dokonalosti v užším smyslu. Poněvadž však dokonalost je v oblasti rad, znamená nedokonalost nedostatek v plnění rady nebo konkretně stav člověka, který sice koná uloženou povinnost, ale nesnaží se o to, co se k tomu účelu radí. S hlediska činu je nedokonalost čin, kterým se přestupuje božská rada.

Nedokonalost je negativní nebo positivní, podle toho, přestupuje-li se rada opominutím - per omissionem -, na př. neprokáže-li se nepříteli dobro, nebo skutkem - per commissionem, - na př. hájí-li se člověk v případě, kde by mohl pokorně mlčeti. Také se často toto rozdělení pojímá jinak: negativní, když rada nenaléhá, t. j., když je dána pouze všeobecně a vzdáleně, positivní, když se již pro jednotlivce uplatňuje a je jasno, že při uvážení všech okolností by to bylo lepší.

Salmaticenses definují nedokonalost jako jednání, které sice je mravně dobré, ale nikoli v tom stupni, jak by příslušelo horlivé snaze o dokonalost.

Sv. František vymezuje nedokonalost jakožto nedobrovolný špatný sklon nebo skutek (Philothea I, 24).

2. Zhodnocení. Ač nedokonalosti nejsou hříchy, příčí se pravé vůli Boží a Božímu zalíbení. Uplatňuje se sobectví místo velkodušnosti vůči Bohu. Nechce se prokázati mu více úcty a lásky, nežli je potřebí, aby člověk na sebe neuvalil vinu a trest. Nedokonalosti jsou překážky dobrých činů, růstu v ctnostech, rozmnožení zásluh, milostí a slávy. Zbavují nároku na pomoc, která je nutná nejen k dokonalosti, ale i k spáse.

Nedokonalosti zbavují duši rozmachu, vzletu. Nepotírají-li se, stlačují celý život s výše dolů, poněvadž se neobjevují jen časem, jako hřích, nýbrž provázejí všecko jednání. To platí zvláště o zvykových nedokonalostech a o těch, na nichž se lpí. Proto praví sv. Jan od Kříže: »Dokud existují, marné je všecko úsilí dospěti dokonalosti.« (Výstup 1, 11).

Svatí jich želívají jako hříchu. Duše vyvolené Bůh často pro ně kárá a trestá je ve svém mystickém styku s nimi. Nesluší se tedy omlouvati je poukazem, že je to »jen« nedokonalost.

Přemáhati nedokonalosti je nezbytným úkolem. Stále, každou chvíli jsme pokoušeni k chybám - jednati proti pravidlům, proti přáním nadřízených, zanedbati vhodnou příležitost k něčemu dobrému, jež se

ám nabízí, jednati proti vnitřnímu hlasu ožímu. Je-li třeba přemáhati i polodobro-olné nedokonalosti, tím spíše vědomé a do-rovolné, a snažiti se s pomocí Boží sraziti je a nejmenší míru.

Kdo již se osvědčil v plnění rad, žádné ne-dmítaje, když se mu nabízí, a plní je ochot-ě, s radostí, přesně a důsledně, ten získal nistrovství a vstupuje ve stav dokonalosti - ho život je na stupni sjednocení.

Oltář Krista Krále v kapitulním chrámu Páně na Vyšehradě.

V Nazaretě.

Václav Štulc.

I.

Z davu, kalu, ze mrákoty světa
pod bezpečnou, klidnou, blahou střechu
spěji do svatého Nazareta
s duší ochořelou pro potěchu,
tam, kde nejsvětější panen pannu
svatý panic přijal pod ochranu.

Tluku, prosím, žebrám: Otevřete
dveře láskou věčnou zasvěcené,
ať, co nitro pálí, duši hněte,
ukryje se u vás od plamene,
ať za blahoslavenými prahy
najdu mír a poklad věčné blahy.

Co tu tluku, Josef otvírá mi,
Maria mě vítá v kruhu svatém.
Přede mnou, hle, dva tu září chrámy
leskem hvězd a sluncí všechněch zlatem.
Již mi blaze: za posvátným prahem
Maria mne kryje přede vrahem.

II.

Což to nevíš, Nazarete,
na tvém sadě
jaká lilie ti kvete
v rajské vnadě?

Nad růži je spanilejší
od Jericha,
nad fialky líbeznější
vůni dýchá.

Není krásy v šíři, dáli,
jak ta její,
nebesa ji v šat svůj halí,
čest jí pějí.

Ó, raduj se, Nazarete,
rajské kvítko,
lilie ta, jež ti kvete,
tvé je dítko.

Tvou je dcerou Marie, ta
panen panna,
na okrasu všeho světa
Bohem daná.

III.

Jak mi blaze pode krovem
v domku tichém nazaretském!
Duch zde okřál lásky slovem,
ucítiv se Božím děckem.
A co dlím tu u pokoře,
míjí žal i sládne hoře.

Zdáli jenom hledím kleče
na květ ctnosti vší a krásy,
z přemilostných zraků teče
v duši proudem poklid spásy,
a ten poklid, síla lásky
tuží jaré s nebem svazky.

Ó, to nebe, blahé nebe,
jak mi z tvojich očí září,
Máti svatá! Vida tebe,
zřím lesk Boží na tvé tváři,
a v tvou duši ducha noře,
plynu v lásky věčné moře.

Kéž v tom blahém tonu moři,
kéž duch z tvojí duše dýchá
a tvým leskem v oku hoří
zkrcušenosti slza tichá,
abych k spáse zraje z tebe,
Nazaretem spěchal v nebe.

Nevydané básně z pozůstalosti probošta Václava Štulce, uložené v archivu kapituly vyšehradské.

Z taneční síně na Karmel.

Dne 22. května 1688 zemřela v pražském klášteře karmelitek, jenž býval u svatého Josefa na Malé straně, ctihodná matka Terezie od Ježíše, rodným jménem Marie Terezie šlechtična Strobelová, narozená 4. ledna 1629 ve Štýrském Hradci (Graz). Do kláštera se dostala podivuhodným způsobem.

V masopustě roku 1645 se pořádala v jejím otcovském domě nádherná plesová slavnost. Terezie, sedmnáctiletá dědička šlechtického domu, si upravovala s největší pečlivostí svůj skvostný úbor. Hosté z předních městských rodin, řada vynikajících pánů a dam, již se byli shromáždili; jen Terezie ještě scházela; nemohla dnes býti hotova se svými přípravami, neboť chtěla dnes přece uplatniti svou krásu zcela zvláštní nádherou své toalety, upoutati na sebe zraky všech.

Konečně za pomoci své komorné byla ustrojena a spěchá do taneční síně. V předsíni se pozastaví, aby zaujala okouzlující postoj. Tam nade dveřmi však visel obraz trpícího Spasitele, jak nese kříž na Golgotu.

Bezděky pohlédla Terezie na obraz, a když opět k němu pozvedne oči, zdá se jí, jako by ubohý trpitel na ni patřil vážným, vyčítavým pohledem, Terezie však dnes nemá kdy na vážné úvahy a rychle rozhodnuta chce vstoupiti do plesové síně. Ale ať se sebe více namáhá, nemůže postoupiti ani o krůček.

Stojí tu jako přikována, mrazivý děs ji zachvátil a plna úzkosti vzhlíží k obrazu Spasitele. Tu zaslechne z obrazu hlas: »Má dcero! Ty spěcháš v hříšné rozkoši k tanci a veselí! Pohleď na mne s těžkým křížem, na němž jsem za tebe vykrvácel, abych tvé duši získal spásu! Můžeš tak opovážlivě zapomenouti, co jsem vše pro tebe vykonal?«

Tu Terezie zkrušena, zasažena až do hloubi srdce, padá před obrazem na kolena.

Vtom se otevřely dveře taneční síně, četní účastníci slavnosti vyšli a viděli mladou dívku zhroucenou v plesovém úboru. Chtěli Terezii uvésti do síně, ona však odmítá a spěchá do svého pokoje. Po tři dni zůstala uzavřena a zcela osamocena a probojovala se k hrdinnému rozhodnutí, jež sděluje rodině: chce býti karmelitkou a žíti v nejpřísnějším pokání.

Obraz trpícího Krista odkázala františkánskému kostelu v Štyrském Hradci (Graz),

kdež jej možno dosud viděti na oltáři, a vstoupila do kláštera karmelitek, kdež 28. října 1647 složila svaté sliby. Při založení pražského karmelu roku 1656 se odebrala s ctihodnou matkou Elektou od Ježíše do Prahy a byla opětovně volena podpřevorkou a novicmistryní nového kláštera a jednou převorkou.

Jedenáct let před smrtí byla zachvácena prudkou mrtvicí, jež ji na půl těla ochromila. Snášela své těžké utrpení se vzornou trpělivostí. Její odchod na věčnost poskytl všem poučení a příklad. V sobotu večer, právě když klášterní komunita se vracela po slavném Salve Regina k nemocné sestře, vydechla, vzývajíc jméno Ježíš, klidně svou duši, utrpením zčištěnou a posvěcenou.

Ze tří dětí, jimž se dostalo zjevení ve Fatimě roku 1917, je naživu ještě Lucie. Vstoupila do kláštera v Tuy ve Španělsku, odkudž za bolševické hrůzovlády se dostala do Říma, kdež žije v klášterním zátiší.

NOVÉNA K NAŠÍ PANÍ FATIMSKÉ s modlitbami vztahujícími se k Zjevení - vydána v expedici »Vinice Páně« za 20 hal.

CTIHODNÁ MATKA MARIE ELEKTA OD JEŽÍŠE, *zakladatelka Karmelu v Praze.*

Napsala Běla Dlouhá. Vydal Klášter karmelitek v Praze IV., Hradčanské náměstí. - Cena 4 K. Stručné, ale obsažné a vroucně podané vylíčení života ctihodné služebnice Boží, jejíž neporušené tělo se chová u karmelitek na Hradčanech.

Svatý Řehoř Veliký:

ČTYŘI KNIHY ROZMLUV. Z latiny přeložil Klement Kuffner. Ve formě rozmluv pojednává zde veliký Učitel církevní o mnoha zajímavých otázkách. Třetí kniha podává životopis sv. Benedikta. Dílo srdečně psané bylo čítankou středověku a zůstalo půvabným a poučným i pro nás, zejména i vzhledem k tomu, že ze sytých spisů svatých Otců bylo u nás dosud velmi málo přeloženo a vydáno. Kniha vydána u Lad. Kuncíře v Praze za 40 K.

Oznamujte nám, prosíme, změny svých adres, neboť jinak jste pro nás nezvěstni.

V Knihovně Vinice Páně vyšly dva nové svazky:

P. Francis Le Buffe: MŮJ SKRYTÝ PŘÍTEL. Eucharistických úvah řada V. Cena K 4.80.

Msgre Josef Bouzek:

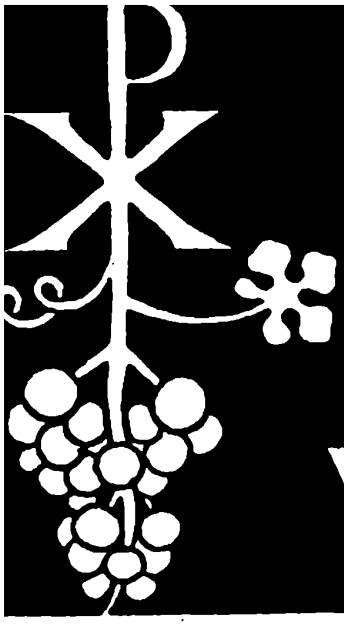
NA DUŠIČKY VZPOMÍNEJME. *Utrpení duší v očistci a prostředky, jak je zmírniti.* Stran 152. Cena K 10.50.

Msgre Bouzek koná již řadu let po celý listopad v kostele sv. Josefa v Praze III. dušičková kázání. V této knížce podává věřícím, kteří nemají příležitosti seznámiti se důkladně s církevní naukou o očistci, bohatou látku k poučení. Úvahy tyto nejen povzbudí k soucitu a k snaze pomáhati účinně ubohým duším, ale dají poznati též nesmírné milosrdenství Boží a tím uklidní mnohé strachující se o osud zemřelých. Je to zdravý lék proti sklonům spiritistickým. Úvahy jsou rozděleny na dny celého měsíce, ale nemusí to býti právě listopad. Připojeny jsou odpustkové modlitby za zemřelé. - Věnujte knížku těm, kdo jsou sklíčeni úmrtím svých drahých - posloužíte jim i zemřelým.

Opatřte dětem k vánocům svazeček básní *Vladimíra Hornova* VÁNOCE.

Vyšla v Knihovně Vinice Páně s kresbami Kamila Lhotáka za K 2.40. Děti budou s radostí říkati tyto hřejivé verše u Jesliček, aby uctily Ježíška.

VINICE PÁNĚ. Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Dr. Antonín Střížek. Vychází pětkrát do roka v Praze na Vyšehradě 90. Tiskne knihtiskárna Jaroslav Goldman a spol. v Praze-Břevnově Novinová sazba povolena ředitelstvím pošt a tel. v Praze č. 91.529-VII. 1935. Podávací a dohlédací poštovní úřad Praha 13. — Toto číslo vyšlo 10 prosince t. r.

VINICE PÁNĚ

Akathist k nejsvětějšímu Srdci Páně z byzantské liturgie. - Dr. R. W. Hynek: Řím a posvátný Rubáš turinský. - Ct. Sestra Marie Fidelis Weissová: Před nejsvětější Svátostí. - Kněží Královny srdcí, III. Apoštolát kněze Panny Marie Královny srdcí. - Dekret posv. kongregace ritů o zázracích zjištěných za účelem svatořečení bl. L. M. Grigniona z Montfortu. - Dvě rytiny Královny srdcí s texty vyjadřujícími nauku bl. Grigniona.

V PRAZE NA VYŠEHRADĚ 90

ROČNÍK JEDENÁCTÝ, ČÍSLO 5

Vinice Páně 1942

náboženský věstník

Řídí a vydává Dr. Antonín Stříž. Redakce a administrace v Praze VI. na Vyšehradě 90 (Štulcova 12). Telefon č. 47727.

Celoroční předplatné 10 K; jednotlivá čísla po 2 K
Platí se připojenou složenkou. Číslo šekového účtu 45 649

V úpravě Bř. Štorma tisknou Jar. Goldman a spol. v Břevnově

DO ARCIBRATRSTVA KRÁLOVNY SRDCÍ, jež sdružuje ctitele Panny Marie, kteří se jí zasvěcují podle návodu bl. L. M. Grigniona z Montfortu, bylo u nás zapsáno dosud 2900 členů. Od bl. Grigniona vydali jsme kromě knížky »O pravé pobožnosti k Panně Marii«

OKRUŽNÍ LIST PŘÁTELŮM KŘÍŽE v 2. čísle IX. ročníku »Vinice Páně«.

ŽIVOT BL. GRIGNIONA Z MONTFORTU je podán v VIII. ročníku »Vinice Páně«.
S naukou bl. Grigniona prakticky seznamuje

STRUČNÝ KATECHISMUS DOKONALÉHO ZASVĚCENÍ v 5. čísle VII. ročníku.

Dogmatické, Písmem svatým podložené zdůvodnění je podáno v pojednání Dr. Ant. Stříže

NEVOLNICTVÍ V KRÁLOVSTVÍ BOŽÍM v IX. ročníku »Vinice Páně«.

Akathist k Božskému Srdci Páně.

Akathisty jsou liturgické modlitby byzantského obřadu, jež se konají v Církvi východní jako u nás litanie, hodinky neb ambrosiánský chvalozpěv. Název Akathistos hymnos značí, že se při tomto chvalozpěvu stojí. První akathist, složený na poděkování Bohorodičce za záchranu před Avary r. 636, byl složen asi patriarchou Sergiem. Poté skládány byly další akathisty, k Nejsvětější Trojici, k Pánu našemu Ježíši Kristu, k Strastem Kristovým, k Neposkvrněnému Početí Panny Marie, k Uspění Bohorodičky, k sv. Michaeli, k sv. apoštolům Petru a Pavlovi a řada jiných.

Akathisty se vyznačují zvláštní architekturou. Každý odstavec má dvě části; první sluje k o n t a k i o n, což jest kratší chvalozpěv, obsahující chválu slavené osoby a končící »Alleluja«. Druhá část sluje o i k o s a obsahuje úvahu o životních dějích, ctnostech a zásluhách s chvalořečí, jež končí několikerým pozdravem C h a i r e — buď zdráv! Oikos je doslovně d ů m, čímž se naznačuje slohová stavba hymnu, jako život světce je učleněnou stavbou. S podobným výrazem se setkáváme v poesii italské, kde jisté formy básnické se nazývají »stanze« (jizby).

Zde podáváme překlad akathistu k Božskému Srdci Páně, jenž vznikl v minulém století. Složil jej v duchu starších akathistů řeckokatolický

kněz, spirituál semináře O. Isidor Dolnicki. Apoštolská Stolice jej obdařila r. 1892 odpustky. Byl přiřazen k zavedeným již akathistům.

Ve skladbě se obráží zvláštní myšlenkový postup východních Otců a také zvláštní milá vroucnost.

Tento akathist modlili jsme se již několikrát v Lurdech při noční adoraci poutníků. Sž.

I.

Věčný Obraze slávy Otcovy, s láskou sestoupil jsi k nám, Slovo Boží, pro nás stav se člověkem, a položiv za nás svoji duši, obnovil jsi v nás obraz Boží. Pročež božskému Srdci tvému vděčně pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

Počav se v lůně přečisté matky své, první city přeblahoslaveného Srdce svého jsi obětoval za spasení naše, Ježíši, připravuje již tehdy bohonosné tělo své k oběti golgotské za naše hříchy, volaje k Otci svému nebeskému: »Obětí a darů jsi nechtěl, ale tělo připravil jsi mi. Tehdy jsem řekl: Aj přicházím.« (Žalm 39, 7). Za to tobě odpočívajícímu v panenském lůně, nevinnému beránku, snímajícímu hříchy světa, s Cherubíny a Serafíny hluboce se klaníme a s city pře-

blažené Matky tvé tě pozdravujeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, jež jsi nás nad anděly milovalo. Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, jež jsi naše viny na sebe vzalo. Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, vůni svaté lásky na nás rozlévající. Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí.

II.

Tobě, jenž jsi se zasnoubil s přirozeností naší v lůně přečisté Matky své, se svítilnami plnými oleje tvé milosti v ústrety vycházíme, zpívajíce tobě, nebeskému ženichu svému, svatební píseň: Alleluja.

Lišky doupata mají a ptáci nebeští hnízda; ty však, který udržuješ všecko jako Bůh a naplňuješ všecky živočichy požehnáním, neměl jsi, kde bys hlavu sklonil, a z lásky k nám, vyvržen z příbytků, narodil ses v chlévě a ležel jsi v jeslích mezi hovádky, ty trůnící na cherubínech, abys nás hodny učinil stánků nebeských a společnosti andělů; a ponejprv jsi zaplakal, abys slzami svými smyl nepravosti naše a odvrátil od nás pláč věčný; a plénkami jsi byl zavinut, abys nás rozvázal od vazeb hříchů. Za to, obdivujíce se bohatství lásky Srdce tvého, pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, ze slávy na vý-

sostech plesající. Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, ze zalíbení Otce svého nebeského v lidech se těšící. Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí.

III.

Osvěcováni slávou tvou, jako pastýři, a vedeni hvězdou světla tvého, jako královští mudrcové, klaníme se tobě, pro nás ležícímu v chlévě betlemském, Ježíši, a přinášíme ti jakožto zlato, kadidlo a myrhu vyznání tvého království, božství a pro nás smrtelného člověčenství, pějíce nevyzpytatelné lásce Srdce tvého andělskou píseň: Alleluja.

Jednorozený Syn Otce svého nebeského sestoupil jsi k nám, Spasiteli, tajemně, jako ondy rosa na rouno, a prvých třicet let života svého s lidmi, k vůli nám, ztrávil jsi v skrytě, v ponížení, v chudobě, v pracích, v nezkroceném úsilí modliteb za spasení naše, poddávaje se ve všem rodičům svým pozemským, hleděl sis práce tesařské, abys stále měl před očima dřevo kříže, jímž jsi chtěl vykoupiti nás, kteří jsme se dřevem smrtonosným zaprodali službě satanově. Za to nevystihlé hloubce lásky Srdce tvého pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, lidem pro Boha se podrobovati nás učící! Zdrávo buď, Srdce Je-

žíšovo, pokorně smýšleti nás povzbuzující! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, k pracovitosti nás posilující! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

IV.

Sedícímu tobě na vysokém trůně a přijímajícímu trojnásob svaté pění od šestikřídlých serafů, podivným způsobem pak k vůli nám ponížívšímu se v chudobném domku nazaretském, s přečistou tvojí Matkou a jejím blaženým snoubencem divíce se pějeme: Alleluja!

Po skončených třiceti letech skrytého života svého, pomazán dříve Duchem Páně a posilniv se čtyřicetidenním postem na poušti a pokoušen byv tam od satana, vystoupil jsi kázat milostivé léto Páně, a po tři léta jsi snášel horko a zimu, bdění a práci, chudobu a pronásledování, se všelikou trpělivostí, tichostí a pokorou, procházeje bez ustání pěšky svatou zemi, dobře čině a uzdravuje všecky, a naplnil jsi ji nesčíslnými divy: odpouštěl jsi hříšníkům, jedl jsi a pil jsi s celníky, abys uzdravil jejich neduhy duchovní; zlomyslným jsi hrozil, aby se káli a nezahynuli, všecky shromažďuje jako kvočna kuřátka pod křídla svá, přes noc jako Jakob

s Andělem modlitbou jsi zápasil s Otcem svým nebeským za spasení naše. Za to, připomínajíce si tuto nepochopitelnou lásku Srdce tvého k nám, voláme pějíce: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, laskavosti hlubino! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, trůne milosrdenství! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, ustavičná oběti lásky! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

V.

»Učte se ode mne, ježto jsem tichý a pokorný srdcem a naleznete pokoj duším svým,« řekl jsi, Spasiteli náš přemilostivý: proto uděl nám milost, věrně tě následovati, tichosti pak a pokoře Srdce tvého důstojně pěti: Alleluja.

Když jsi viděl, Ježíši, milého přítele svého Lazara čtyři dni v hrobě, rozželelo se láskyplné Srdce tvé a zaplakal jsi, takže říkali Židé: »Vizte, jak ho miloval!« a vzkřísiv jej z mrtvých, proměnil jsi pláč Marie a Marty v radost. Avšak v osobě Lazarově zaslzel jsi i nad drahým tobě veškerým pokolením lidským, které ti odumřelo hříchy svými; a chtěje je vzkřísiti z duchovní smrti, a v poslední den i ze smrti tělesné, byl jsi tísněn láskou Srdce svého, chtěje dříve za ně okusiti smrti

a položenu býti v hrobě. Protož i my obdivujíce se nevypravitelné lásce Srdce tvého k nám, u vytržení voláme: Vizte, jak nás miloval! a vděčně pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, nekonečně milující a nekonečného milování hodné! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, nad naší smrtí hluboce se rmoutící! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, smrti osten silou své lásky pro nás otupivší! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

VI.

Dříve než jsi muka trpěl, s toužeností Srdce svého žádal sis jísti s námi poslední Večeři zákonnou, abys nás hodny učinil lepší Večeře v Království Otce svého, nevýslovné lásce Srdce tvého pějící: Alleluja!

Odcházeje k Otci svému nebeskému, nestrpěl jsi odloučenu býti od nás, ale zůstavil jsi nám sebe samého pod způsobami chleba a vína, ustavičnou oběť a manu nebeskou jako pokrm na cestu v hořejší zemi zaslíbenou. S námi tedy přebývaje, Pastýři dobrý, krmíš nás přečistým Tělem svým a napájíš předrahou Krví svou; směšuješ se s námi v jedno jako částky roztaveného vosku, Králem jsa slávy, vcházíš s dvorem svým nebeským pod naše, ač i ubohé krovy a potěšuješ a po-

siluješ nás v posledním zápase našem. Za to žasnouce nad bezmezným snížením Srdce tvého k nám, pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, ve svatém přijímání k životu věčnému samým sebou nás živící! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, v nejsvětější Svátosti do skonání věků na zemi s námi přebývající! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

VII.

Majíce tebe, Spasiteli, chléb andělský, všecku líbeznost v sobě mající, ať se nevracejí srdce naše v Egypt žádostí tělesných, ale ať znamenáme líbeznost jeho i nevýslovnou sladkost Srdce tvého, pějíce jemu: Alleluja.

Jakož druhdy praotec tvůj David, obelstěn nejbližším rádcem svým a pronásledován vlastním synem svým, kráčel se svojí věrnou družinou přes potok Cedron a naříkaje a s pláčem vystupoval na horu Olivetskou, tak i ty, Spasiteli, zrazen proradným Jidášem a pronásledován rodáky svými Židy, přešel jsi s věrnými svými apoštoly tentýž potok a rmoutil ses a teskliv byl na téže hoře. A ač v slabosti těla svého modlil ses k Otci svému nebeskému, aby odňal od tebe kalich utrpení, přece v duchu Srdce tvoje toužilo křtěnu býti křtem tímto, a dobrovolně jsi vytrpěl na Olivové hoře zápas krvavý, abys nás pomazal

olejem své milosti a učinil nás bojovníky zápasícími o nevadnoucí věnec slávy. Za to nevystihlé lásce Srdce tvého pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, za nás v krvavém potu zápasivší! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, boje našeho sílo nepřemožitelná a kalicha našeho oslazení! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

VIII.

Zášijky, poplvání, potupy, rány, strašné bití a trnovou korunu jsi přijal, Pán a Bůh náš, abys nás vytrhl z muk věčných a hodnými učinil poct a korun nebeských, nás pějící nevyčerpatelné lásce Srdce tvého: Alleluja.

Nebe a země žasněte nad prohlubní lásky tvé k nám, Synu Boží, neboť za nás mezi lotry visíš na kříži, tíhou přečistého těla tvého stále se šíří rány od hřebů a nevýslovnou bolest trpíš, v žízni své octem a žlučí jsi napájen, bolem přeblahoslavené Matky své ještě více zraňován, k tomu pak i od Otce svého bez útěchy jsi opuštěn. Přes to v moři bolestí a hoře přelaskavé Srdce tvé na nepřátele své se nezatvrdilo, ale bylo jako vosk rozpouštějící se v útrobách tvých a modlil ses za ně k Otci svému nebeskému, omlouvaje je a vo-

laje: »Otče, odpusť jim, nebo nevědí, co činí«; a kajícímu lotru slíbil jsi ráj, řka: »Dnes se mnou budeš v ráji.« Za to žasnouce nad nesmírnou láskou Srdce tvého voláme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, úžasného strádání dobrovolná žertvo! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, tichosti a trpělivosti hlubino nevystihlá! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, oltáři neuhasitelné lásky! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

IX.

Nade všemi jsa Bůh blahoslavený na věky, stal jsi se za nás zlořečením, přibit byv na dřevu kříže a vykoupils nás od kletby dřívější. Za to, stále blahoslavíce tě, nevýslovné lásce Srdce tvého pějeme: Alleluja.

»Větší lásky nikdo nemá nad tu, aby položil duši svou za přátele své,« řekl jsi, Spasiteli; neboť i za spravedlivého sotva kdo se odváží umříti, ty však jsi vložil lásku svoji v nás, že jsi za nás hříšné a nepřátele své umřel. Podle těla zesnuv na kříži, z boku spolu i ze Srdce svého probodeného krev jsi vylil a vodu, jimiž Otec tvůj nebeský nás vzdělal v nevěstu tvou, Církev svatou, kterouž sis zamiloval nerozlučitelnou láskou Srdce svého. Za to Srdci tvému, raněnému

láskou k nám, pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, jež jsi nás hodny učinilo tvého božského zasnoubení! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám až k smrti se rozplývající! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, serafinskou láskou nevystihlou nás milující! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

X.

Aj nyní »kost z kostí tvých i tělo z těla tvého« jsouce, nebeský náš Snoubenče, Ježíši, klademe tě jako pečeť na srdce své a jako znak na rámě své, pějíce nekonečné lásce Srdce tvého: Alleluja.

Prvotinu výboje svého, nade vše milovanou Matku svou, stojící pod křížem tvým, dal jsi nám nehodným sluhům svým za matku, Spasiteli náš, a ranil jsi ji pro nás ranou nevystihlou; neboť ona přijavši do náručí svého přečisté tělo tvé, složené s kříže, a vidouc tento božský šat ze sebe tobě utkaný, rozedraný lítou zvěří hříšnou, hořce plakala, jako druhdy Jakob nad Josefem, a nedala se utišiti, ale přála si sestoupiti do hrobu za tebou. Za to, tak velikou lásku Srdce tvého k nám blahoslavíce, voláme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, které Matku svou v moře bolestí za nás pohroužilo! Zdrávo buď, Srdce

Ježíšovo, které Matku svou nejsladší péčí o nás poctilo! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, které sebe i vše za nás obětovalo! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

XI.

Vidouce tě, Ježíši, ve chvíli, kdy sňat s kříže mrtvý a nesčíslnými ranami za nás raněný, do hrobu jsi byl položen, divíce se voláme: Vizte, jak nás miloval! a nevystihlou lásku Srdce tvého si připomínajíce, pějeme ti náhrobní píseň: Alleluja.

Po vzkříšení svém, Pastýři přelaskavý, Ježíši, nezřekl ses ovcí svého milovaného stáda, ale ač tě opustily v čas umučení, opět jsi je shromáždil v tichosti Srdce svého a oznámiv nám, že budeš s námi do skonání věků, vstoupil jsi na nebe, abys tam, ukazuje rány své Otci svému nebeskému, orodoval za nás. Zpečetiv pak lásku svoji sesláním Utěšitele Ducha svatého na nás, přitáhl jsi všecko k sobě. Za to vedeni týmž tvým Duchem svatým, blahoslavíme nevýslovnou lásku Srdce tvého pějíce: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, útěcho v našich strastech! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, odvaho v našich pokušeních! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, sílo v našich bojích! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

XII.

Opravdověji než starozákonní sluha Boží s Horebu poslaný s Marií sestrou svou, ty sám pravý Bůh s přečistou Matkou svou přišel jsi na spasení naše, Kriste, a přemoh holí svatého kříže Faraona ďábla vypravil jsi nás k zaslíbené zemi nebeské, pějící lásce Srdce tvého píseň vítěznou: Alleluja.

Jako orel chrání hnízdo své a pečuje o mláďata svá, nabádá je k letu a rozpínaje křídla svá bere je a nese na plecech svých: tak i ty, Ježíši, nás putující pouští tohoto světa k lepší zaslíbené zemi přijal jsi pod křídla své sladké prozřetelnosti a dychtě po nás nasycuješ nás přečistým tělem svým a drahou krví svou, a oblakem svatého Ducha svého osvěcuješ nás v noci nevědomosti a ochlazení poskytuješ ve dnech vedra všelikých obtíží. Za to, vyvyšujíce nekonečnou lásku Srdce tvého k nám, s láskou jemu pějeme: Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, od smrtelného jedu starého hada nás uzdravující! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, v zápasech našich za nás vítězící! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, jako štítem lásky své nás korunující! Zdrávo buď, Srdce Ježíšovo, láskou k nám planoucí!

XIII.

Ó Srdce opěvováníhodné, ráji slastí nebeských, místo upokojení! V tobě jest ovoce života věčného, v tobě pramen vody živé! Otevři nám lůno své, pracujícím a obtíženým, abychom v něm nalezli občerstvení a tobě pěli: Alleluja!

Modlitba.

Vládce přemilostivý, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, čím se ti odvděčíme za tak velikou lásku Srdce tvého, kterou jsi nás korunoval? Vyznáváme, že my všichni, získáni byvše nevýslovnými námahami a zápasy a posléze i drahocennou krví tvou, jsme povinni aspoň nábožným životem spláceti tobě lásku za lásku. Ale, ó té zapomětlivosti, chladnosti a zloby srdcí našich, kteří Srdce tvé, žízнící po spasení našem, napájíme opět octem a žlučí svých nedbalostí a nepravostí. Avšak poněvadž v posledních těchto dobách lhostejnosti, nevěry a mravní zpustlosti ráčil jsi nám skrze blaženou služebnici svou Markétu Marii odhaliti bohatství lásky svého plamenného, raněného, trním věnčeného a křížem vykvétajícího Srdce a slíbil, že nebudeš dbáti míry v udílení svých nebeských milostí

vůči všem, kdožkoli se k němu budou utíkati, my povzbuzeni tak velikou blahovůlí a dobrotivostí tvou, s důvěrou a nábožností přistupujeme k nejsvětějšímu Srdci tvému, k tomuto trůnu přehojné milosti Boží a prosíme a úpěnlivě žádáme: Proměň na přímluvy neposkvrněné Matky své chladnost našeho srdce v planoucí lásku, jako jsi v Káně Galileské vodu v nejlepší víno proměnil. Zkruš svým svatým Duchem srdce naše, daruj nám slzy kajícnosti a pokory, odpusť nám naše nepravosti a uděl nám trvalou nápravu života, abychom v lásce tvé živi byli, v lásce tvé zemřeli a v lásce tvé si zasloužili patřiti na tvář tvou a požívali dovršení lásky Nejsvětější Trojice spolu se Svatými tvými na věky věkův. Amen.

Přeložil Dr. Josef Vajs.

Dr. R. W. Hynek:

Řím a svatý Rubáš turinský.

V minulém čísle »Vinice Páně« jsem sdostatek objasnil, že jen na podkladě vážných vědeckých omylů a nedopatření svého času učenci katoličtí popřeli pravost svatého Rubáše turinského, této jedinečné památky křesťanstva, obsahující přímo obrysy těla Spasitelova a stopy jeho přesvaté krve. Mohl bych uváděti a vyvraceti ještě jiné námitky, na př. dnes čiře nepochopitelný omyl archeologa P. Josefa Brauna S. J., jenž před 40 lety ve svém odsudku této Relikvie se byl vyslovil takto: »Každý jen trochu pocvičený kreslič by dovedl beze všeho zhotoviti slušný negativ. Středověká umělecká zručnost nás o tom nenechává na pochybách.« Stimmen aus Maria Laach 1902 str. 408. To bylo předloženo tehdy jako vědecký argument . . . a dnes miliony fotoamatérů z vlastních zkušeností to vyvrátí dvěma slovy: »Toť nemožno! toť absurdní!« Dokonce každému z nich, nejen odborníku fotografovi, ale i začátečníkům »černého umění« takové tvrzení je dnes čiře ne-

chápatelné . . . protože naprosto je vyloučeno rukou lidskou namalovati něco jen trochu podobného fotonegativu, dnes, tím méně před 600 lety, kdy o existenci fotonegativu, objeveného před sto lety, nikdo neměl potuchy.

Stejně nemá smyslu ani poslední útočiště p. t. odpůrců, že svaté Plátno turinské s oněmi podivuhodnými otisky není malbou (peinture), nýbrž prosycení barvou (teinture). Podle zkušenosti zemřelého pařížského konservátora uměleckých děl Mr. Clémenta vznikly prý tyto tak podivuhodně lékařsky správné a dokonalé otisky dotekem plátna na náhrobním kameni s figurou Kristovou z XIV. či XV. století. Risum teneatis amici! Od kdy pak lékaři, odborníci, obohacují své příslušné vědomosti nálezy na středověkých skulpturách, tak uboze anatomicky i fysiologicky nezdařených? Uvažme jen ony čtyři zvláštní případnosti lékařské, pod záhlavím 11. v minulé stati uvedené! Anebo kde existuje nějaká socha náhrobní či krucifix, aby měl tělo Kristovo stejně ze předu a ze zadu perfektně a lékařsky správně vypracované? Odkud pak by se vzala krev tepenná, žilná, zaživa a posmrtně prolitá, tak správně i přesně odlišená, když tato dělá i největším umělcům

neskonalé potíže (na př. Velasquezův Krucifix)?

Je to vskutku již beznadějný zápas našich odpůrců z řad theologů neb archéologů proti něčemu, čehož pravost jako otisků těla ukřižovaného člověka uznala odborná lékařská věda. Avšak jejich odpor na poli náboženském vůči této »apokryfní náhražce« nabývá ještě groteskněji forem, jak hnedle ukáži.

Jsem pak povinen tak učiniti nejen v zájmu svaté věci, který vždy a ve všem kladu na prvé místo, ale i též ve vlastním zájmu, v zájmu své cti. Bylo mi totiž přímo vytýkáno, že svou činností badatelskou, ať spisy či hojnými přednáškami (skoro výlučně pro Katolickou Akci konanými!), mylně jsem informoval naši katolickou veřejnost, ba že dokonce předkládaje věřícím místo skutečné Kristovy podoby apokryfní náhražku«, nebezpečně zavádím tuto zbožnost na falešné koleje.« (Hudec »Pravá podoba Kristova«, 61, 81.)

Při tom v citovaném spisku se uvádí jakožto hlavní rozhodčí pravosti rozkolný papež avignonský Klement VII. se svými bullami: »Nejvyšší rozhodnutí vydal sice protipapež, jehož autorita ale byla ode všech účastníků uznávána. A i bez této plně posta-

čuje rozsudek tří biskupských soudců« (tamtéž str. 64). »Biskupové Henri de Poitiers, Petr d'Arcis a lutyšský Jan ... jejichž rozhodnutí není snad jenom soukromým názorem, ale projevem řádné a legitimní církevní autority« ... (tamt. str. 76). Rozkolný papež a rozkolní biskupové podali svůj zamítavý posudek v záležitosti týkající se eminentně všeho křesťanstva, nejenom především nás katolíků!

A katoličtí učenci se namnoze ztotožňují s tímto odsouzením, jako by pro ně vůbec nikdo jiný o tomto sporném, tak ožehavém tématě se nebyl vyslovil, takže široké vrstvy jsou ponechávány v domněnce, že tímto schismatickým výrokem z konce XIV. století pro nás katolíky byla celá záležitost vyřízena definitivně. O stanovisku Říma ani slůvka ... Což Řím vůbec o tom nepromluvil? Což nadarmo jsem tomu věnoval 16 stránek svého roku 1937 vyšlého spisu: »Kristova tvář a muka« (str. 211-227), kde cituji nejpříznivější výroky 24 pravých římských papežů?! Od kdy pro katolické učence jsou směrodatnějšími nálezy schismatiků před výnosy a výroky pravých římských papežů?!

Pro mne jako konvertitu, recte pro člověka, který milostí Boží nalezl šťastně cestu

zpět do domu otcovského, tato okolnost byla prostě nepochopitelná. Jediné úžasná volnost katolicismu ve věcech mimodogmatických mi to jakžtakž částečně vysvětlovala. Ale kde se octla důkladnost, přesnost a poctivost vědecká, když sporná záležitost se předvádí nejširší veřejnosti zcela kuse, tendenčně skreslena a v nepravém světle?! *Když věda, tož řádná. Když historie, tož poctivá!* Jako v našich lékařských vědeckých pracích, i zde se musí vyčerpat vše pro i contra. Vše, čeho se mohu dopídit, co o předmětu napsáno, pozorováno, vyzkoušeno atd. Vše to nutno zhodnotit, kriticky rozebrat, uvážit, doplnit a shrnout v konečný závěr.

Takto pracuje pravá věda. Tak diskutuje vědecká přesnost a poctivost. Jakákoliv jednostranná skreslenina vylučuje se sama apriori z pojmu vážné vědy a podává obraz věcí úplně falešný.

Tímto nevysvětlitelným postojem protistrany vzbuzeno zdání, že římští papežové o sv. Rubáši zhola nic nevědí či věděti nechtějí, ačkoliv se to týká nejvýznačnější Relikvie naším Spasitelem zanechané. Aneb stanovisko Církve zúmyslně jest ignorováno, protože se diametrálně rozchází s nálezem schismatika Klementa VII. Opakuji, co stále

na přednáškách i ve spisech zdůrazňuji: Pravost či podvrženost Hrobního plátna turinského není žádným dogmatem Církve a ani nebude, již proto, že nepotřebujeme věřiti, co můžeme bezpečně zvěděti. Otázka pravosti je především otázkou vědeckou, třebas že se jinak nesmírně týká sféry náboženské. Ale jako u zázraků napřed musí promluviti věda lékařská, tak i zde nechť promluví věda nejrozmanitější příslušnosti, aby objasnila a rozřešila tento ožehavý problém. A tato jest na nejlepší cestě.

Pročež znovu se chápu úkolu, abych naší veřejnosti nalil čistého vína pravdy — pravdy, kterou všestranným bádáním po vyvrácení všech námitek jsem bezpečně zjistil. Tato pak nechť vydá svůj posudek i rozsudek sama . . . Před 40 lety byla zavržena pravost naší Relikvie se stanoviska historického. V minulém článku v zásadách téže vědecké discipliny jsem učinil postupu kanovníka U. Chevaliera a druhů zcela vážné výtky. Nejostřeji však dlužno odsouditi jeho postup jako historika-odborníka, který ač měl přístup do všech archivů, museí i knihoven, nedovedl či nechtěl si v historii římských papežů zjistiti to, co mně, zbavenému všech těchto pomůcek, dalo tolik práce a obtíží. Leč

přes to přese vše dovedl jsem si opatřiti tato správná data historická, jež plnou vahou uplatňuji. V zcela jiném pak světle jeví se tudíž Chevalierův zápas o pravost či podvrženost této převzácné památky křesťanské ... (Viz »Kristova tvář a muka«, str. 102—104!)

Chevalier et consortes neuvádějí plnou historickou pravdu, nýbrž tendenčně ji skreslili a okleštili. Pro ně se akta tohoto problému skončila rokem 1389 či 1390 bullami protipapeže Klementa VII. Pro ně neexistuje ani pravý římský papež Klement VII, aniž kdokoli z nejsměrodatnějších nástupců sv. Petra za posledních pět století!! Dokonce ani poslední desetiletí o ničem je nepoučilo!

Přitom zcela lehce si mohli zjistiti další její historii, která by jejich krajně odmítavé stanovisko jistě byla zmírnila či zúplna potlačila. Tak na př., když tento podle jejich soudu »falsifikát či apokryf« přešel do rukou vévodů savojských r. 1452, pravý římský papež *Sixtus IV.* r. 1456 povolil vévodovi Ludvíku I. savojskému v Chamberách pro jeho kapli, určenou za schránu tohoto klenotu, název »Santa Capella«. Tento název se propůjčuje pouze místům s pravými památkami utrpení Pána našeho. Týž papež jest

pokládán za jednoho z nejlepších theologů římských a ve svém pojednání »De Sanguine Christi« výslovně prohlásil onen rubáš v Chamberách chovaný za pravé svaté hrobní plátno, »na němž zůstaly stopy člověčenství Kristova, spojeného s božstvím — zejména jeho přesvaté Krve. Pročež má býti ctěn a vážen.«

Dále při poctivé snaze o historickou pravdu by byli bývali učení historikové-odpůrci nalezli čtyři bully jediného protipapeže avignonského více než zkorrigovány vydáním pěti breve řádných římských — a to různých — papežů, kterých pouze já jsem se prozatím dopídil. Jak mocným dojmem na ně musilo zapůsobiti celé století XVI., kdy katolicism se octl v nejprudším boji s luteránstvím, kalvinismem, anglikanismem, helvetstvím i s Turky!!! Toto století koncilu tridentského nikterak slabošsky neschovávalo úctu k této nejvzácnější snad památce Ukřižovaného, nýbrž hrdě a okázale se k ní hlásilo, především ústy svých pravých papežů. Dokonce r. 1571 v bitvě u Lepanta vítězně zavlály na stěžních skrovného loďstva savojského praporce s obrysy Těla Spasitelova ze svatého Sindonu či Rubáše ...

Bylo to za prvé breve papeže *Julia II.*

z 21. dubna 1506: »Dignum videtur et debitum ipsam Sindonem ... venerari et adorari debere. Jeví se důstojno a povinno uctívati svatý Rubáš, v němž Pán Ježíš Kristus v hrobu uložen a zabalen byl, na němž stopy lidské bytosti Kristovy s božstvím spojené, především jeho pravé krve spatřovati lze.« Zároveň udílí městu Chamberám officium k svatému Rubáši, kdežto nástupce jeho papež *Lev X.* brevem ze 17. října 1514 je rozšiřuje na celé Savojsko. Posléze celé Anglii se ho dostalo na druhou neděli postní.

Krutou ironii dějin pro protivnou stranu znamená pravý papež římský *Klement VII.*, který svým brevem z 2. června 1530 prohlašuje pravý opak svého schismatického odpůrce a udílí úctě chamberského Rubáše za obvyklých podmínek plnomocné odpustky. To po 41. roce avignonského odsouzení, kdy všechna akta jeho se octla již v archivech římských. Když pak 2 roky poté zločinná ruka založeným požárem svaté Kaple v Chamberách málem by byla svět připravila o tuto nenahraditelnou a převzácnou památku, vysílá tam hned svého legáta, Ludovica di Correvedo kardinála di Moriam se sborem biskupů jiných. Již dne 28. dubna u přítomnosti vévody Karla II. savojského slavnostně po-

tvrzuje totožnost zachráněného Hrobního plátna s předchozím, tamtéž chovaným ... Což protivná strana o tom neměla potuchy? Difficile est satyram non scribere ...

Brzy po bitvě u Lepanta vydal nové odpustkové breve papež *Řehoř XII.* dne 12. dubna 1582 pro výstav této památky již do Turina přenesené. Toto jest fotograficky zachyceno na tab. LXVI. slavnostní knihy »L'Ostensione della S. Sindone Torino MCMXXXI« a platí pro každoroční v tehdejší době konaný výstav této Relikvie dne 4. května. Posléze tytéž plnomocné odpustky vydané pro návštěvu této památky ve spojení se sv. zpovědí a sv. přijímáním znovu potvrzeny pátým již brevem papeže *Klementa VIII.* ze 30. května 1595 a hojně bývaly používány.

Tedy toto století šestnácté, nejrušnější doba zápasů vnějších i vnitřních, burácí přímo nadšením i zbožností vůči této nejsvětější Relikvii. Jak pak ne, když sám papež Klement VIII. předcházel ostatní věřící odpustkovou modlitbou, kterou sám složil: »Ó Bože, který jsi nám na svatém Rubáši, jímž Josef z Arimatie po snětí s kříže tvoje Tělo přesvaté zahalil, stopy svého utrpení pozůstavil, ve svém milosrdenství uděl nám, pro-

síme, bychom skrze smrt Tvoji a pohřeb ke slávě vzkříšení Tvého dojíti směli. Amen.« Nuže před touto úctu jsme varováni katolickým hodnostářem z Olomouce ....

Stejně byl ctitelem tohoto svatého hrobního Plátna papež *Pavel II.* a *Klement IV.*, jenž svou modlitbou úctu Tváře Páně usilovně doporučuje. Totéž nejpositivnější mínění sdílejí papežové: *Lev XI. i XII., Klement XI., XII. a XIII., Jan XXII.*, který dokonce na svatý Rubáš složil báseň. *Sixtus V., Innocenc XII., Řehoř XVI., Benedikt XII., XIV.* a *XV., rovněž Pius VII., IX.* a další. Tedy toto vše patrně pp. opponenti nevzali na vědomí, ačkoliv přece se museli nějak obírat další historií tohoto sporného předmětu, když-tě z aktů posvátné kongregace z r. 1670 citují, že podobné odpustky udělují se těm, kteří při výstavu posv. Sindon navštíví, »ne že by jej uctívali jako skutečné hrobní plátno J. Krista, nýbrž když rozjímají ukřižování, smrt i pohřeb Páně« (Hudec 71). Toto tvrzení, jakož i, že »římská Kurie mluví o pravosti velmi opatrně a vždy s omezujícím dodatkem »ut pie creditur«, jak zbožně se za to má - (Hudec 71) odporuje mému přímému zjištění na breve zmíněném již papeže Řehoře XIII., kde v plném uznání pra-

vosti sv. Sindonu udělují se plnomocné odpustky toties quoties při návštěvě výstavu, jakož i všem ostatním autentickým citátům zde uvedeným.

Než ať tomu jakkoliv, zcela rozhodné slovo i na tuto námitku má celou Církví uznaná autorita právě v těchto záležitostech, papež *Benedikt XIV.* (1740-1758), který ve svém fundamentálním díle: »De servorum Dei beatificatione« lib. IV., 2. část, cap. XXXI. n. 18 píše bezvýhradně: »quod si sanctam crucem, in qua ipse Dominus noster Jesus Christus pependit ... adoramus, dignum profecto videtur et debitum, ipsam sanctam Sindonem, in qua reliquiae humanitatis Christi, quam divinitas sibi copulaverat, videlicet ipsius veri sanguinis, ut praefertur, manifeste conspiciuntur, venerari at adorari debere«. Tamtéž pak, aby zaplašil poslední pochybnosti, výslovně uvádí: »Insignissima haec sacrae Sindonis Reliquia conservatur in civitate Taurinensi, et eam ipsam esse, qua Christus Dominus involutus fuit, testati sunt Summi Pontifices,« t. j. »Tato zvlášť proslulá památka sv. Rubáše chová se v městě Turině a papežové dosvědčili, že jest totožná s oním hrobním Plátnem, v němž Kristus Pán byl zavinut« (citováno z Noguier de Malijay

»La santa Sindone di Torino« str. 94). Proti této jasné a bezvýhradné mluvě zmlkají veškeré další námitky ...

K této neskreslené historii minulých století čestně se druží dějiny nejnovější v pojetí římském: Na počátku století XIX. byl to hrdinný papež *Pius VII.*, který před svým odchodem do zajetí napoleonského se rozloučil 13. listopadu 1804 s touto vzácnou památkou. Jakmile se pak šťastně z Fontainebleau navrátil, prvá jeho cesta 21. listopadu 1815 platila opět sv. Rubáši turinskému, jejž poctil »triplici ductu jakož i tím, že před ním padl na svoji tvář«. Je vůbec možno, aby nejvyšší hlava Církve poctila touto nejvyšší bohopoctou nějaký padělek malířský ať již jakýkoliv? Páni z opačného tábora nechť se ujmou slova.

Koncem téhož století rovněž papež *Pius IX.* byl horlivým ctitelem této Relikvie. Stejně i *Lev XIII.* Na začátku pak tohoto věku svatostí života proslulý papež *Pius X.* obdařil značnými odpustky modlitbičku sv. Terezie z Lisieux k Božské Tváři Páně, kterou její sestra Celína podle fotografie S. Pia byla namalovala. Poslední pak nyní již zesnulý papež *Pius XI.* byl zvláštním ctitelem a zastáncem pravosti této úžasné Památnosti.

Nedlouho po svém nastolení tento na slovo vzatý archeolog světové pověsti, který ve dvou největších knihovnách světa (ambrosiánské i vatikánské) jako jejich ředitel měl příležitost přímo u pramene se informovati o pravém stavu věcí ať z knih či stálým stykem s výběrem učenců celého světa, udělil neohroženému obhájci pravosti, knězi konvertitovi, bývalému francouzskému setníku, potom salesiánu P. Noguieru z Malijay dne 15. ledna 1923 své zvláštní apoštolské požehnání.

Jak 2. května 1939 sám osobně jsem z úst kardinála turinského M. Fosattiho, čestného předsedy kongresu badatelů o sv. Rubáši v Turině, byl slyšel, svatý Otec Pius XI. co nejrozhodněji povzbuzoval téhož hodnostáře, aby přijal záštitu onoho památného výstavu v r. 1931 (3.-24. května). Stejně na výslovné přání téhož svatého Otce u příležitosti 1900leté památky Umučení Páně r. 1933 byl uspořádán poslední výstav téhož drahocenného Klenotu (24. září až 15. října), kteréžto okolnosti mluví za celé knihy.

Zajisté »stalo se řízením Prozřetelnosti, že tento nejvyšší autoritou obdařený, z naivní zbožnosti nepodezřívatelný a od základu přesvědčený papež veřejně se zasadil o pravost

svatého Sindonu«, napsal právě P. D'Armailhacq S. J. Neboť již následujícího roku, a to 23. března 1934 o pravém stavu věcí dobře informovaný papež udělil na úctu posv. Rubáše turinského odpustky 500 dnů, jež lze získati touto modlitbou: »Ó Pane, jenž jsi na posvátném Hrobním plátně, s nímž Tvé přesvaté tělo s kříže sňato bylo a v ně zavinuto, stoupy své přítomnosti pozemské a nepochybné lásky své pozůstavil, pro zásluhy svého umučení a vzhledem k tomuto úctyhodnému Plátnu popřejž milostivě, abychom i my v den vzkříšení účastnými se stali tvé slávy, v níž kraluješ na věky věkův, Amen.«

Aby nás pak neponechal v nejmenší pochybnosti tento archeolog světového jména na stolci Petrově, vyslovil se co nejurčitěji o ní, což naplnilo srdce naše nezměrnou radostí. Přivítav dne 6. září 1936 na svém letním sídle Gastell Gandolfo výpravu Gioventù Cattolica (katolické mládeže), rozdával jim obrázky Božské Tváře z turinského svatého Hrobního plátna s následujícím proslovem:

»Jsou to obrázky Božského Spasitele - lze říci nejkrásnější, nejdojemnější a nejmilejší, jak si je jen můžeme představiti. Pocházejí přímo z onoho tajemstvími opředeného před-

mětu, který - a to lze dnes pokládati za prokázáno - není dílem rukou lidských, t. j. z posvátného turinského Hrobního plátna. Řekli jsme, tajemstvími opředeného, neboť ještě mnoho nevyjasněného obklopuje tuto posvátnou věc, která jistě jest svatá, jako žádná jiná. Nejpositivnějším způsobem jest jisto - i to lze říci, že zcela odezírajíc od každé myšlenky neb představy křesťanské víry a zbožnosti - *není dílem lidským.«*

P. Morello podává výstižně charakteristiku tohoto sv. Otce, jemuž jistě právem přináležel přídomek »fides intrepida«, (víra neohrožená), když o něm praví: »Především bylo to jeho nejobsáhlejší literární, historické a theologické vzdělání, na současnost plně zaměřené, jeho znalosti evropských jazyků, jimiž vesměs s obdivuhodnou lehkostí mluvil. Pak jasnozřivá prostota a dosah jeho rozhledu a úsudku vším pronikajícího. Jeho metodicky školený duch studoval všechny problémy učeně a badatelsky na věcných podkladech a dokladech z prvé ruky. Zaopatřoval si informace a vědomosti nejenom z odborných děl, z původních pramenů, nýbrž zvykl si i dotazovati se návštěvníků obou svých ve světě největších knihoven. Tak si nashromáždil o každé věci názory a mínění

lidí pro tu kterou věc nejkompetentnějších. To se projevovalo především v jeho solidně propracovaném spisovném materiálu, k němuž se družil zdravý a jasný lidský rozum. Tím vším dostatečně vyzbrojen, tvořil si pevný úsudek o věcech a lidech. K této jeho kromobyčejné schopnosti se družila pevnost povahová, jakou obyčejně u učenců neshledáváme . . .«

Touto svoji pracně získanou pravdou o sv. Rubáši byl zesnulý papež Pius XI. zcela proniknut. Používal nejrozmanitějších příležitostí: výročí lateránské smlouvy, svého 60letého kněžství, či 20letého biskupství, aby při nich rozdával přítomným po obrázku Božské Tváře Páně, jak nám ji ukázala zdařilá fotografie Comm. G. Enrieova. Dokonce i jeho poslední audience před smrtí dýše touto Památkou Páně . . .

Ano, tak se o ní vyjadřoval učenec, archeolog světového formátu, jemuž k disposici stála veškerá literatura obsahující ne několik set, nýbrž tisíců pojednání, nikoliv pouze lokální veličina, čerpající z pouhých desíti, patnácti brožur. Nadto v samotném Turině na Via Piave 8 navštívil jsem osobně i chrám Páně zasvěcený sv. Rubáši turinskému, který odedávna jest sídlem arcibratrstva »Ctitelů

sv. Rubáše« (Cultores S. Sindonis). Toto bylo založeno již před 450 lety papežem Juliem II. původně v Chamberách za savojského vévody Carla III. a hojnými milostmi i výsadami obdařeno. Arcibratrstvo podnes vzkvétající, zlatým písmem v dějinách města Turina zapsané.

Páni oponenti se dovolávají autorit tří biskupů schismatických. Což pak nejsou žádnou autoritou církevní dva kardinálové, předsedající učeným společnostem badatelů o sv. Rubáši turinském, a to i ve Francii zesnulý pařížský kardinál Verdier, v Italii kardinál Maurillio Fosatti v Turině, který rovněž obdařil modlitbičku k sv. Rubáši 100 dny odpustků? Totéž učinil i kardinál milánský Schuster.

Aby pak můj historický výčet byl úplný, nutno se mi zmíniti, že mezi nejhorlivější ctitele sv. Rubáše náleželi i světci: především sv. *František Saleský*, biskup ženevský, jenž r. 1613 jako biskup sám držel v rukou při veřejném výstavu tuto vzácnou Relikvii a poté každou místnost svého domu jejím obrazem vyzdobil. R. 1639 uctila tuto posvátnost sv. Jana Františka de *Chantal*, zakladatelka řádu Navštívení P. Marie. K vůli sv. *Karlu Boromejskému*, kardinálu milánskému, pře-

nesen byl sv. Rubáš z Chamber do Turina. V XVIII. stol. opatřil toto sv. Plátno novou podšívkou blahosl. Sebastián *Valfré*. Rovněž sv. *Terezička* z Lisieux byla horlivou ctitelkou Božské Tváře, již podle prvé fotografie Piovy nejduchovněji nám podala její rodná sestra Celina. Netřeba nám tudíž nijak se krčiti nebo se obávati úcty k této přesvaté památce. Obejměme tuto Relikvii raději celou duší, aby Pán v nás zanechal pak stopy své nekonečné Lásky . . .

V okovech Královny srdcí.

Rytina z polovice 19. století s pozoruhodným textem na zadní straně je dokladem, jak se již tehdy myšlenka bl. Grigniona z Montfortu o dokonalém zasvěcení Panně Marii šířila.

Nestačí setřásti se sebe okovy onoho potupného otroctví, jež je následkem prvotního hříchu a našich hříchů osobních. Dlužno se poddati v slavné nevolnictví Ježíši Kristu. A kterou jinou prostřednici si k tomu zvoliti než Pannu Marii, jejíž noha potřela zlého ducha a jež nás navždy připoutá k následování svého božského Syna?

Tehdy se budeme moci chlubiti se svatým Pavlem, že jsme v jeho okovech, okovech tisíckrát slavnějších a drahocennějších, než všecky zlaté řetězy mocných tohoto světa.

Nic není vznešenějšího nad tyto okovy, poněvadž nás odpoutávají od hříchu a nás uchovávají jeho zhoubné poroby a nadto nás připoutávají k Ježíši Kristu.

Prorok řekl: »Přitáhnu je k sobě okovy lásky, okovy silnějšími než smrt.«

Šťastni tedy, tisíckrát šťastni nevolníci Ježíšovi a Mariini, kteří vkládají své ruce v ty blahé okovy! Vložme tedy své ruce do rukou naší dobré, sladké a mocné Matky a dejme se spoutati! Připomeňme si, že náš Pán jako dítě a jinoch vkládal se též do jejích rukou a že spoutával svou vůli s vůlí její, jež zase byla jen vůlí jeho nebeského Otce.

Následujme Ježíše u nohou Mariiných! Vložme se do jejích panenských rukou jako nástroj do rukou dělníka, jako loutna do rukou dobrého hráče! Dlužno se ztratiti v Marii a zůstati v ní jako kámen v moři. Vzpomeňme, že přesvatá Panna je pravý ráj nového Adama a že dávný ráj pozemský byl jen jeho předobrazem. K tomuto ráji budeme upoutáni, budeme-li žíti věrně v tomto svatém nevolnictví.

Před Nejsvětější svátostí.

Úvaha ctihodné sestry Marie Fidelis Weissové.

(O jejím mystickém životě viz pojednání v 1. čísle tohoto ročníku).

»Pojďte a vizte!« Tak odvětil milý Ježíš dvěma učedníkům, Janovi a jeho bratru na jejich otázku: »Mistře, kde bydlíš?« A oni šli za ním do jeho domu.

Jistě ty hodiny, jež tehdy prožili u Ježíše, vznešeného Mistra, byly chvíle nejčistšího štěstí a nebeského blaha.

Svatostánek je příbytek Boží.

»Mistře, kde bydlíš?« My jsme tak šťastni, že nemusíme dlouho čekati na odpověď. Víme, že tam ve svatostánku, v Nejsvětější Svátosti je přítomen Ježíš, n á š Ježíš; přebývá tu mezi námi - pro nás - pro nás tvory - pro nás hříšníky. Jak dlouho? Vždycky, vždycky, bez konce, bez přerušení, stále až do konce časů. Zde věřící srdce pozoruje nesmírnou lásku Boží, lásku svrchovanou. Zde na oltáři: Bůh s námi, Ježíš s námi - on, veliký, třikrát svatý Bůh, nekonečná, neobsáhlá Velebnost božská mezi námi, pod rouškou chleba, v malé hostii - on, náš Bůh, před nímž blažení duchové v nebesích si zastírají tváře

a v nejhlubší úctě pějí svůj chvalozpěv Svatý, Svatý, svatý. »Památník divů svých připravil milosrdný a milostivý Pán.« Přesvatá Eucharistie je div všech divů, koruna všech veleděl Božích.

Pojďme, padněme před Pánem a klaněj-me se mu v nejhlubší úctě a svaté bázni! Roňme slzy radosti a díků!

Zajatec lásky.

Proč chce Pán Ježíš prodlévati u nás ve skrovné, nepatrné hostii? Co ho pohnulo, aby ustanovil velebnou Eucharistii? Šlo mu o oslavu Boha a o spásu nesmrtelných duší! Nic jiného náš Pán Ježíš nezná. Tím je nám vše rozřešeno. Tedy láska, přemíra lásky k duším! Ježíš ustanovuje Nejsvětější svátost, aby s námi mohl prodlévati a nám se dávati.

Pojď a viz! Upři svůj duchovní zrak na svého svátostného Ježíše! Hle, on, zajatý z lásky k tobě, nechává se sebou činiti vše; zůstavuje se úplně libovůli svého tvora. Podle vůle kněze dává se vystaviti v ciboriu nebo v monstranci, nechává se klásti na jazyk přijímajících, prochází ulicemi k nemocnému, nechává se opět zamknouti v chladném, malém svatostánku. Teprve na slovo knězovo

sestupuje na oltář, aby byl ve svaté Hostii přítomen s tělem i s duší, s božstvím i člověčenstvím, se všemi poklady své lásky a milosti.

Pojď, duše, pojď se mnou, pojďme k stupňům oltáře, kde věčné světélko hoří pro skrytého, zde dlícího svátostného Boha! Duše, nyní pojď a viz! Tvůj Ježíš je samá láska, samá láska k lidem, slyš, samá láska k tobě! Věčnou, božskou láskou tě miluje. Proto je zde jako zajatec lásky, ve stavu oběti, ve stavu nejhlubšího pokoření a zničení, ve stavu smrti. Ježíš zde ve svatostánku tě miluje, on, Všecko, tebe, nic - on, veliký, veliký Bůh zde tak maličký, pro tebe, jež jsi prach a popel.

Ježíš je všecek láska! Vpravdě zde je dům, stan Boží a brána nebeská! Zde je nebe samo i nebeská blaženost. Ó, žasněme a klanějme se v hlubokém mlčení! Slova zde nezmohou nic. Jaké propasti bezedné hloubky jsou zde před námi! Propasti, tajemství lásky, slitování ...

Duše, kde jsi šťastnější, kde je ti příjemněji, kde nabýváš odvahy, kde se ti dostává více útěchy a síly, kde pociťuješ více lítosti nad svými nevěrnostmi, kde se můžeš lépe modliti, kde získáváš více lásky, světla a mi-

losti, než zde před Nejsvětější svátostí, zde u milého Ježíše? Jen proto, že on je zde, Ježíš, tvůj Ježíš, je ti tak dobře, proto jsi tak šťastna, proto se cítíš sem puzena. On tě chce k sobě přitáhnouti; proto přec je zde.

Láska dychtí po spojení. Milují-li se dva, přejí si býti spojeni, býti pospolu; tak i Ježíš s duší, zvláště s vnitrnou duší. Jen jeho trvalé přebývání mezi námi ve Velebné svátosti ve stavu oběti a zničení, jeho stálá přítomnost pod způsobou chleba umožňuje takové důvěrné, pravé spojení, jak se uskutečňuje ve svatém přijímání, kdež se Ježíš duši tak zcela daruje, oddává a ponechává. Duše, pojď a viz, - ještě více - pojď a okoušej, jak sladký jest Pán, jak sladký a líbezný je jeho Duch, jenž tě před svatostánkem ovívá a zahaluje, ozařuje, těší a blaží, jenž tě hrouzí ve svatou bázeň, klanění a mlčení.

Pojď a okus! Je to Ježíš; ten dobrý Ježíš, jenž tě vábí a k tobě se blíží a z lásky se ti oddává a přenechává; Ježíš, věčná láska je zde - pro tebe, aby se ti oddal a požívati dal, a to za cenu bezmezného ponižování a ochuzování, ano i úplného sebezničení. Láska k tobě ho zničila a uvedla ve stav oběti.

Pojď a viz! Z lásky se dal ve tvé zajetí. Z lásky k němu dej se mu i ty zajmouti v lásce! Nepřej si a nesnaž se o nic jiného než o to: chci s veškerou vážností a horlivostí a usilovností od nynějška býti zajatkyní eucharistického Boha, zajatkyní mého jediného dobrého Ježíše. Ó, blahé zajetí, jež mě spojuje s ním, mým nejvyšším Dobrem!

Ježíši se dáti v zajetí slovem i skutkem, to znamená Ježíše milovati, Ježíši se darovati a přenechati. Nikoli z donucení, ale z lásky jsi zajatkyní věčného krále lásky v Nejsvětější svátosti. Proto je tvým prvním a druhým a třetím a posledním úkolem milovati ho, jeho, božského Zajatce ve Svátosti, jeho, věčnou Lásku.

Ach, láska není milována, Láska není milována! Taneční a zábavní místnosti jsou plny a kostely prázdny; dobrý Ježíš se nechává samoten.

Ó milující zajatkyně Ježíšova, pojímej svůj stav vážně! Miluj ho od rána do večera, miluj ho při modlitbě, miluj ho při práci, miluj ho při zotavení, miluj ho v tiché samotě, miluj ho v kříži a utrpení a oběti a odříkání, miluj ho v pokoření, ve vyprahlosti jako

v útěše, miluj ho v boji i v klidu, ve svých drobných radostech, miluj ho v jídle a pití i ve spánku a odpočinku, miluj ho s vážností a vroucí horlivostí! Miluj ho pokorně a uctivě, miluj ho silně a věrně a vytrvale! Miluj důvěřivě a dětsky prostě! Miluj ho velkomyslně a hrdinně a se svatým nadšením! Miluj ho svýma očima, jazykem, rukama i nohama, miluj ho svou vůlí, rozumem a pamětí, miluj ho vším, co máš v sobě a na sobě, miluj ho v skutku a pravdě, vždy, vždy! Všecko budiž láska! Každé slovo, každý úkon, každé dílo, každý krok, každý pohled, každé umrtvení, každá oběť, každý bol, každá žádost, každé hnutí budiž láskou, jíž bys uhasila Ježíšovu žízeň po lásce, budiž zlatem lásky, jímž bys mu kupovala duše, aby i ony ho milovaly. Oddala ses Ježíši, darovala ses mu a zůstavila jako jeho zajatkyně.

Milá duše, patřila jsi už dosti na svého Ježíše ve svatostánku a odpozorovala jsi od něho, jak on činí a co činí? Nuže, nyní to čiň po něm! Nechej ho nyní působiti ve svém nitru, a ty jen se chovej tiše a tak hezky zůstaň! Nepotřebuješ než říkat své »Staň se!« Nechej svého Ježíše za sebe chtíti, voliti a jednati; ty se nesmíš volně pohybovati; Ježíš chce tebou hýbati a dávat ti směr.

Jak si škodí duše, která se dává vésti vlastním duchem a ovládati vlastním úsudkem a vlastními názory a popudy svého jemného duchovního já. Takto chceš býti svatá? Bláhovost! Nemáš sama tušení ani pojmu o oné svatosti, jakou v tobě chce vytvořiti Ježíš, vzdáš-li se své vůle, jakožto jeho zajatkyně, a necháš-li jen jeho tvořiti a působiti.

Zajatkyní z lásky musíš býti s k u t k e m. Dej mu v zajetí svůj úsudek, své názory, svého ducha. Tvůj duch musí zemříti. Viděla jsi, jak dobrý eucharistický Ježíš tak mlčky se nechává knězem ovládati. Právě tak si musíš počínati i ty vůči svému Ježíši.

Tu na př. některá duše plná horlivosti a nadšení zrána si řekne: »Dnes to už přec musí jít dobře; pomodlím se stokrát tuto střelnou modlitbu; Křížovou cestu nebo ty a ty krásné modlitby se musím dnes určitě pomodlit.« A přitom už má starost, aby jí přece do toho něco nepřišlo; a tak se dopustí nejedné chyby, na př. odmítne nějakou přátelskou službu nebo odbývá svou práci nebo překotně koná své povinné modlitby nebo leccos zanedbá, jen aby se dostala k svým zamýšleným cvičením. A musí je dorazit, i kdyby večer se dostala na lůžko o několik minut později, než je přikázáno. A když se

jí to daří den ze dne, je horlivost a radost veliká a duše je se sebou spokojena.

Ale tvůj Ježíš není spokojen. To není odevzdání se, tak není duše zajatkyní Ježíšovou. Tu ustupuje působení Ducha Svatého do pozadí. Takto jednáš podle své chuti a tvůj vlastní duch je pánem.

Taková samovolně volená cvičení jsou dobrá pro vlažné, pomalé, flegmatické duše, aby se vzpružily k horlivosti, nebo pro začátečníky v duchovním životě. Ale duše, která ve spojení s Bohem dosti pokročila a Ježíši zaslíbila úplné odevzdání a chce býti jeho zajatkyní z lásky, musí toho nechati. Věrným trváním v přítomnosti Boží a svatou sebraností jsi tak daleko, že ti už nemůže býti obtížné zůstávati stále bdělou a pozornou na vnitřní popudy a působení milosti Ducha Svatého.

Ó Svátosti lásky, ó převelebná Svátosti, ty pouto lásky, poutej ještě více duše všemohoucí silou lásky, aby jim bylo nemožno příčiti se tvým svatým podnětům.

Ó duše, buď věrna! Vše záleží na tom, abys byla věrna těmto popudům a svého vlastního ducha zničila. Duch Ježíšův a duch tvůj se k sobě nehodí; jeden musí uhnouti druhému. Již ráno pojmi vážný

úmysl: chci se dnes zcela svěřiti svému Ježíši, aby se mnou mohl činiti, co mu libo; chci býti pozorna na jeho vnitřní popudy a hnutí a své jednání podle nich zaříditi. Můj Ježíš bude poroučeti; já budu ochotně poslouchati, byť se můj vlastní duch, má přirozenost, mé sklony tomu vzpíraly. Pak mě dobrý Ježíš stále vnitřně povede, bude ve mně působiti a udíleti mi podněty podle svého zalíbení. Ježíš je dobrý mistr; nechej ho jen vládnouti!

Opět pravím: Umiň si zvláště, že vždy a všude se přenecháš svému Ježíši a zůstaneš v jeho zajetí se vším, co jsi a co máš, že se svatou sebraností budeš pozorna na své nitro, kdež Ježíš působí, a jemu budeš věrna, nic mu neodpírajíc, ať tě to stojí cokoliv! Toto předsevzetí nutno neúprosně dodržeti. Takto budeš pravou zajatkyní svého Ježíše a také Ježíš zůstane tvým zajatcem. Toto jest Ježíše milovati, toto jest klaněti se mu v Duchu a v pravdě, toto jest míti podíl na eucharistickém životě Ježíšově. Tak budeš víc a víc eucharistickou duší; neboť Ježíš bude v tobě tak působiti, že tě bude vždy více poutati k své převelebné Svátosti, k tomu poutu lásky, že budeš čím dál tím vnitrněji s ním spojena a že tvůj duch a srdce budou stále dlíti

ve svatostánku, u něho, zajatce z lásky. Potom nebude již můj Ježíš tak osamocen a opuštěn; bude se mu dostávati stále klanění, lásky a smíru.

Ó sladký Ježíši ve Svátosti lásky, milovníku duší, popatř na tyto duše, ujmi se jich, jsou tvé, učiň je zajatkyněmi své lásky! Vytvoř z nich obětní hostie, čisté obětní ovečky, jež by se spolu s tebou stále obětovaly k oslavě Boží a pro duše!

Ó Svátosti lásky, tys mystický magnet, jenž poutá a božskou silou k sobě přitahuje srdce. Ó převelebná Svátosti, tys pouto lásky, ty mocí vbíjíš srdce v okovy a v pouta lásky, která vtiskuje duši znak, pečeť vnitrnosti. Ó Svátosti lásky, tys jedinou životní silou vnitrné duše, tys její mízou, jež dodává vnitřnímu životu růstu, zdraví a zralosti.

Sladké »Staniž se!«

Rytina vyjadřující nauku bl. Grigniona z Montfortu.

Duše: Ne již má vůle, má dobrá Matko, nýbrž tvá, jež je vždy vůlí Ježíšovou!

Maria: Výborně, mé dítě, nalezla jsi perlu drahocennou, jíž se kupuje království nebeské. Milovati vždy to, co miluje Bůh, chtíti vždy, co chce Bůh, konati vždy, co velí Bůh - toť veliké tajemství dokonalosti, klíč k ráji, předtucha míru svatých.

Čím lépe se tvé srdce spojí s mým, tím více zakusíš pravdivosti těchto slov. Až nebudeš míti jiné vůle, než vůli Boží, srdce tvé a mé budou jedním a týmž srdcem.

Nauč se říkati denně se mnou slova dokonalé poslušnosti: »Aj, já děvečka Páně.« Ať jakékoli zkoušky Pán na tebe sešle, ať jakékoli oběti od tebe požádá, ať jakékoli povinnosti ti uloží, měj vždy v srdci a na rtech tuto odpověď lásky a věrnosti: »Aj, já nevolnice tvá ... Bože můj!« pohotová vše podniknouti, vše darovati, vše obětovati, jen aby se tvé zalíbení naplnilo na mně a na celé zemi!

Duše: Ach, staniž mi se podle slova tvého, ó má Matko, a nechť mé srdce, ztracené ve tvém, nemá jiné vůle, jiné žádosti, jiné lásky, než zalíbení mého božského Mistra.

Ať počínám již zde věčné Amen blahoslavených. Nechť má duše, spojená s duší tvou, velebí Pána a oslavuje ho holdem dokonalého podrobení!

Ano, můj Bože! Ano - ve všem a všude: Ano!

Text na zadní straně rytiny z 19. století, doklad šíření „svatého nevolnictví" podle nauky bl. Grigniona z Montfortu.

Kněží Královny srdcí.

Apoštolát kněze Panny Marie Královny srdcí.

III.

Apoštolát se dnes právem čítá k hlavním úkolům kněze. Všeobecně se uznává nutnost apoštolských děl a akcí a potřeba vychovati pro ně kněze, ale snad se při tom dosti nezdůrazňuje, že plodnost sociální práce je úměrná vnitřnímu životu a že konec konců nejlepšími pracovníky Božími bývají svatí. Proto jsme nejdříve jednali o vnitřním životě kněze Mariina a naznačili v hlavních rysech, jak bude praktikovati dokonalé zasvěcení Svaté Panně pro své osobní posvěcení. Nyní promluvme o jeho činnosti vnější.

Kněz Mariin má býti:

1. *apoštolem dokonalé pobožnosti k Panně Marii.*

Toť samozřejmé; toť jeho zvláštní cíl; a také v této úctě mariánské najde pohnutky, jimiž by povzbudil svou horlivost a prakticky využil ideí předložených bl. Grignionem.

V celkovém počtu věřících bývá velký počet duší, které téměř se nepovznesou nad obyčejné stupně křesťanského života, a něko-

lik duší, které vystoupily výše. Těm i oněm jest hlásati bez bázně dokonalou pobožnost k Panně Marii podle jejich náboženské chápavosti a podle jejich disposicí. Bl. Grignion nejednal jinak. Právě duším povstávajícím z hříchu a těm, jimž je třeba připomínati základní pravdy katechismu, mluvil o růženci, o zasvěcení Panně Marii, o »svatém nevolnictví«. Podle něho milost uvarování se hříchu a vytrvalosti, víra, pokora, věrnost, plodná modlitba plynou hojněji z »pravé pobožnosti« než odjinud. A skutečnost, že ji nazval »dokonalým obnovením křestních slibů« nám napovídá, jak se hodí pro duše, které vedl opět k základům křesťanského života.

Je potřebí poukazovati zvláště na pomoc, kterou tato dokonalá pobožnost poskytne kněžím, kteří vedou duše snažící se o pokrok? P. Faber neváhá připsati malátnost spravedlivých, nedokonalost jejich svatých přijímání, jejich příliš pomalý pokrok, chabou lásku k Ježíši Kristu na vrub ubohé a chabé pobožnosti k Panně Marii. Tím se též praví, jak daleko duše postoupí úplným odevzdáním se Marii a naprostou závislostí na jejím vedení. Nepředkládá blahoslavený Grignion svaté nevolnictví jako snadnou,

bezpečnou, rychlou a dokonalou cestu pro duše, které pomýšlejí vážně na své zdokonalení? Z této již uvedené a vyložené skutečnosti musíme vycházeti, ale je třeba ještě více ukázati na všechny její aplikace. Tato dokonalá pobožnost k Panně Marii nebude konkurovati ostatním pobožnostem, na př. pobožnosti k Božskému Srdci, k Nejsvětější Svátosti, k Umučení Páně atd., nýbrž spíše se jim přizpůsobuje, aby je usnadnila a zdokonalila jejich konání. Jíti k Ježíši skrze Marii a s Marií je vždy neocenitelná pomoc, abychom lépe jednali, lépe milovali, lépe se odevzdávali.

Kněz Mariin bude této pobožnosti učiti vybrané duše, které chce utvářeti. Především proto, aby je posvětil; neboť s hlediska apoštolátu musí ceniti duše podle jejich pravé hodnoty a pochopiti, jakou mu budou skýtati pomoc třebas jen tím, že budou podporovati úsilí jeho horlivosti svými modlitbami a životem obětným. Právě ony způsobí, že vzroste a uzraje ovoce, které on potom sklidí. Jak často takové duše zdolávají překážky, na něž naráží jeho činnost! Usilujeme o obrácení duší, ale dlužno míti na paměti, že milostí těchto obrácení se dosahuje hojněji pomocí duší svatých.

Položiti na prvé místo apoštolských prací snahu o pokrok spravedlivých, o vytváření duší vybraných znamená osvědčiti jasnou viru a praktický smysl, neboť o to běží samému Bohu: »toť jest vůle Boží, vaše posvěcení«. Ale také pro vnější činnost moderního apoštolátu, tak členitou a rozmanitou, pro boj proti ďáblovi a jeho přivržencům je potřebí duší vynikajících vírou a zbožností. Tu počet bojujících se stane překážkou, není-li řádně roztříděn velitelem. Sdružení a spolky mají dlouhé seznamy příslušníků; ale kolik jich jedná a zasahuje? Proč tak málo? Protože se jim nedostává přesvědčení, protože jejich víra je zeslabena na pouhé domnénky, pocity, dojmy. Přečtěte si naproti tomu, jaké vlastnosti víry podle bl. Grigniona z Montfortu Maria uděluje svým věrným dětem a nevolníkům, a postřehnete snadno vliv, jaký mohou vykonávati takové apoštolské duše oživené vírou živoucí a činnou a nedělající kompromisů se zlem a se zlými. A když se obětují neomezeně, když pracují k tomu, aby byly ovládnuty duchem Svaté Panny, nedostoupily již vysokého stupně podmínek nutných k nezištné sebeoběti? Věc, pro niž bojují, je největší a nejtrvalejší: království Boží skrze Marii; a pociťujíce potřebu

opříti se o spolehlivé vedení, nacházejí je v Neposkvrněné Panně; bojujíce pod jejím praporem mají jistotu, že dříve nebo později zvítězí, poněvadž tato Panna rozdrtila hlavu svého protivníka.

2. *apoštolem jiných pobožností mariánských.*

Jestliže kněží Panny Marie Královny srdcí vyznávají »svaté nevolnictví« a rozšiřují toto zasvěcení přesvaté Panně, nejsou méně horliví v šíření a prohlubování jiných projevů mariánské zbožnosti, schválených Církví. Používají jich po příkladu bl. Grigniona, který řekl: »Nikdy mi hříšník neodolal, podařilo-li se mi položiti mu růženec kolem krku.« Nepojímají jich za něco odděleného. Používají jich jako mnoha prostředků, které zdokonalují spojení s Marií. Tak »Zdrávas Maria« hlásá vládu Mariinu pro její spojení s Bohem a s Kristem v díle vykoupení. Maria je sjednocena s naším Pánem: »Pán s tebou! Je tudíž naší Paní. »Anděl Páně« podává vzor svatého poddanství: Maria se staví do služeb zalíbení Božího jakožto jeho nevolnice, jeho oddaná děvečka. Jaká však je její odměna! Bůh ji povyšuje k nejvyššímu důstojenství. - Svatý růženec **nemá** jiného účelu než uvésti duše do života Ježíšova a Ma-

riina, jako do formy, která je má ztvárniti; a tak proniká do jejich mravů i činů život Ježíšův skrze Marii. - Různé škapulíře, zvláště karmelský jsou livrej Mariina. Nesmíme se jí nikdy vzdáti, neboť křtem jsme navždy vstoupili do rodiny Mariiny a není nám vůbec dovoleno se vymaniti, vymknouti se autoritě i ochraně této Matky.

3. *Všecky apoštolské práce usměrňuje v duchu »dokonalé pobožnosti«.*

Vše, co slouží království Božímu zde na zemi, může vplynouti do apoštolátu kněze Mariina. Při tolika různých pracích, které koná nebo řídí, musí míti na paměti, že pro království Kristovo se pracuje skrze Marii. Toť charakteristika apoštolátu kněze Mariina, toť také důvod jeho úspěchu. Tím, že učí o Marii, ponořuje duše do víry a odvahy a tvoří z nich hrdiny; skrze Marii obdrží mimořádné milosti, jak již vyzkoušelo tolik dobrých dělníků; skrze Marii koná své práce v nadpřirozeném duchu a k nadpřirozenému cíli, který často tolik chyběl.

Vybočili bychom z rámce těchto stránek výkladem, jak každá práce může býti proniknuta dokonalou pobožností. K tomu je třeba praktických studií a nechybí již podrob-

ných statí, které o tom vycházejí v revuích věnovaných nauce bl. Grigniona. Řekněme jen, že pro všecku katolickou akci je tato pobožnost doplněním a zdokonalením. Vezměte na př. Mariánskou družinu. Zdaž »dokonalá pobožnost« nerozdmychá značně lásku duší k Marii a nerozohní horlivost pro království Boží? Máte sdružení mládeže nebo studijní kroužky? Je-li Maria v čele, nevnikne tam blud, který se snadno vplíží všude. A když vidíme, co vykonal na př. P. Bellanger ve vojenských sdruženích, není nám to zřejmým důkazem, že dokonalá pobožnost k Panně Marii je skvělým prostředkem apoštolátu v každém prostředí?

Je tedy pravdiva a na hlediscích božské Prozřetelnosti založena zásada bl. Grigniona, že Maria předchází před Ježíšem a že mu připravuje cestu. Kde je ona, tam brzy přijde Ježíš. Zvolíme-li ji tedy za královnu, vládkyni a ředitelku nějakého díla, prosytíme-li je jejím duchem, Ježíš tam bude s ní a zanedlouho tam bude vládnouti.

P. Matéo, známý apoštol intronisace Srdce Páně, měl roku 1922 slavnostní promluvu při shromáždění „kněží Královny srdcí" za předsednictví kardinála Merciera, s jehož předmluvou byla ona řeč vydána pod názvem „Ke Králi lásky skrze Královnu srdcí" též v českém překladu v knihovničce „Zasvěcení" v Praze IV.-58.

Zápis do Sdružení kněží Panny Marie Královny srdcí opatří Dr. Ant. Stříž.

Svatořečení bl. Ludvíka-Marie Grigniona z Montfortu se blíží.

Dekret posv. kongregace ritů o nových zázracích, jež se staly na přímluvu bl. Grigniona.

Chlouba Církve, »medotoký Učitel« svatý Bernard shrnuje tradici svatých Otců učí, že »Bůh chtěl, abychom všecko měli skrze Marii«, kteréžto přeněžné a spasitelné mínění nyní svorně zastávají všichni theologové. Přeněžným a spasitelným jsme je nazvali, neboť Maria je netoliko Matkou Kristovou, ale též láskyplnou matkou nás všech a vykonává moc udělenou jí od Pána, přeštědrého dárce, ve prospěch lidí tím způsobem, že božské milosti přehojně vylévá. Druhý velkolepý hlasatel této slavné Matky a krajan sv. Bernarda, bl. *Ludvík Maria Grignion z Montfortu* v století sedmnáctém rovněž mnoho o Blahoslavené Panně zdravě a učeně pojednával a založil novou řeholní kongregaci kněží misionářů, jíž určil čestný název *Tovaryšstvo Mariino,* a druhou řeholní společnost *Dcer Moudrosti.*

Ludvík-Maria vytrvale velebil vznešenosti Panny Marie, Maria pak zase oddaného syna přivedla k svatosti a pomocí zázraků, jež Bůh na jeho přímluvu způsobil, nejen mu roku 1888 zjednala pocty blahořečení, ale nyní mu také razí cestu k slavnostnímu svatořečení.

Dvojí totiž uzdravení, v němž dlužno viděti zázrak, bylo předloženo k prozkoumání této posvátné kongregaci po jeho blahořečení.

I. Sestra Gerarda a Calvario byla stižena nejtěžší tuberkulosou pobřišnice, vykazující vředy a sýrovité zvrhnutí se dvěma hnisavými píštělemi, jakož i oboustrannou tuberkulosou plicní. Tato nemoc ji přivedla až na pokraj smrti, takže byla zaopatřena svátostmi umírajících. Poněvadž všecky prostředky lékařského umění selhaly, byl horlivě vzýván za přispění blahoslavený Ludvík-Maria. Dne 8. dubna r. 1927 lékař navštíviv ji ráno, shledal ji umírající, jak přísežně dosvědčuje. Po poledni však byla okamžitě uzdravena; a po dvou dnech se vrátila k svým dřívějším a ještě těžším pracím, a v nabytém zdraví, a to pevnějším než dříve, setrvala, jak dva odborní lékaři po třech letech od uzdravení dosvědčují. Zázrak uznávají bez jakýchkoli po-

chybností nejen tři znalci přizvaní od této posv. kongregace, ale též jasně a určitě jej přísežně prohlašuje ošetřující lékař, nekatolík.

II. Sestra Marie Teresie Lesage-ová, jejíž diathese byla nesporně tuberkulosního původu nejen proto, že rodina byla zatížena touto zhoubnou nemocí, ale také proto, že ona sama od dětství trpěla tuberkulosou, v červnu roku 1934 byla zachvácena tuberkulosním zánětem mozkových blan, kteroužto diagnosu bez váhání podali tři ošetřující lékaři a potvrdili ji tři znalci, jež přibrala tato posv. kongregace. Ti všichni se shodují v prognose jisté smrti. Když však úplně pohasla naděje na přirozené uzdravení, byl vzýván vroucími modlitbami Bůh, aby na přímluvu bl. Ludvíka-Marie sám ráčil uděliti zdraví nemocné sestře.

A tato naděje nezklamala prosících, neboť již navečer dne 24. června, zasvěceného svatému Předchůdci Páně, nemocná znenadání mohla mluviti silným hlasem a jevila se živá a čilá a za dva dni se cítila úplně uzdravena. Zkušení odborníci v listopadu následujícího roku písemně potvrdili, že zůstala zdráva. Že jde o zázrak, dosvědčují jak tři ošetřující lékaři, tak tři úřední znalci.

O těchto podivuhodných uzdraveních byly v příslušných biskupských kuriích zavedeny procesy, jejichž právní hodnota byla dne 1. února 1939 touto posv. kongregací přezkoumána.

Při zachování všeho, co se právně požaduje, bylo o obojím tomto uzdravení jednáno v trojím soudním zasedání: v předpřípravné schůzi před nejdůst. kardinálem Rafaelem Karlem Rossi, referentem kanonisačního řízení, dne 23. července 1940; v přípravné schůzi před nejdůst. kardinály dne 1. července 1941; konečně v generální schůzi před Jeho Svatostí papežem Piem XII. dne 16. prosince téhož roku, v níž týž kardinál referent předložil k projednání otázku: *zdali a které zázraky jsou zjištěny po beatifikaci téhož blahoslavence za účelem, o který se jedná.* Nejdůstojnější kardinálové, preláti a konsultoři vyslovili svůj úsudek, načež Svatý Otec prohlásil, že svůj úsudek vyjeví, až si ještě vyžádá svými i jejich modlitbami ještě určitější osvícení od Boha. Když pak byly konány modlitby za udělení světla božského, v tuto neděli, zasvěcenou Svaté Rodině Nazaretské, v oktávě Zjevení Páně, rozhodl se Svatý Otec vysloviti svůj konečný úsudek. Za tím účelem předvolal podepsaného kardi-

nála představeného posv. kongregace obřadů, nejdůst. kardinála referenta kanonisačního procesu, důst. pána Salvatora Netucci-ho, generálního promotora víry, a mne sekretáře a zbožně obětovav přesvatou Oběť eucharistickou, prohlásil, že jsou zjištěny dva zázraky, jež Bůh způsobil na přímluvu blahoslaveného Ludvíka-Marie Grigniona z Montfortu, totiž okamžité a úplné uzdravení sestry Gerardy z oboustranné tuberkulosy plic a ulcerocaseosní tuberkulosy pobřišnice v malé pánvi, jakož i sestry Marie Teresie Lesageové z tuberkulosního zánětu mozkových blan.

Tento dekret pak kázal uveřejniti a vložiti do akt posv. kongregace obřadů.

Dáno v Římě dne 11 ledna, ve svátek Svaté Rodiny, léta Páně 1942.

† *Karel kardinál Salotti,*

biskup palestrinský, prefekt.

A. Carinci, sekretář.

Všichni ctitelé a žáci bl. Grigniona se zaradují ze zprávy, že se dostane této pocty velikému učiteli »dokonalého zasvěcení«. Při pobožnostech Arcibratrstva Královny srdcí jsme se po několik let modlili za svatořečení tohoto učitele dokonalé

úcty k Panně Marii. Kéž bl. Grignion odmění naše úsilí tím, že vyprosí od Ducha Svatého rozšíření a prohloubení oddanosti k Matce Boží v našich osadách.

Svatořečením jeho budou umlčeni poslední odpůrci jeho nauky, která se v hořejším dekretu označuje jakožto saluberrima — dokonale zdravá.

Téhož dne byl vydán dekret posv. kongregace ritů o hrdinných ctnostech ctihodné Jany Delanoue ze Saumuru a o třech zázracích, jež se udály jejím prostřednictvím, a stanoveno, že možno bezpečně přikročiti k její beatifikaci. Ctih. Jana byla poslední z dvanácti dítek chudých rodičů a od dětství si oblíbila následovati Krista co nejdokonalejším sebezáporem. Její umrtvování dosahovalo takových stupňů příkrostí, že duchovní pastýři pochybovali, je-li vedena Duchem Božím, a posléze i sama upadla do hrozných nejistot. Obrátila se tedy o radu k bl. Grignionovi z Montfortu, jenž obětovav Mši svatou na vyprošení světla Božího, jak se praví v dekretu, ubezpečil ji potom slovy: »Klidně pokračuj na úzké cestě kajícnosti, kterou jsi nastoupila, neboť Bůh ti ji určil.« Jana posílena autoritou Bohu milého muže, vedla podivuhodný život plný příkrých strohostí a neobyčejných zásluh. Založila kongregaci svaté Anny, kterou po 27 let řídila a zůstavujíc příklad hrdinných ctností, zemřela 16. srpna 1736 ve věku 70 let.

Další dekret téhož dne vydaný se týká ctih. Marie hraběnky Droste zu Vischering, klášterním jménem Marie od Božského Srdce. Jde o za-

vedení beatifikačního procesu. Rodištěm služebnice Boží je Münster ve Vestfálsku. Narodila se 8. září 1863 a jevila od útlého dětství neobyčejnou zbožnost, uctívajíc zvláště Božské Srdce Páně. »Lačním po utrpení, žízním po utrpení, abych s Kristem trpěla na kříži,« říkávala. Vstoupila do kongregace sester Dobrého Pastýře, jež se věnuje záchraně kleslých dívek, a r. 1894 byla poslána do Lisabonu, kdež z poslušnosti se stala představenou. Zachránila svým vedením tisíce dívek a toužíc podávati Bohu oběť zadostučinění a smíru snášela oddaně po mnoho let těžká utrpení, požívajíc v duši nadpřirozených útěch.

Na její prosby, vnuknuté patrně Bohem, papež Lev XIII. zasvětil veškeré pokolení lidské Božskému Srdci Páně a okružním listem A n n u m s a c r u m ustanovil, aby se toto zasvěcení vykonalo ve svátek Srdce Páně roku 1899. Služebnice Boží zesnula právě v předvečer onoho slavného dne.

Z myšlenek důst. Otce de Ponlevoy.

Žijte v přítomnosti a zůstavte našemu dobrotivému Mistru na péči, aby zařídil budoucnost podle svého Srdce.

Na cestě Boží musí vždy býti něco, čemu n e r o z u m í m e a čeho si n e p ř e j e m e, poněvadž musí zbýti místa pro v í r u a pro k ř í ž.

OBSAH:

Strana

C. A. Kneller: Jméno Panny Marie . . . 3
Ferdinand Baumann S. J.: Bl. Klaudius de la Colombière na cestě asketické a mystické 11
Sestra Marie Fidelis Weissová, mystická duše naší doby 26
Dr. Čeněk Tomíško: Oblaka 38
Kněží Královny srdcí. Výzva »Sdružení kněží Panny Marie Královny srdcí« 42, 289
Zavedení cvičení v chorálním zpěvu v pražském semináři roku 1846 59
Ctihodná matka Marie Rafolsová (1781-1883). Životopis 65
Bl. Marie Dominika Mazzarellová, spolupracovnice sv. Jana Boska 108
A. Stříž: Lekce asketiky: I. V čem záleží dokonalost 149
II. Stupně dokonalosti 208
O. A. Tichý: Věčné mládí gregoriánského chorálu 167
A. S.: Vhodné a nevhodné »Zaplať Pán Bůh!« 173
Dopis z kláštera trapistů ve Španělsku . . 175
Dr. R. W. Hynek: Rehabilitace posv. rubáše turinského 177
A. Stříž: Kázání v Nelahozevsi o stém výročí narozenin Mistra Antonína Dvořáka 197

Tři básně z pozůstalosti probošta Václava Štulce . . . . . , 235
Z taneční síně na Karmel. (Sestra M. Terezie Strobelová) 238
Akathist k Božskému Srdci Páně z byzantské liturgie 241
Dr. R. W. Hynek: Řím a posv. rubáš turinský 256
Sestra M. Fidelis Weissová: Před nejsvětější Svátostí . . . . . , 277
Dekret kongregace ritů o zázracích k svatořečení bl. Grigniona z Montfortu . . . 296

Tiskem knihtiskárny Jaroslav Goldman a spol.
v Praze-Břevnově

DUCHOVNÍ PÍSNĚ VINICE PÁNĚ

I. řada:

1. Mešní píseň »Zdrávas Panno, koruno všech svatých«.
2. Mešní píseň za zemřelé »Pokoj věčný«.
3. Mešní píseň ke cti bl. Anežky »Smiluj se, Otče věčný«.
4. Mešní píseň k sv. Antonínu Paduánskému: »Vyslyš proseb našich hlas«.
5. Píseň k sv. Bernardetě »Pastýřko chudá«.
6. »Pod ochranu tvou«. Antifona pro jednohlasý sbor.
7. »Vesel se, nebes Královno«, velikonoční antifona.

Texty písní jsou od Vladimíra Hornova, nápěvy od Dra O. Stanovského a O. A. Tichého.

Nápěvy všech sedmi písní s průvodem varhan celkem 6 K, texty k písním č. 1.—5. na dvojlístcích, 50 výtisků za 5 K.

II. řada:

8.-9. Josef Blatný: »Panenko čistá« a »Svaté Panně v měsíci kvetoucích lip« pro dvouhlasý sbor s průvodem na slova Fr. Kašpara a Fr. Odvalila.

10. O. A. Tichý: »Zdrávas Hvězdo mořská« pro jednohlasý sbor s průvodem varhan.

11. O. L. Stanovský: Dvě písně k sňatku na slova A. Stříže. Nápěvy s průvodem varhan 6 K. (Texty zvlášť nejsou vydány .)

Písně jsou schváleny a doporučeny pražským ordinariátem. Všude, kde byly zavedeny, objednávají další výtisky, neboť písně si získávají obliby svou textovou i hudební hodnotou.

Z týdeníku »Katolická žena« roč. VI., číslo 27:

KNIHA O LA SALETTĚ.

Právě vyšla v novém vydání kniha Dra Ant. Stříže »La Saletta«, pojednávající o velikém zjevení Matky Boží. Kdo knížku přečte, řekne si: Nyní je mi jasno, co je zjevení La Saletské a jak veliký je jeho význam! - Autor prostudoval snad vše, co bylo o La Salettě napsáno, získal informace i u osob, jež ještě znaly oba pastevce, na La Salettě je dobře znám a první tam vedl výpravy poutníků od nás. Kniha je psána s pietou, jíž tato veliká událost zasluhuje, a obsahuje řadu snímků. Matka Boží na La Salettě žádala, aby její zvěst byla oznámena všemu jejímu lidu. A k tomu slouží tato knížka.

Kromě rozhlášení »veliké zvěsti« sleduje ještě jiný cíl jakožto důsledek zjevení. Matka Boží na La Salettě se vzývá jakožto »Smírkyně hříšníků« a také Svatý Otec schválil příslušné modlitby. *V Praze-Nuslích na Pankrácké pláni se projektuje stavba kostela Panně Marii Smírkyni - naše La Saletta.* Stavba je v programu »Chrámové matice« a má býti svatyní smíru nejen pro Prahu, ale pro celou vlast. Kdo knížku »La Saletta« přečte, jistě neodolá, aby nepřispěl darem na stavbu této svatyně. - Knížka vyšla v Knihovně Vinice Páně v Praze VI. na Vyšehradě čp. 90. - Cena 15 K.

Příspěvky na stavbu kostela Matky Boží La Saletské v Praze možno též poslati složenkou »Vinice Páně« s poznámkou »Chrám P. Marie Smírkyně v Praze«.

VINICE PÁNĚ. Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor Dr. Antonín Stříž. Vychází pětkrát do roka v Praze na Vyšehradě 90. Tiskne knihtiskárna Jaroslav Goldman a spol. v Praze-Břevnově. Novinová sazba povolena ředitelstvím pošt. a tel. v Praze č. 91.529-VII. 1935. Podávací a dohlédací poštovní úřad Praha 13. — Toto číslo vyšlo 28. dubna t. r.